

Országos múzeum teljesítményértékelő lapja

281-5/2023/fig

INTÉZMÉNY / TAGINTÉZMÉNY NEVE* : Magyar Természettudományi Múzeum
 ANYAGINTÉZMÉNY NEVE, AMENNYIBEN TAGINTÉZMÉNY A KITÖLTŐ:
 INTÉZMÉNY / TAGINTÉZMÉNY VEZETŐJE*: Bernert Zsolt
 VEZETŐI MEGBÍZÁS (-TÓL – IG): 2019.08.01. - 2024.12.31.

Kérjük, hogy az adatok rögzítése során törekedjenek a hivatalos kulturális statisztika keretében (OSAP) szolgáltatott adatokkal való összhangra!

A tagintézményi kitöltőket kérjük, hogy kizárólag a tagintézmény szempontjából releváns adatokat rögzítsék a feltöltés során, a többi mezőt hagyják üresen.

- I. Szervezeti kérdések és intézményi stratégia
- II. Gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, hozzáférés
- III. Műtárgyvédelem
- IV. Tudományos kutatás
- V. Kiállítási tevékenység
- VI. Közönségkapcsolat, kommunikáció
- VII. Pályázati tevékenység

I. Szervezeti kérdések és intézményi stratégia

1. Szervezeti kérdések

1.1. Az elmúlt évi szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alapidokumentumokban történt változások szöveges bemutatása (alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosításának szükségessége, indokai stb.), max. 2000 karakter:

2022-ben számos változás történt a vezetők személyében: Jenei Gabriella gazdasági igazgató távozását követően Csorba Zoltánné sikeresen megpályázta és elnyerte a gazdasági igazgatói pozíciót. További új vezetői megbízások: a Főigazgatói Titkárságot 2022-től Géresi Enikő, a Molekuláris Taxonómiai Laboratóriumot Dr. Bereczki Judit, az Őslénytani és Földtani Tárat Dr. Botfalvai Gábor, az Állattárat Dr. Csorba Gábor, az Informatikai Főosztályt Pálóczi Tamás, a Közművelődési Osztályt Bánpatáki Dóra, a Gazdálkodási és Pénzügyi Osztályt Hegedüs-Czepány Judit vezeti. Jelentősebb fluktuáció a pénzügyi-gazdálkodási területen volt 2022-ben, amelynek oka a piaci szférához képest alacsonyabb múzeumi munkabérek. Az elmúlt tíz évben megcsappant szakalkalmazotti létszámot (muzeológus, preparátor, gyűjteménykezelő) 2022-ben az amúgy is alacsony intézményi bérkeret miatt már nem volt lehetséges tovább emelni, noha a jelenlegi létszám már az alapfeladatok ellátását is veszélyezteti. Ezt a helyzetet minden évben többször jelezte a múzeum vezetése az irányító hatóságnak. Az Ásvány- és Kőzettárból távozott Kis Annamária muzeológus, Piros László segédmuzeológus, Laza Dániel 4 órás segédmuzeológus, az Őslénytani és Földtani Tárból Főzy István főmuzeológus. Az álláspályázatra jelentkezett és kiválasztott jelentkező felvételét a költségvetési felügyelő nem engedélyezte. A Növénytárban 2022-ben nyugdíjba vonult Bókáné Barbacka Mária főmuzeológus, állásának betöltésére nem volt lehetőség. A Könyvtár esetében előző évekhez képest emelkedett a dolgozói létszám, 2022-ben 7 fő dolgozott. Az Embertani Tárban Gábor Emese arcrekonstruktőr lépett be, akinek munkabérét a múzeum az Árpád-ház Programból tudta kigazdálkodni. 2022. augusztus 3-án az Alapító Okirat módosítása is megtörtént az irányító szerv változása miatt (EMMI helyett KIM). Alapító Okirat száma: II/595-1/2022/PKF

1.2. Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók és az általuk elvégzett tevékenységek bemutatása, max. 500 karakter:

Plesó Tamásnak a közfoglalkoztatási program keretében 2022-ben expedíciós diák szkennelés és adatbázis-építés, MTMT-karbantartás és különlenyomat-adatbázis építés volt a feladata. Horváth Ferenc szintén a Manda keretében dolgozik, elsősorban a gyűjteményi tárgyak fényképezését, a fényképezéssel összekötött revíziót, a lefényképezett alátétcédlulák adatainak digitalizálását (Excel fájlban történő rögzítését) segíti.

1.3. Az intézmény közzétételi kötelezettségeinek teljesítése érdekében megvalósult feladatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján, max. 500 karakter:

A 2022. évben megtörtént a múzeum adatkezeléseinek felmérése, elkészültek az adatkezeléshez a tájékoztatók és érdekmérlegelési tesztek. 2022. november 17-én aláírásra került az MTM új adatvédelmi szabályzata. A Magyar Természettudományi Múzeum általános közzétételi listája naprakész, a közadattárral szinkronban van.

1.4. Állami Számvevőszéki ellenőrzés utókövetése, amennyiben releváns: a számvevőszéki javaslatok és az intézkedési terv alapján az elmúlt évre tervezett feladatok megvalósulása, max. 1000 karakter:

Az Állami Számvevőszék 2022. június 20 és 2022. november 27 között zajló ellenőrzése során a Magyar Természettudományi Múzeum részére megállapítás nem történt, javaslat nem fogalmazódott meg, így intézkedési tervkészítési kötelezettség sem volt.

A dolgozói létszám táblázatos bemutatása

Dolgozói összlétszám (fő)	172
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő)	4
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő)	100
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő)	68

2. Az intézmény elmúlt évi továbbképzési tervének teljesülése

A képzés jellege	A képzés pontos megnevezése	A képzés szervezője	A képzésen résztvevő munkatársak száma (fő)
Iskolarendszeren kívül folytatott képzés	Környezeti Földtudományi Program intézményen kívüli kutatás	Eötvös Loránd Tudományegyetem Környezettudományi Doktori Iskola	1
Iskolarendszeren kívül folytatott képzés	DigiArchív – Kulturális örökség digitalizálási szakértő	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	1
Felsőfokú szakképzés, továbbképzés (BSc, MSc, PhD)	Biológus MSc	ELTE Etológia Tanszék	1

A képzés jellege	A képzés pontos megnevezése	A képzés szervezője	A képzésen résztvevő munkatársak száma (fő)
Munkahelyi – Minisztériumi képzések	Bevezetés a Múzeumi Spektrumba - OMMIK	Magyar Nemzeti Múzeum OMMIK	1
Felsőfokú szakképzés, továbbképzés (BSc, MSc, PhD)	Környezetmérnök Bsc	Óbudai Egyetem	1
Felsőfokú szakképzés, továbbképzés (BSc, MSc, PhD)	Természetvédelmi mérnök BSC	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem	1
Iskolarendszeren kívül folytatott képzés	Múzeumi középvezetők kompetenciafejlesztő továbbképzése	MOKK	1
Felsőfokú szakképzés, továbbképzés (BSc, MSc, PhD)	Zoology BSc	University College Dublin	1

3. Az intézményi szakmai stratégia elmúlt évi kiemelt céljainak és a megvalósítást szolgáló intézkedéseknek a bemutatása, max. 5000 karakter:

2022-ben folytatódott a 2021-ben munkatársi bevonással elkészült intézményi stratégia céljainak megvalósítása: Vonzó munkahelyet teremtünk 2022-ben számos belső közösségépítő rendezvény, szakmai fórum, workshop és továbbképzés valósult meg a munkatársak számára: főzőversenyek, műhelybeszélgetések a belső megújulásról, belső kommunikációról, múzeumi problémákról, országos muzeológus találkozók, karácsonyi ünnepség, tudományos társaság közös kirándulást, gyűjtőnapot szerveztek. A belső innováció alapjai műhely-beszélgetés sorozat keretében a múzeum saját vezetői más múzeumok vezetőitől és forprofit szférából érkező HR-szakemberektől hallhattak előadásokat és jó gyakorlatokat a stratégiaalkotás jelentőségéről, stratégiai célok működésbe építéséről, munkatársak kiválasztásáról, csapatépítésről, teljesítményértékelésről, teljesítménymenedzsmentről. A múzeumvezetés megalapította a Pro Museo – A Magyar Természettudományi Múzeumért díjat, amely 2022-ben első alkalommal kiadásra is került három kategóriában. Növeljük a társadalmi beágyazottságunkat A múzeum 2022-ben tovább bővítette az együttműködéseit: új együttműködéseket kötött, a korábbiakkal pedig rendezvényeket, programokat, kiállításokat valósított meg. 2022-ben nyolc időszaki kiállítást és harminckét szakmai esemény valósult meg együttműködő partnerek segítségével. Igen nagy szakmai és médiaérdeklődés övezte a 39. Természettudományos Muzeológus Találkozót, amelyet 2022-ben az MTM és az MTM Békonyi Természettudományi Múzeuma közösen szervezett, és amelyen 34 hazai és határon túli intézményből 108 fő vett részt. Az MTM 2020-ban és 2022-ben is megpályázta és elnyerte a Családbarát múzeum díjat. Két családi napon összesen több mint 11 000 látogató (főleg kisgyermekes családok) vett részt, amely a múzeum korábbi éveknél jelentősebb beágyazottságát mutatja. Elkészült a 220 év kincsei c. könyv, amelynek célja ráirányítani a társadalom, szakma, fenntartó figyelmét az MTM különleges és értékes gyűjteményeire, illetve a benne zajló fontos munkára. A múzeum gyűjteményeiről legutoljára 2000-ben készült nívós kiadvány. Szolgáltató szemléletű múzeumot működtetünk és fejlesztünk Az MTM méretét és feladatait figyelembe véve a legalulfinanszírozottabb országos múzeum. A működtetést és a belső fejlődést tovább nehezíti, hogy szakmai programokra az elmúlt három évben nem kapott a fenntartótól külön támogatást. A fentiek miatt az MTM vezetésének egyik kiemelt célkitűzése a saját bevételek növelése volt, amely érdekében a szolgáltatásai körét és elérhetőségét 2022-ben tovább bővítette. A múzeum kulturális szolgáltatásai a kiállítások, programok, rendezvények, múzeumpedagógiai foglalkozások, nyári táborok, születésnapok, ismeretterjesztés nyomtatott és online kiadványok formájában, stb. Egyéb szolgáltatások: teremlétségi lehetőség, múzeumi bolt. Tudományos szolgáltatásai a szakértői tevékenységek, kutatószolgálat biztosítása, továbbképzések, oktatások, adatbázisok elérhetősége, preparátori tevékenység, műtárgykölcsönzés, a Központi Könyvtár információ- és dokumentumszolgáltatása. 2022-ben a jó gyakorlatok, valamint a múzeum erőforrásainak figyelembevételével az új típusú Humtaka OPAC használatáról született döntés. Az MTM összes tudományos folyóirata fenntarthatósági okokból és a tudományos cikkek szélesebb körű, gyorsabb nemzetközi elérhetősége érdekében online folyóirattá alakult. Fenntartjuk és fejlesztjük sokszínű gyűjteményezési és tudományos tevékenységünket A társas munkatársai kutatási, ismeretadási és gyűjteményezési tevékenységeik mellett bizottsági tagságokon keresztül részt vettek szabályzatok és tervek kidolgozásában: roncslásos mintavételi szabályzat, kölcsönzési szabályzat, kutatási szabályzat, gyűjteménygyarapítási részstratégia, állományvédelmi terv, továbbá a múzeumi díjakat odaítélő bizottság munkájában. Elkészültek a gyűjteményi protokollok.

A kiemelt stratégiai célok megvalósulásának táblázatos bemutatása

Kiemelt stratégiai cél megnevezése	Tárgyi feltételek	Személyi feltételek	A megvalósítás felelőse (név, beosztás)
Múzeumfejlesztéssel, költséssel kapcsolatos előkészítő dokumentumok elkészítése	Intézményi infrastruktúra	Múzeumvezetés	Bernert Zsolt, főigazgató
Nyári napközis táborok	Gyűjteményi és közművelődési tárgyak, foglalkoztató-termek	A társas dolgozói, közművelődési és kiállításrendezési, közönségszolgálati szakemberek	Buzár Ágota, általános és közművelődési főigazgató-helyettes
Intézmény gazdálkodásának konszolidálása – nem teljesült	Intézményi infrastruktúra	Gazdasági Igazgatóság	Jenei Gabriella, mb. gazdasági igazgató, Csorba Zoltáné gazdasági igazgató
Társadalmi beágyazottság növelése érdekében szakmai együttműködések kialakítása	Intézményi infrastruktúra	Főigazgató-helyettesek	Buzár Ágota, általános és közművelődési főigazgató-helyettes
Szervezetfejlesztés, humánerőforrás-menedzsment	Intézményi infrastruktúra	Főigazgató-helyettesek, részlegvezetők	Bernert Zsolt, főigazgató
Gyűjteményi protokollok kidolgozása	Intézményi infrastruktúra	Tudományos társas dolgozói	Gubányi András, tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes

4. A Kultv. 42. § (4) bekezdés b) pont szerinti stratégiai dokumentumok

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	A stratégiaalkotás felelőse (név, beosztás)
Múzeumi küldetésnyilatkozat	nem	2021.09.28.	nem	Bernert Zsolt, főigazgató
Stratégiai terv	nem	2021.09.28.	nem	Buzár Ágota, általános és közművelődési főigazgató-helyettes
Állományvédelmi terv	nem	2022.02.10.	nem	Gubányi András tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes
Gyűjteménygyarapítási és revíziós terv	nem	2022.02.10.	nem	Gubányi András tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	A stratégiaalkotás felelőse (név, beosztás)
Múzeumi digitalizálási stratégia	nem	2022.02.10.	nem	Gubányi András tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes

A rendelkezése álló dokumentumokat kérjük feltölteni.

5. Az intézmény alapfeladatai körében kiemelt feladatainak elmúlt évi megvalósítása az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló 30/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet alapján, max. 1500 karakter:

A kiállítási politikájával biztosítja a gyűjteményi mobilitás elvének való megfelelést. Számos budapesti, vidéki és külföldi intézménybe vándoroltak 2022-ben is az MTM gyűjteményi anyaga, kiállításai. A gyűjtemények gyarapítása, feldolgozása, valamint közreadása. 2022-ben az elmúlt évhez képest tízszer több kutató vette igénybe a kutatószolgálatot (227 fő). A kulturális entitások az egyetemi, akadémiai tudományos alap és alkalmazott kutatásokat szolgálják, másrészt a közösségi média eszközeit felhasználva a társadalom szélesebb rétegei számára nyújtanak segítséget. Gyűjtőkörében országos szakmai kompetenciaközpontjaként működik. A digitalizálási terület kiemelt jelentőséggel bír, 2022-ben elindult a Digitalizálási Stratégia aktualizálása, valamint elkészültek a gyűjteményi protokollok. Akkreditált képzéseket, valamint tanfolyamokat és szakterület-specifikus képzéseket lát el. Az átalakult Állatorvostudományi Egyetemmel folytatódott az oktatási együttműködés. A preparátor képzés forráshiány miatt nem tudott elindulni. Fejlesztési gyűjtőkörébe tartozó, a tudományos kutatás szempontjából jelentős kulturális javak országos központi szakági adattárát. Megszületett az MTM Központi Digitális Repozitóriuma és befejeződött a számítógépes nyilvántartás auditálási folyamata. Részt vesz hazai és nemzetközi tudományos és szakmai együttműködésekben. Az MTM szakmai társaságokon keresztül folyamatos koordináló tevékenységet végez szakterületén. A munkatársak választott tisztviselői nemzetközi

6. Lezárult, illetve folyamatban lévő hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok megvalósítása, a fenntarthatósági hatások bemutatásával, max. 2000 karakter:

A magyar-szlovák közös szigetközi környezeti monitoring és adatsere - Az Agrárminisztériummal kötött megállapodás értelmében a következő témacsoportokban 2022-ben is megtörténtek a vizsgálatok: 1) vízminőségi, üledék és alga monitoring; 2) zooplankton, puhatestű, vízi makrogerintelen, hal, északi pocok, valamint makrofiton és moha monitoring, fitocönológiai (növénytársulás) vizsgálatok; 3) erdészeti monitoring; 4) talajnedvesség mérések és kiértékelésük; 5) geofizikai vizsgálatok; 6) távérzékelési adatok vásárlása és térinformatikai feldolgozása; 7) a 2021. évi monitoring adatok kölcsönös kicserélése; 8) a Nemzeti jelentés és a Közös magyar-szlovák jelentés elkészítése; 9) honlap fenntartás. VEKOP 7.3.4-17 - "Élet(tér)kép - Iránytű a természet felfedezéséhez" 2022-ben befejeződött a megvalósítási szakasz. A pályázat célja volt, hogy hozzájáruljon a kulturális esélyegyenlőség megteremtéséhez, a műveltségi szint emeléséhez, a tudásgyarapításhoz, az új információk rendszerezéséhez, a döntéshozzájárulás fejlesztéséhez. A programok a Nemzeti Alaptantervhez, az általános iskolák kerettanterveire és az intézmény kiállításaihoz kapcsolódtak. A gyerekek életkori sajátosságait előtérbe helyezve megismertették velük az élővilág összetett rendszerét és ezen keresztül fejlesztették a gyerekek környezettudatos, a természet értékeit szem előtt tartó szemléletét. Synthesys+ - A gyűjteményekhez való hozzáférés biztosítás keretében a 2022-ben nyertes külföldi kutatók fogadása, szakmai kiszolgálása zajlott. A gyűjteményekhez való virtuális hozzáférés biztosítás (VA) keretében a 2022-ben nyertes két digitalizációs projekt sikeresen lezárult. DiSSCo Prepare - Az MTM 2022-ben részt vett a természettudományi gyűjtemények nemzeti konzorciumának létrehozásában a kisebb múzeumok gyűjteményeinek bevonásával, valamint a természettudományi gyűjtemények kutatási infrastruktúra nemzeti konzorcium nemzeti ESFRI útterve (roadmap-be) kerülésének előkészítésében.

7. Az intézményi ingatlanok állapotának szöveges bemutatása, max. 1500 karakter:

Baross utca 13. Az épület teljes mértékben elavult, építészeti és gépészeti szempontból egyaránt. A külső burkolatok több helyen leváltak, a nyílászárók elöregedtek, a tetőszerkezet korrodált. Nincs felújítva az ólomcsöves vízvezeték hálózat. A villamos hálózat elavult, a kábelek több helyen tűzveszélyesek. Nincs semmilyen gyengeáramú rendszer kiépítve. Nincs központi légkezelő rendszer kiépítve, ezért nyáron 30 fok fölé emelkedik a hőmérséklet. A korábbi olajfűtés tartálya az udvar alatt még nem került szanálásra. Az épület műtárgyvédelmi és munkavédelmi szempontból is kritikus. 2022-ben a múzeum minisztériumi támogatást kapott a Baross utcai épület felújítási koncepciójának kidolgozására. Ludovika tér 2-6. Az ingatlan az NKE vagyonkezelésében van. Gépészeti szempontból a hűtőgépek elöregedése jelenti a nagy problémát. A tetőtér hűtés-fűtés csőhálózata korrodálódott, bármikor előfordulhat nagyobb csőtörés. A DNS Labor klímarendszere nem üzemképes. A teheremelő lift főalkatrészeinek cseréje szükséges. A Lovarda épület homlokzati megvilágítása zárlatos, az állandó kiállításban nincs klimatizálás, a villamos hálózat túlterhelt, a vizesblokkok felújításra szorulnak. Könyves Kálmán krt. 40. Az ingatlan az Oktatási Hivatal vagyonkezelésében van, az MTM Használati Megállapodás keretén használja. A helyiségeket szinte mindenhol festeni kellene, a burkolatok elöregedtek, a villamos hálózat elavult, a központi elosztók cseréje szorulnak. A nyílászárók rosszul zárnak. Nincs külön e

A legfontosabb megvalósult infrastruktúrális fejlesztési munkák táblázatos bemutatása

Az ingatlan megnevezése, helyszíne	Az elvégzett felújítási munka rövid leírása	A megvalósításhoz tervezett anyagi forrás (Ft)	A megvalósításhoz felhasznált anyagi forrás (Ft)
Baross utca, Bogárgyűjtemény	villamoshálózat karbantartása és felújítása	1000000	990264
Baross utca, Főigazgatóság, Gazdasági Igazgatóság, Állattár	felvonó felújítás, második részlet	35000000	3483600

II. Gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, hozzáférés

1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi gyűjteménygyarapítási tevékenységéről, max. 2000 karakter:

Vásárlás útján történő gyarapításra 2022-ben csak pályázatok útján volt lehetőség. Mind az anyagi, mind a tárgyi feltételek nem kedveztek a gyűjtéseknek, ezeket szintén csak pályázatokból lehetett finanszírozni. Év közben a fiatalabb kollégák, akik fizikailag még bírták a terepi igénybevételt, távoztak az Ásvány- és Kőzettárból, így itt a gyűjteménygyarapítás jelentős részét az ajándékozás képezte. A nagyobb tételek általában valamely gyűjtővel, illetve nem gyűjtő adományozóval kialakított személyes kapcsolat gyümölcsei. A törvényi előírások betartása megköveteli minden esetben a szerződéskötést az ajándékozóval, ez azonban az ajándékozási kedvet láthatóan csökkenti. A gyűjtéssel történő gyarapítás az Őslénytani és Földtani Tárra, a Növénytárra és az Állattárra volt jellemző. Az Embertani Tárra a gyarapodást a régészeti feltárásokból származó csontanyag és több elkészült arckonstruktó jelentette. Az Adattár gyarapodása az osztályokról belső átadással érkező dokumentumok által valósult meg, elsődlegesen a Szigetközben végzett magyar-szlovák közös környezeti monitoring elektronikus irataival bővült (475 fájl – 225 MB) és számos kutatási jelentéssel. Az adattári fényképgyűjtemény 2022-től megkapta a múzeumi gyűjteményekben – szolgáltatási céllal vagy jelentések mellékleteként – keletkezett fényképeket is (534 fotót). A legnagyobb könyvtári gyarapítási forrás, a könyvtár nemzetközi cserekapcsolatainak köre folyamatosan szűkül, részben a központi támogatás hiánya, részben az open access dokumentummegosztás előretörése miatt.

Az elmúlt évi gyűjteménygyarapítás táblázatos bemutatása a szakanyagok megnevezésével

A gyarapítással érintett szakanyag megnevezése	A gyarapítás módja	A gyarapítás egyedileg nyilvántartott műtárgyak esetén (tétel)	A gyarapítás szekrénykataszteri nyilvántartás esetén (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
természettudományi (Aves)	gyűjtés, hivatalos átadás, ajándék, vásárlás	48		Fuisz Tibor István, főmuzeológus
természettudományi (Lepidoptera)	gyűjtés, ajándék, vásárlás		7482	Bálint Zsolt, főmuzeológus
természettudományi (Mammalia)	gyűjtés, hivatalos átadás, ajándék, vásárlás	34		Csorba Gábor, főmuzeológus
természettudományi (Hymenoptera)	gyűjtés, ajándék, törzsanyag		330	Vas Zoltán, főmuzeológus
természettudományi (Talajzoológia)	gyűjtés		14	Horváth Edit, muzeológus
természettudományi (Chilopoda, Diplopoda)	gyűjtés		23	Lazányi Eszter, főmuzeológus
természettudományi (Annelida)	gyűjtés		73	Nagy Hajnalka, muzeológus
természettudományi (Hemiptera)	gyűjtés, ajándék		1734	Somogyi Anna Ágnes, muzeológus
természettudományi (Coleoptera)	gyűjtés, ajándék		2341	Szél Győző, főmuzeológus
természettudományi szakanyag	gyűjtés, ajándékozás		138	Szőke Viktória, muzeológus
természettudományi	gyűjtés, ajándékozás		163	Szöllősi-Tóth Petra, muzeológus
természettudományi (Mollusca)	gyűjtés, ajándékozás, átadás		16	Tőke Andrea, preparátor
természettudományi (Pisces, Amphibia, Reptilia)	gyűjtés, ajándékozás, átadás, törzsanyag	29		Márton Előd, muzeológus (tudománykommunikációs asszisztens)
természettudományi miocén Brachiopoda	gyűjtés		110	Dulai Alfréd, főmuzeológus
természettudományi miocén-pliocén- pleisztocén Brachiopoda (Olaszország)	ajándék	11	2121	Dulai Alfréd, főmuzeológus
természettudományi pleisztocén korú ősmaradványos üledék	gyűjtés		10	Gasparik Mihály és Szentesi Zoltán, főmuzeológus
természettudományi gyapjas orrszarvú maradványok	gyűjtés		30	Gasparik Mihály és Szentesi Zoltán, főmuzeológus
természettudományi miocén koprolit	gyűjtés		11	Gasparik Mihály, főmuzeológus
természettudományi miocén gerinces	gyűjtés		213	Gasparik Mihály, főmuzeológus
természettudományi miocén koprolit	gyűjtés	36		Gasparik Mihály, főmuzeológus
természettudományi kréta borostyán	gyűjtés	5		Dulai Alfréd, főmuzeológus
természettudományi kőzetanyag Jásd-42	gyűjtés		400	Szives Ottilia, főmuzeológus
természettudományi kőzetanyag Bersek	gyűjtés		37	Szives Ottilia, főmuzeológus
természettudományi Hárskút	ajándék		1	Szives Ottilia, főmuzeológus
természettudományi (ásvány, kőzet, meteorit)	ajándékozás	102	143	Papp Gábor, osztályvezető és Jánosi Melinda, főmuzeológus
természettudományi Könyv	vétel	26		Sasvári Boglárka, könyvtáros
természettudományi Könyv	csere	10		Sasvári Boglárka, könyvtáros
természettudományi Könyv	ajándék	161		Sasvári Boglárka, könyvtáros

A gyarapítással érintett szakanyag megnevezése	A gyarapítás módja	A gyarapítás egyedileg nyilvántartott műtárgyak esetén (tétel)	A gyarapítás szekrénykataszteri nyilvántartás esetén (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
természettudományi Könyv	revízió/egyéb	140		Sasvári Boglárka, könyvtáros
természettudományi Könyv	ajándék	18		Papp Gábor Tamás, könyvtáros
természettudományi Könyv	hagyaték	24		Papp Gábor Tamás, könyvtáros
természettudományi Folyóirat	vétel	5		Sebestyén Réka, könyvtáros
természettudományi Folyóirat	csere	222		Sebestyén Réka, könyvtáros
természettudományi Folyóirat	ajándék	70		Sebestyén Réka, könyvtáros
természettudományi Folyóirat	revízió/egyéb	78		Sebestyén Réka, könyvtáros
természettudományi Folyóirat	ajándék	51		Papp Gábor Tamás, könyvtáros
természettudományi Különlenyomat	hagyaték	24		Papp Gábor Tamás, könyvtáros
Tudománytörténeti tárgy	ajándék	2		Matuszka Angéla, könyvtárvezető
Adattári dokumentum	belső átadás	368		Matuszka Angéla, könyvtárvezető
Adattári képi ábrázolás	belső átadás	534		Matuszka Angéla, könyvtárvezető
Tudománytörténeti iratanyag	ajándék	2		Papp Gábor Tamás, könyvtáros
Régészeti Szank-Kápolna lelőhely	feltárás	4		Évinger Sándor, főmuzeológus
Természettudományi Koponyamásolatok	vétel	3		Évinger Sándor, főmuzeológus
Természettudományi plasztikus arcreekonstrukció	saját előállítás	11		Gábor Emese, preparátor
Régészeti Budafoki út 185. SE 19.	feltárás	9		Szvák Enikő, muzeológus
Régészeti Alsótold - Magyaros dűlő	feltárás	24		Szvák Enikő, muzeológus, Madai Ágota, segédmuzeológus
Herbarium Generale	gyűjtés		276 példány	Bauer Norbert, osztályvezető
Ősnövénygyűjtemény	gyűjtés	20		Erdei Boglárka, főmuzeológus
Gombagyűjtemény	gyűjtés, preparálás		372 kapszula (5 polc)	Locsmándi Csaba Kálmán, főmuzeológus
Zuzmógyűjtemény	gyűjtés, ajándékozás		558 kapszula	Lőkös László Sándor, főmuzeológus
Mohagyűjtemény	gyűjtés		375 kapszula	Papp Beáta, főmuzeológus
Herbarium Carpato-Pannonicum	gyűjtés, ajándékozás		574 példány	Somlyay Lajos, főmuzeológus, Bauer Norbert, osztályvezető
Harasztgyűjtemény	gyűjtés, ajándékozás		160 példány (3 polc)	Tamás Júlia Erzsébet, főmuzeológus
Mag- és termés-gyűjtemény	gyűjtés		918 kapszula (5 polc)	Tamás Júlia Erzsébet, főmuzeológus

Az elmúlt évi gyűjteménygyarapítás összefoglaló táblázatos bemutatása

Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének nagysága (m ²)	52	
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma (db)	276	
A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozott állomány nagysága 1. összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) 2. a tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)	3000	3136
	db	

A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága 1. összesen (db) 2. a tárgyévben (db)	14300	1078
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán a múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)	9028	
	db	
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	11435	
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	1330	
A tárgyévben egyéb, a fentiekben kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)	8570	
A gyűjteménygyarapítási tervben meghatározott éves gyarapodás teljesülésének aránya (%)	254	

2. Nyilvántartás

2.1. A muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet előírásainak teljesülése

- Gyűjtemények nyilvántartása (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Gyűjtemény megnevezése	Gyarapodási napló N/H/Sz	Szakteletárkönyv N/H/Sz	Leírókarton N/H/Sz	Szekerény-kataszter N/H/Sz	Duplum-napló N/H/Sz
Ásványgyűjtemény	H	Sz	Sz	N	H
Kőzetgyűjtemény	H	Sz	Sz	N	N
Meteoritgyűjtemény	H	Sz	Sz	N	N
Teleptani nyersanyagminta-gyűjtemény	N	N	N	H	N
Történeti Gyűjtemény	N	N	N	H	N
Roncsolásos anyagvizsgálati mintagyűjtemény	N	N	N	H	N
Gerinctelen és Gerinces Paleontológiai Gyűjtemény	H	H	H	N	N
Rétegtani Gyűjtemény	N	N	N	H	N
Vizsgálatiminta Gyűjtemény	N	N	N	H	N
Emlősgyűjtemény	H	H	H	N	N
Madárgyűjtemény	H	H	H	N	N
Kételtű- és Hüllőgyűjtemény	H	H	H	N	N
Halgyűjtemény	H	H	H	N	N
Parazitológia Gyűjteménycsoport	N	N	N	H	N
Puhatestűek Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Rákok és egyéb vízi gerinctelenek Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Hártyásszárnyúak Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Kisebb rovarrendek Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Szipókás rovarok Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Kétszárnyúak Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Bogárgyűjtemény	N	N	N	H	N
Lepkegyűjtemény	N	N	N	H	N
Talajzoológiai Gyűjteménycsoport	N	N	N	H	N
Algagyűjtemény	N	N	N	H	N
Gombagyűjtemény	H	N	N	H	N
Harasztgyűjtemény	H	N	N	H	N
Mag- és termés-gyűjtemény	H	N	N	H	N
Mohagyűjtemény	H	N	N	H	N
Ösnövénygyűjtemény	H	H	H	N	N
Virágosnövény Gyűjtemény (HCP)	H	N	N	H	N

Gyűjtemény megnevezése	Gyarapodási napló N/H/Sz	Szakleltárkönyv N/H/Sz	Leírókarton N/H/Sz	Szekrény-kataszter N/H/Sz	Duplum-napló N/H/Sz
Virágosnövénny Gyűjtemény (HG)	H	N	N	H	N
Zuzmógyűjtemény	H	N	N	H	N
Poszt-pleisztocén Gyűjtemény	H	H	H	N	N
Pleisztocén Gyűjtemény	H	H	H	N	N
Másolatok Gyűjteménye	H	H	H	N	N
Arcrekonstrukciók Gyűjteménye	H	H	H	N	N
Múmiák Gyűjteménye	H	H	H	N	N
Genetikai Erőforrások Gyűjteménye	N	N	N	H	N
Könyvtári Gyűjtemény	H	H	N	N	H
Tudománytörténeti Dokumentációs Tár	Sz	N	N	N	N
Fotó- és Médiaarchívum	Sz	Sz	Sz	N	N
Tudománytörténeti Tárgygyűjtemény	Sz	Sz	Sz	N	N
Tudományos Illusztrációk Gyűjteménye	Sz	Sz	Sz	N	N
Könyvtári Gyűjtemény	H	H	N	N	H

• Segédgyűjtemények (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Segédgyűjtemény megnevezése	Adattári leltárkönyv N/H/Sz	Adattári fénykép-leltárkönyv N/H/Sz	Kiállítási segéd- és technikai eszközök leltárkönyve N/H/Sz
Oktatási segédgyűjtemények	N	N	N
Mikroszkópi preparátumok	N	N	N
Különlenyomatok	N	N	N
Adattár	Sz	Sz	N

• Külön nyilvántartások (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Az őrzésében lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó kulturális javakról	N/H/Sz
letéti napló	H
kölcsönvett tárgyak naplója	H
bírálati napló	H
restaurálásra átvett anyagok naplója	H+Sz
A gyűjteményeiből, illetve a birtokában lévő egyéb anyagból ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, vizsgálatra, restaurálásra átadott stb.) kulturális javakról	N/H/Sz
mozgatási napló	H+Sz
kölcsönadott tárgyak naplója	H+Sz

• Törlés a nyilvántartásból (A tárgyévben kérelmezett törlési engedélyek bemutatása)

Sorszám	Gyűjtemény	Törlés oka	Törölt kulturális javak száma	Miniszteri engedély száma, kelte

2.2. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi nyilvántartási feladatainak elvégzéséről, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra, max. 2000 karakter:

Az Ásvány- és Kőzettár esetében az egyedi nyilvántartású gyűjteményekbe szánt gyarapodást a gyarapodási naplóban rögzítették, de az elektronikus nyilvántartó adatbázisba még nem kerültek be. A szekrénykataszteri gyűjteményekbe szánt gyarapodást a gyűjteményi naplóba került rögzítésre. Emellett a teleptani nyersanyagminta-gyűjtemény szekrénykataszterében 121 tétel adatfelvétele történt meg. Továbbá a régi kutatói mintaanyag szekrénykataszteri felvétele során 272 tétel részletes adatfelvétellel került be a kataszterbe, 1069 tétel esetében csak az alapadatok kerültek rögzítésre. Az Őslénytani és Földtani Tár munkatársai a Rétegtani Gyűjteményben szekrénykataszteri nyilvántartásba vettek 520 tétel magyarországi eocén és miocén puhatestű maradványt, 1149 tételt a paksi fúrások anyagából, és 2366 tételt a Sztrákos-gyűjtemény anyagából. Miocén gerincesmaradványok és késő-kréta borostyánzárványok mellett újabb tételeket leltároztak be a korábban bekerült gerinces maradványok közül. Az Állattár esetében a gerinces gyűjtemények számítógépes kutatói nyilvántartása naprakész, az ilyen adatbázisok a szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjteményekben is hozzáférhetők. Az Embertani Tárból az iratrendezés során előkerült fényképek számítógépes feldolgozása emelendő ki. A Növénytar gyűjteményei esetén kiemelt a leltározatlan törzsanyag leltárba vétele, továbbá az általános rendrakás és a kapcsolódó nyilvántartási feladatok, a régi kollégák által rendezetlen anyagok beosztása, illetve a túlszűrt anyagok szétosztása, amely több ezer polcnyi anyag mozgatását jelentette. Ezekkel a munkákkal párhuzamosan folyt több gyűjteményi részben a vonalkódolás és a számítógépes adatbázis bővítése. A könyvtári gyűjtemények nyilvántartása a könyvtári és a múzeumi Huntéka rendszerben történik. Az RFID-rendszer bevezetésével párhuzamosan végzett revízió során 1663 új címek és 16079 új példányrekord jött létre, a múzeumi gyűjteményekben 1374 dokumentum feldolgozása készült el.

A nyilvántartási feladatok részletes bemutatása

A szakanyag megnevezése	A nyilvántartási feladat leírása	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tétel)	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
természettudományi (Mammalia)	Preparálási napló, preparálási lap vezetése	99		Antal Tamás, preparátor
természettudományi (Lepidoptera)	Tárgyévi gyarapodás Gyűjteményi naplóba vétele	7482		Bálint Zsolt, főmuzeológus
természettudományi (Mammalia)	gyarapodási napló, leltárkönyv vezetése	34		Csorba Gábor, főmuzeológus
természettudományi (Aves)	tárgyévben bekerült, illetve revíziós többletként előkerült anyagok leltárkönyvbe vétele	866		Füsz Tibor István, főmuzeológus
természettudományi (Hymenoptera)	tárgyévben bekerült anyagok Gyűjteményi Naplóba vétele	330		Vas Zoltán, főmuzeológus
természettudományi (Talaminta)	A tárgyévi gyarapodás Gyűjteményi Naplóba vétele	14		Horváth Edit, muzeológus
természettudományi (Chilopoda, Diplopoda)	tárgyévben bekerült anyagok Gyűjteményi Naplóba vétele	23		Lazányi Eszter, főmuzeológus
természettudományi (Annelida)	tárgyévben bekerült anyagok Gyűjteményi Naplóba vétele	73		Nagy Hajnalka, muzeológus
természettudományi (Hemiptera)	tárgyévben bekerült anyagok Gyűjteményi Naplóba vétele	1104		Somogyi Anna Ágnes, muzeológus
természettudományi (Coleoptera)	A tárgyévi gyarapodás Gyűjteményi Naplóba vétele	2341		Szél Győző, főmuzeológus
természettudományi szakanyag	tárgyévi gyarapodás nyilvántartásba (Gyűjteményi Naplóba) vétele	138		Szőke Viktória, muzeológus
természettudományi	tárgyévi gyarapodás Gyűjteményi Naplóba vétele	163		Szöllősi-Tóth Petra, muzeológus
természettudományi (Lepidoptera)	tárgyévi gyarapodás Gyűjteményi Naplóba vétele			Tóth Balázs Ferenc, muzeológus
természettudományi (Mollusca)	tárgyévben bekerült anyagok Gyűjteményi Naplóba vétele	16		Tóke Andrea, preparátor
természettudományi (Pisces, Amphibia, Reptilia)	tárgyévben bekerült anyagok Gyarapodási Naplóba vétele	19		Márton Előd, muzeológus (tudománykommunikációs asszisztens)
természettudományi egyedi nyilvántartású ásvány és kőzet	gyarapodási naplózás	102		Papp Gábor, osztályvezető, Jánosi Melinda, főmuzeológus
természettudományi szekrénykataszteri ásvány és kőzet	gyűjteményi naplózás	143		Papp Gábor, osztályvezető, Jánosi Melinda, főmuzeológus
természettudományi szekrénykataszteri anyag (történeti gyűjtemény, régi kutatói anyag)	kataszteri felvétel	1341		Papp Gábor, osztályvezető, Jánosi Melinda, főmuzeológus
Eocén, miocén Mollusca	Dudar, Bárd, Letkés puhatestűek nyilvántartásba vétele	520		Dulai Alfréd, főmuzeológus
Pannon puhatestűek	Paksi fúrások anyagának nyilvántartásba vétele	1149		Dulai Alfréd, főmuzeológus
Eocén gerinctelenek	Sztrákos Gyűjtemény anyagának nyilvántartásba vétele	2366		Dulai Alfréd, főmuzeológus
revideált holotípus régi iráni gyűjtésből származó lábnyomos homokkő	leltározás	1		Gasparik Mihály, főmuzeológus
pleisztocén gerinces maradványok	leltározás	5		Gasparik Mihály, főmuzeológus
Miocén gerincesek	leltározás	729		Gasparik Mihály, főmuzeológus
Késő-kréta borostyánok	leltározás	5		Dulai Alfréd, főmuzeológus
Topál György hagyatékának feldolgozása	szekrénykataszteri nyilvántartásba vétel	602		Szentesi Zoltán, muzeológus

A szakanyag megnevezése	A nyilvántartási feladat leírása	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tétel)	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
Történeti iratanyag	Papír alapú főigazgatósági iktatókönyvek tételeinek Excel táblázatban való feldolgozása	3665	2	Kovács Dorina, könyvtáros
Könyvek	Címrekord létrehozása	585	23	Kovácsné Nagy Enikő, könyvtáros
Adattári képek és dokumentumok (elektronikus)	Leíró rekord létrehozása	902	0	Matuszka Angéla, könyvtárvezető
Folyóiratok	Adatbázis-építés	13116	545	Papp Gábor Tamás, könyvtáros
Könyv	Címrekord létrehozása	515	20	Sasvári Boglárka, könyvtáros
Folyóiratok, könyvek, egyéb	Címrekord létrehozása	563	23	Sebestyén Réka, könyvtáros
Folyóiratok, könyvek	Példányrekord létrehozása	1062	42	Kovácsné Nagy Enikő, könyvtáros
Könyv	Példányrekord létrehozása	667	27	Sasvári Boglárka, könyvtáros
Folyóiratok, könyvek, egyéb	Példányrekord létrehozása	1234	49	Sebestyén Réka, könyvtáros
Folyóiratok	ODR NPA-ba új folyóirat-évfolyamok bejelentése	137	5	Sebestyén Réka, könyvtáros
Folyóirat	DOI megrendelés, MTMT, REAL adatfelvitel, adatmódosítás	50	2	Sasvári Boglárka, könyvtáros
Arckonstrukciók Gyűjteménye (plastikus arckonstrukció és rajz arckonstrukció)	digitális fotók és videók előállításáról, és a kész rekonstrukcióról	11	11	Gábor Emese, preparátor
Újkori Műmiák Gyűjteménye	szkennelés, rendszerezés	1589	26 mappa	Szvák Enikő, muzeológus, adatbevitelben segítette: Madai Ágota, segédmuzeológus
Embertani Tár irattár: Máriabesnyői, az ungvári Romzsa Tódor kriptá, és a Vác-Deákvari temetők feltárásából származó fotók	szkennelés, rendszerezés	1579	61 mappában	Szvák Enikő, muzeológus, adatbevitelben segítette: Madai Ágota, segédmuzeológus
vizsgálatra behozott anyag: Mohács III. számú tömegsír	fotó készítés	738	81 egyén	Madai Ágota, segédmuzeológus
Kisbárcány-Kukely tanya	leltározás	24		Évinger Sándor, főmuzeológus, segítséget nyújtott Madai Ágota, segédmuzeológus
Tiszakarád-Inasa	leltározás	48		Évinger Sándor, főmuzeológus
Jászdózsa-Kápolnahalom	leltározás	68		Évinger Sándor, főmuzeológus, segítséget nyújtott Kiss Krisztián, önkéntes
Jászberény-Négyszállás	leltározás	30		Évinger Sándor, főmuzeológus, segítséget nyújtott Kiss Krisztián, önkéntes
Kajdacs-Rókadomb (koponyamásolat)	leltározás	1		Évinger Sándor, főmuzeológus
Besenyőtelek-Szörhát (koponyamásolat)	leltározás	1		Évinger Sándor, főmuzeológus
természettudomány (HG)	"Nyilvántartási napló"-ban történő rögzítés	276		György Erzsébet, Karikás Maja, preparátorok, Bauer Norbert, osztályvezető
természettudomány (HG)	Gyűjteményi rendrakáshoz kapcsolódó feladatok (1): A Növényvár Könyves Kálmán körüli épületében található Herbarium Generale törzsanyag átszállítása a Ludovika mélyszintű gyűjteményi térbe		450 polc	György Erzsébet, Karikás Maja, preparátorok, Bauer Norbert, osztályvezető

A szakanyag megnevezése	A nyilvántartási feladat leírása	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tétel)	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
természettudomány (HG)	Gyűjteményi rendrakáshoz kapcsolódó feladatok (2): Beosztható példányok beosztása a törzsgyűjteménybe	3959		György Erzsébet, Karikás Maja, preparátorok, Bauer Norbert, osztályvezető
természettudomány (HG)	Gyűjteményi rendrakáshoz kapcsolódó feladatok (3): Régi, határozatlan és expedíciós anyagok dobozása, nyilvántartásba vétele		399 polc	György Erzsébet, Karikás Maja, preparátorok, Bauer Norbert, osztályvezető
természettudomány (HG)	"Nyilvántartási napló"-ban történő rögzítés	276		György Erzsébet, Karikás Maja, preparátorok, Bauer Norbert, osztályvezető
természettudomány (HCP)	"Nyilvántartási napló"-ban történő rögzítés	574		Somlyay Lajos, főmuzeológus
természettudomány (HCP)	Gyűjteményi rendrakáshoz kapcsolódó feladatok(1): A Növényvár Könyves Kálmán körüli épületben található Herbarium Generale törzsanyag átszállítása a Ludovika mélyszinti gyűjteményi térbe		20 polc	Somlyay Lajos, főmuzeológus, Bauer Norbert, osztályvezető
természettudomány (HCP)	Gyűjteményi rendrakáshoz kapcsolódó feladatok (2): Beosztható példányok beosztása a törzsgyűjteménybe	5141		Somlyay Lajos, főmuzeológus, Kissné Török Ildikó, Gönczöl Katalin, Hegedűsné Szűcs Eszter, preparátorok
természettudomány (HCP)	Gyűjteményi rendrakáshoz kapcsolódó feladatok (3): Régi, határozatlan és expedíciós anyagok dobozása, nyilvántartásba vétele		344 polc	Somlyay Lajos, főmuzeológus, Kissné Török Ildikó, Gönczöl Katalin, Hegedűsné Szűcs Eszter, preparátorok
természettudományi (Gombagyűjtemény)	Székrenyikataszteri nyilvántartásba vétel	286	4 polc	Locsmándi Csaba, főmuzeológus
természettudomány (Gombagyűjtemény)	Vonalkódózás	6602	83 polc	Locsmándi Csaba, főmuzeológus
természettudomány (Zuzmógyűjtemény)	Begyűjtött anyag nyilvántartásba vétele Gyűjteményi Naplóban	558	3 polc	Lőkös László, főmuzeológus
természettudomány (Zuzmógyűjtemény)	Törzsgyűjteményi példányok metaadatainak számítógépes adatbázisba vitele, vonalkódózása (Döme Bernadett)	349	2 polc	Lőkös László, főmuzeológus / Dömr Bernadett, preparátor
természettudomány (Zuzmógyűjtemény)	A ludovikai mélyraktári székrenyikataszteri anyag vonalkódózása (Döme Bernadett)	2255	75 polc	Lőkös László, főmuzeológus / Döme Bernadett, preparátor
természettudomány (Mohagyűjtemény)	Magyarországi gyűjtések nyilvántartási napló és beosztás a herbáriumba	625	2 polc	Papp Beáta, főmuzeológus / Döme Bernadett, preparátor
természettudomány (Ösnövénygyűjtemény)	Szakteleltárkönyvbe vétel	2704		Erdei Boglárka, főmuzeológus

2.3. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi revíziós feladatainak megvalósításáról, max. 2000 karakter:

A gyűjtemények számához és méretéhez képest nagyon alacsony a szakalkalmazottak száma, ezért a különböző gyűjtemények dolgozói besegítettek egymásnak a revízióban azért, hogy az szabályosan történhessen. Így a munka lassan és a gyűjteményekre vonatkoztatva egyenetlenül zajlott. Az Ásvány és Kőzettárban elkezdődött az ásványgyűjteményben tárolt anyag revíziója. Mivel az év folyamán egy nyolc- és mindkét négyórás munkatárs távozott, végül összesen 1450 példányt sikerült revíziózni. Az Őslénytani és Földtani Tár munkatársai 2022-ben a Gerinctelen és Gerinces Paleontológiai Gyűjteményben 9164 tételt, a Rétegtani Gyűjteményben 18162 tételt, a Vizsgálatiminta Gyűjteményben pedig 2254 tételt, azaz összesen 29580 tételt revideáltak. A Gerinctelen és Gerinces Paleontológiai Gyűjtemény típusanyagának (2500 tétel) revíziója befejeződött, de a teljes gyűjtemény revíziója még folyamatban van. Az Állattárban bizonyos gyűjtemények teljes revíziója már 2021-ben megtörtént. Az egyedi nyilvántartású gyűjtemények esetében 2022-ben egy-egy gyűjteményrész revíziója történt meg, a teljes revízió folyamatban van. Az Embertani Tárban a revízió gyakorlatilag befejeződött. A Növényvárban a Herbarium Generale gyűjtemény vonalkódózással egybekötött revíziója során 2022-ben 177460 példányt vonalkódózása történt meg. Ezzel a gyűjteményben 444170 példánynál tart a revízió, ami a teljes gyűjtemény 75 %-a. A Gombagyűjteményben 2022-ben összesen 6602 kapszula vonalkódózása készült el, a zuzmó- és mohaanyagokra előírt revíziós feladatok a terv szerint haladtak. A Központi Könyvtárban 2022-ben 92000 könyvet láttak el RFID kóddal, így már összesen 134800 dokumentum rendelkezik ezzel az azonosítóval és ezek számbavétele is megtörtént. A revízió az RFID-tagek felhelyezésével párhuzamosan történt.

A revízió alá vont gyűjtemény megnevezése	A revízió jellege (teljes / szűrőpróbaszerű)	A gyűjtemény összes tételszáma (db)	Szűrőpróbaszerű revízió esetén az átnézett leltárkönyvi tételek száma (db) és aránya a gyűjtemény összes tételszámahoz viszonyítva (%)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
Ásványgyűjtemény	teljes	56276		Papp Gábor, osztályvezető	részben teljesített
Gerinctelen és Gerinces Paleontológiai Gyűjtemény	teljes	95300		Gasparik Mihály, főmuzeológus	részben teljesített
Rétegtani Gyűjtemény	teljes	45000		Dulai Alfréd, főmuzeológus	részben teljesített

A revízió alá vont gyűjtemény megnevezése	A revízió jellege (teljes / szűrőpróbaszerű)	A gyűjtemény összes tételszáma (db)	Szűrőpróbaszerű revízió esetén az átnézett leltárkönyvi tételek száma (db) és aránya a gyűjtemény összes tételszámához viszonyítva (%)		Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
Vizsgálatiminta Gyűjtemény	teljes	70000			Szives Ottília, főmuzeológus	részben teljesített
Emlősgyűjtemény	teljes	11200			Csorba Gábor, főmuzeológus	részben teljesített
Madárgyűjtemény	teljes	22683			Fuisz Tibor István, főmuzeológus	részben teljesített
Bogárgyűjtemény	teljes	2941357			Szél Győző, főmuzeológus	részben teljesített
Rák-gyűjtemény	teljes	41090			Nagy Hajnalka, muzeológus	részben teljesített
Kisebb Rovarrendek gyűjteménye	teljes	252751			Szőke Viktória, muzeológus	részben teljesített
Brachycera-igazi legyek	teljes	1026392			Szöllősi-Tóth Petra, muzeológus	részben teljesített
Puhatestűek gyűjteménye	teljes	116641			Csorba Gábor, főmuzeológus	részben teljesített
Hal-, Kétéltű- és Hüllő gyűjtemények	teljes	12079			Márton Előd, muzeológus	részben teljesített
Emlősgyűjtemény	teljes	11200			Csorba Gábor, főmuzeológus	részben teljesített
AD folyóirat gyűjtemény	teljes	90194			Kovács Dorina (RFID-projekt)	részben teljesített
B könyvgyűjtemény	teljes	15390			Sebestyén Réka, könyvtáros	részben teljesített
AB könyvgyűjtemény	teljes	9258			Kovácsné Nagy Enikő, könyvtáros	részben teljesített
Múzeumi könyvgyűjtemény	teljes	1355			Sasvári Boglárka, könyvtáros	részben teljesített
KM könyvgyűjtemény	teljes	490			Sasvári Boglárka, könyvtáros	részben teljesített
Kép könyvgyűjtemény	teljes	50			Sasvári Boglárka, könyvtáros	részben teljesített
Közm. könyvgyűjtemény	teljes	315			Sasvári Boglárka, könyvtáros	részben teljesített
Ly könyvgyűjtemény	teljes	4604			Sasvári Boglárka, könyvtáros	részben teljesített
P folyóirat gyűjtemény	teljes	42000			Papp Gábor Tamás, könyvtáros	részben teljesített
Poszt-Pleisztocén	teljes	38493			Évinger Sándor, főmuzeológus	részben teljesített
Gombagyűjtemény	teljes	112199			Locsmándi Csaba, főmuzeológus	részben teljesített
Herbarium Generale	teljes	593048			Bauer Norbert, osztályvezető	részben teljesített
Mohagyűjtemény (Ludovikán tárolt anyaga)	teljes	15000			Papp Beáta, főmuzeológus	részben teljesített
Zuzmógyűjtemény (Ludovikán tárolt anyaga)	teljes	2255			Lőkös László, főmuzeológus	részben teljesített

A revízió alá vont gyűjtemény megnevezése	A revízió jellege (teljes / szűrőpróbaszerű)	A gyűjtemény összes tételszáma (db)	Szűrőpróbaszerű revízió esetén az átnézett leltárkönyvi tételek száma (db) és aránya a gyűjtemény összes tételszámahoz viszonyítva (%)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
Zuzmógyűjtemény (törzsgyűjteményi anyaga)	teljes	3195		Lőkös László, főmuzeológus	részben teljesített

A nyilvántartási feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

A tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel)	17958
A tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel)	5439
A tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tárolási egység)	46175
A tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel)	816633
A tárgyév végén nyilvántartásba vett teljes állomány száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	10812338 99,84

3. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi digitalizálási feladatainak megvalósításáról és illeszkedéséről a digitalizálási stratégiájához, max. 2000 karakter:

Az Ásványgyűjtemény revíziója során összesen 4887 fénykép készült. A gyarapodási naplózott példányokról 310 felvétel, a roncsolásos anyagvizsgálati anyag esetében 1528 felvétel készült. A Történeti gyűjteményen belül több mint 4000 alátétcedula átírásának ellenőrzése zajlott. Az Állattárban a Bogárgyűjtemény digitalizálása indult el, amelynek során a teljes gyászbogár gyűjtemény digitalizálása megtörtént (650 rovardoboz, 217188 példány). Csaknem minden gyűjteményben folyt különböző nagyságrendben (10-1000 példány) digitalizálási tevékenység, amely szorosan kapcsolódott a kutatószolgálati feladatok ellátásához. Embertani Tár esetében a tári irattár rendezése során több feltárás (máriabesnyői Grassalkovich-kripta, Romzsa Tódor-kripta, Vác-Deákvár temető, Váci Fehérek temploma) dokumentációiból előkerült fotók digitalizálása, valamint a váci múmiák állományvédelmi áttekintése folyamán keletkező fotók érdemesek említésre (5614 fotó). A Növénytar Herbarium Carpato-Pannonicum (HCP) és Herbarium Generale gyűjtemények teljes Dianthus-anyagának fotózása befejeződött (11432 fotó) A HCP Dianthus-anyag metaadatolása, nyilvántartása excell-táblázatban (5576 rekord) elkészült. A Mohagyűjteményben a Limpricht anyag digitalizálása során 972 példányról készült digitális kép. Az Ősnövénygyűjteményben a leltározott anyag digitalizálása megtörtént (2704 tétel), 1866 már korábban leltározott példány hiányzó fotóinak pótlására is sor került. A könyvtárban folytatódott az archiválási és szolgáltatási célú szkennelés. A könyvek, kéziratok és fotók szolgáltatása során 5168 oldalnyi digitalizált dokumentum keletkezett. A Digitális Széchenyi Zsigmond Gyűjtemény gyarapítása keretében 10700 könyvoldal készült el, valamint három, a hazai vadászatokról szóló fotóalbum oldalképeiről és egyedi fotóiról összesen 1725 db metaadatolt digitális másolat. Emellett folyamatban van három, Széchenyi Zsigmond afrikai vadászatairól készített fényképeit őrző album digitalizálása.

A digitalizálási feladatok részletes bemutatása

A digitalizálással érintett gyűjtemény megnevezése	Az elmúlt évben digitalizált anyag mennyisége (tétel) és aránya a teljes gyűjtemény tételszámahoz képest (%)	Az elmúlt évben digitalizált anyag hazai vagy nemzetközi adatbázisban történő közzététele (tétel)	Felelős (név, beosztás)
Növénytári Könyvtár	1568 0,001	0	Papp Gábor Tamás, könyvtáros
Széchenyi Zsigmond Vadászati Könyvgyűjtemény	10700 0,01	0	Szopkó Róbert Attila, könyvtáros
Széchenyi Zsigmond fotói	1725 0,18	0	Szopkó Róbert Attila, könyvtáros
Könyvgyűjtemény	3600 0,002	0	Szopkó Róbert Attila, könyvtáros
Lepkegyűjtemény	43 0,9	0	Bálint Zsolt, főmuzeológus
Madárgyűjtemény	42 0,9	0	Fuisz Tibor István, főmuzeológus
Hártyásszármúak gyűjteménye	670 0,9	0	Vas Zoltán, főmuzeológus
Szipókás rovarok gyűjteménye	21 0,9	0	Somogyi Anna Ágnes, muzeológus
Bogárgyűjtemény	217188 9	0	Szél Győző, főmuzeológus
Kiseb rovarrendek gyűjteménye	56 0,9	0	Szőke Viktória, muzeológus
Kétszárnyúak gyűjteménye	1127 0,9	0	Szöllősi-Tóth Petra, muzeológus
Lepkegyűjtemény	1288 0,9	0	Tóth Balázs Ferenc, muzeológus
Lepkegyűjtemény	1366 0,9	0	Katona Gergely Péter, muzeológus
Poszt-Pleisztocén	400 0,9		Évinger Sándor, muzeológus, Madai Ágota, segédmuzeológus
Arckonstrukciók Gyűjteménye	11 3,6		Gábor Emese, preparátor
Embertani Tár, Poszt-pleisztocén Gyűjtemény és Újkori Múmiák Gyűjteménye	5614 14		Szvák Enikő, muzeológus, segített: Madai Ágota, segédmuzeológus

A digitalizálással érintett gyűjtemény megnevezése	Az elmúlt évben digitalizált anyag mennyisége (tétel) és aránya a teljes gyűjtemény tételszámahoz képest (%)	Az elmúlt évben digitalizált anyag hazai vagy nemzetközi adatbázisban történő közzététele (tétel)	Felelős (név, beosztás)
Herbarium Generale, Herbarium Carpato-Pannonicum	1358	0,23	Bauer Norbert, osztályvezető
Mohagyűjtemény	1142	0,4	Papp Beáta, főmuzeológus
Ősnövénygyűjtemény	4570	9,6	Erdei Boglárka, főmuzeológus

A digitalizálási feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

A tárgyévben digitalizált kulturális javak száma (tétel)	241695
A tárgyévi mennyiséggel együtt a digitalizált kulturális javak száma összesen (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1858588 15,9
A tárgyévben digitálisan született kulturális javak száma (db)	902
Műtárgynyilvántartó adatbázisban kereshető kulturális javak száma összesen (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1738151 16,0
A műtárgynyilvántartó adatbázis felhasználóinak száma (fő) és a használatok száma (db)	76 1602
Az intézményi honlapon hozzáférhető kulturális javak száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	308082 2,8
Nemzetközi adatbázisban kereshető kulturális javak száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	85553 0,7
Digitális nyilvántartást használó, auditált gyűjtemények száma (db) és aránya az összes gyűjtemény számához képest (%)	8 18

III. Műtárgyvédelem**Összefoglaló az intézmény elmúlt évi megelőző és aktív állományvédelmi feladatainak megvalósításáról, max. 5000 karakter:**

Hőmérséklet- és páratartalom-szabályozás: A múzeum vagyonkezelésében lévő Baross utcai épületben takarékosági okokból a téli időszakban 14 fokos hőmérsékletet tartottunk. Folyamatosan működnek az automata adatrögzítő hő- és páratartalom mérő műszerek, az onnan rendszeresen letöltött adatok alapján változtatott a Műszaki és Üzemeltetési Osztály a kazán fűtési hőmérséklet-beállításain. Kártevők elleni védelem: A melegködképző-eljárás helyett (lévén annál jóval olcsóbb) Raid lapokkal való kártevőmentesítés került előtérbe a rovargyűjteményekben, ezt az eljárást a gerinces gyűjtemények is alkalmazták 2022-ben. Az Ásvány- és Kőzettár esetén a gyűjtemények ablakainak talajszintű elhelyezkedése miatt sok rovar jut be a szellőztetés során, rovarháló elhelyezését az ablakokon a mai napig nem sikerült megoldani. A Központi Könyvtár gyűjteményébe kerülő új köteteknél elsősorban a penészgombák jelenlétét vizsgálják. Amennyiben a kötet penészes, becsomagolva és a többi kötetől elkülönítve kerül a gyűjteménybe. A virágosnövénnyel gyűjteményekben (HCP, HG) és a zuzmógyűjteményben a teljes anyag védelmét célzó gyűjteménymérgezésre/kártevőirtásra már több éve nem volt lehetősége a múzeumnak. A Gombagyűjteményben foszforhidrogénes megelőző állományvédelmi kezelés történt. Minden frissen beérkező (ajándékozás, gyűjtés) növénytani anyagot többszöri fagyasztás-felengedés módszerrel fertőtlenítenek. Por elleni védelem: 2022-ben befejeződött a 2021-ben indított „Baross utcai lomtalanítás”, amely során több évtized alatt felhalmozódott, mintegy 50 m³ hulladékot távolítottunk el a gyűjteményi terekből és a kutatói szobákból. Ezzel lehetővé vált a gyűjtemények rendszeres takarítása is. A Baross u. 13. sz. alatti székelyi esetben a nyílászárók nagyon előregedtek, korhadtak csak a rendszeres takarítással lehet a por ellen védekezni. 2022-ben a ludovikái mélyraktár teljes területén portalanítás történt. A Könyves Kálmán krt. 40. sz. alatti gyűjteményeinkben a külső nyílászárók cseréje már megtörtént a Tündérpalota 2016-ban lezárult felújításával, így a gyűjteményi termekbe bekerülőpor nem számottevő. Problémát csak a szekrények tetején az évek során elhelyezett régi, erősen poros faszcikulusok jelentik, ezek száma folyamatosan fogy abban az ütemben, ahogy a kurátorok a tartalmukat átválogatják. Fényvédelem: A száraz gyűjteményi anyagok nagyrészt zárt gyűjteményi szekrényekben kerülnek tárolásra (kivéve pl. Lepkegyűjtemény, Gombagyűjtemény), csak a vizsgálatra kivett anyagokat éri fény, ezért az UV-fény károsító hatása nem számottevő. A fagyasztva-száritott gombák elhelyezési nehézségei okán a fénynek kitett termőtestek elveszítik színanyagaikat. A Lepkegyűjteményben a polcon tárolt állított rovardobozok esetén a szoros illeszkedéssel lehet csak megoldani a védelmet. A gyűjteménybe kerülő műtárgyak állományvédelme: Folyamatos a fagyasztásos megelőző műtárgyvédelem, a karanténeljárások is a gyűjteményezési rutin részévé váltak. Ahol szükséges volt, elvégezték a kiállításokhoz kölcsönadott példányok megerősítését (impregnálását) és ragasztását is. 2022-ben fejeződött be a könyvtár gyűjteményébe tartozó két könyv restaurálása, amely a 204111/04190 azonosítójú NKA-pályázat keretében valósult meg (700 000 Ft). Emellett a 209111/00176 számú NKA-pályázat keretében lehetőség nyílt az állományvédelmi tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök vásárlására. Elsősorban a diagyűjtemény számára lehet beszerezni savmentes tárolókat (750 000 Ft értékben). A teljes megvalósítás 2023 első negyedévében fejeződik be. Ezenkívül csak megelőző műtárgyvédelmi tevékenység folyt a Központi Könyvtár gyűjteményeiben. A kötettest, restaurálást, tisztítást igénylő könyvek kiemelése, savmentes csomagolással való ellátása történt meg (240 kötet).

Az állományvédelmi feladatok részletes bemutatása

Állományvédelmi feladat meghatározása	A feladatra érintett műtárgyak száma (db)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
konzerválás	1574597	Bálint Zsolt, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	11200	Csorba Gábor, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	205	Antal Tamás, preparátor	teljesült
konzerválás	692	Fuisz Tibor István, főmuzeológus	teljesült
tisztítás	947971	Vas Zoltán, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	152415	Horváth Edit, muzeológus	teljesült
konzerválás	38434	Lazányi Eszter, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	66538	Nagy Hajnalka, muzeológus	folyamatban
konzerválás	745697	Somogyi Anna Ágnes, muzeológus	teljesült
konzerválás	35822	Szél Győző, főmuzeológus	teljesült

Állományvédelmi feladat meghatározása	A feladatban érintett műtárgyak száma (db)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
konzerválás	252889	Szöke Viktória, muzeológus	teljesült
konzerválás	1026392	Szöllősi-Tóth Petra, muzeológus	teljesült
konzerválás		Tóth Balázs Ferenc, muzeológus	teljesült
konzerválás	11259	Tőke Andrea, preparátor	teljesült
konzerválás	35706	Márton Előd, muzeológus	teljesült
aktív restaurálás	2762	Dulai Alfréd, főmuzeológus (Szabó Márton, Paola Sottana)	teljesült
konzerválás	4	Gasparik Mihály, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	30	Gasparik Mihály, főmuzeológus	teljesült
tisztítás	1000	Dulai Alfréd, főmuzeológus	teljesült
aktív restaurálás	2	Matuszka Angéla, könyvtárvezető	teljesült
tárolási körülmények meghatározása	126936	Kovácsné Nagy Enikő, könyvtáros	teljesült
tárolási körülmények meghatározása	50	Kovács Dorina, könyvtáros	teljesült
tárolási körülmények meghatározása	150	Sasvári Boglárka, könyvtáros	teljesült
tárolási körülmények meghatározása	40	Sebestyén Réka, könyvtáros	teljesült
tisztítás	40	Madai Ágota, segédmuzeológus	teljesült
tárolási körülmények meghatározása	265	Szvák Enikő, muzeológus	teljesült
konzerválás	5000	Bauer Norbert, osztályvezető	teljesült
konzerválás	5000	Buczkó Krisztina, főmuzeológus	teljesült
tisztítás	7000	Budai Éva, preparátor	teljesült
konzerválás	2604	Dörme Bernadett, preparátor	teljesült
tisztítás	7000	Erdei Boglárka, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	5000	Gönczöl Katalin, preparátor	teljesült
konzerválás	5000	György Erzsébet, preparátor	teljesült
konzerválás	5000	Hegedűsné Szűcs Eszter, preparátor	teljesült
konzerválás	5000	Karikás Indira Maja, preparátor	teljesült
konzerválás	5000	Kissné Török Ildikó, preparátor	teljesült
tisztítás	91424	Locsmándi Csaba Kálmán, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	2604	Lőkös László Sándor, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	1820	Réthy Ildikó Éva, preparátor	teljesült
konzerválás	25000	Somlyay Lajos, főmuzeológus	teljesült
konzerválás	320	Tamás Júlia Erzsébet, muzeológus	teljesült

Az állományvédelmi feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma (db)	6997938
A tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma (db)	4820752
Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma (db)	522973
A tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma (db)	92938
Állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)	76,4

IV. Tudományos kutatás

1. Összefoglaló az intézményben folyó tudományos munka fő irányairól, a tudományos stratégia célkitűzéseinek megvalósulásáról, max. 3000 karakter:

Az MTM a korábbi években lejelentett több száz átláthatatlan és egymással átfedő kutatási témáját összevontuk 7 témába. Az MTM tudományos-kutatási tevékenysége jól illeszkedik az intézmény hosszútávú kutatási tervében meghatározott nagy kutatási témákhoz, amelyeket évről-évre folyamatosan jelleggel művel. Az Ásvány- és Kőzettárban a tudományos feldolgozó munka a tudománytörténeti kutatásokra összpontosult. A konkrét kutatásokat nagyrészt valamely kívülről érkező, előadásra és/vagy publikációra vonatkozó felkérésre végezték. Ennek oka, hogy a muzeológusok száma két főre csökkent és a műszerállomány teljesen elavult. Az Őslénytani és Földtani Tárban folyó tudományos kutatómunkának két olyan fő iránya van, amelyek nemzetközi téren is számottevőek. Az európai kainozoos brachiopodák, így az egész állattörzs kainozoos történetének kutatásában fontos szerepet játszik a tár. A másik, nemzetközileg kiemelkedő terület a jura és kréta időszakok határának kijelölésére irányuló kutatás. Fontosak a Kárpát-medence pleisztocén korszakának megismerésére irányuló kutatások és az ajkai késő kréta korú borostyánkővek zárványainak tudományos leírása. Az Állattárban a fő irányok változatlanul a biodiverzitás-kutatással összefüggő taxonómiai-szisztematikai kutatások, egyre több csoport esetében alkalmazva modern molekuláris-biológiai módszereket. Hagyományosan gerinces témában az óvilági denevérek, a kisemlősök, a ragadozó emlősök és a rákosi vipera kutatása folyt széles spektrumban. A gerinctelen csoportok esetében számos taxonómiai és filogenetikai kutatásokkal kapcsolatos eredmény született. A Növénytárban a Kárpát-medence számos mezozoikum és paleogén, kora miocén flóráinak taxonómiai, florisztikai, paleoökológiai vizsgálata mellett elkezdődött Zsámbék oligocén flórájának feldolgozása, folytatódott a magyarországi páma maradványok és felső oligocén flórák tanulmányozása és publikálása. Jura időszaki növények kutatásának keretében a németországi Nusplingen, és az alaszka Hicks Creek lelőhelyek flóra elemzését és környezet rekonstrukciójára is sor került. A recens taxonokra irányuló tevékenység kovaalgákra, moha, zuzmó és makrogombafajok monitorozására és elterjedésére, gombagénbank fejlesztésére és kriptogámok egyéb vizsgálatára irányult. A virágos növényekkel kapcsolatos flóra, vegetáció, biodiverzitás, taxonómiai, chorológiai, kutatások elsősorban magyarországi és balkáni anyagokat érintenek. Az Embertani Tárban több kutatási téma zajlott egymás mellett. Az "Árpád ház projekt" kutatási témához kapcsolódóan történtek elsősorban archeogenetikai, kraniometriai, többváltozós statisztikai komplex vizsgálatok. A Kárpát-medence török hódoltság korával és a tatárjárással kapcsolatos kutatások eredményei jelentek meg előadások formájában. 2022-ben nemzetközi múmiakonferenciát rendezett az Embertani Tár, ezzel a múmiakutatás is új lendületet kapott.

1. feltöltési lehetőség: A munkatársak publikációs listája, formátum: PDF.

2. feltöltési lehetőség: A tudományos tevékenység részleteinek bemutatása, formátum: PDF.

2. A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai), max. 2000 karakter:

A pandémiás helyzet megszűnésével párhuzamosan 2022-től az intézményben ismételt lehetőség nyílt kutatónapok megpályázására. Korábban végzettségétől függően a munkatársaknak heti 1-1,5 kutatónap járt. Ezzel a rendszerrel szakítva 2022-ben kutatási terv beadásával lehetett a kutatónapokra pályázatot benyújtani. Év végén a kutatási projekt eredményéről beszámolókat kellett készíteni, amelyet a múzeum adatárába kerültek. A kutatónapok engedélyezésének egyik fő szempontja és az elbírálásnál kiemelt hangsúlyt kapott, hogy a kutatási feladat illeszkedjen az intézmény stratégiájában megfogalmazott célokhoz. Ebben az évben a korábbi évekhez viszonyítva kevesebben pályáztak kutatónapokra (6 fő, 141 nap). Abban az esetben, ha valaki elmulasztja az éves jelentés beadását automatikusan kizárja magát a következő évre a pályázatból. Dulai Alfréd főmuzeológus (21 nap) olaszországi pliocén Eucalathis maradványok feldolgozását végezte el, amely kapcsán egy Q1-es publikáció jelent meg (Historical Biology). Somogyi Anna Ágnes muzeológus (30 nap) ELTE-MTA-MTM együttműködés keretében az egész Állattár számára hasznos módszertani ismeretek elsajátítására használta a tervezettnél kevesebb kutatónapot. Szőke Viktória muzeológusnak (21 nap) három tudományos közleménye jelent meg, kettő faunára új rekordot közölt (Bosznia-Hercegovina és Albánia faunája). Vas Zoltán főmuzeológus (21 nap) a tervezettnél lényegesen több eredményről számolt be: négy tudományos közleménye jelent meg, ezekben összesen 10 tudományra új fűrészdarázsfaj került leírásra. Tóth Balázs főmuzeológus (3 nap) külföldi gyűjtőtűt céljából igényelt kutatónapot, a Lepkegyűjtemény 500 olyan példánnyal bővítette, mely fajokból nem, vagy csak alig volt példány. Az MTM a Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézzel kötött kutatási megállapodást alapján Bálint Zsolt főmuzeológus (45 nap) külső helyszínen végzett kutatómunkát. Ennek eredménye több magas impact faktoros folyóirattal, és további, még publikálatlan kísérleti eredmény.

3. A jelenleg raktáron lévő saját múzeumi kiadványok, valamint a remittenda kezelésére vonatkozó intézkedések táblázatos bemutatása

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
A mi jégkorszakunk: Pleisztocén élővilág a Kárpát-medencében	2016	968	0	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Herrman Ottó 1888-as norvégiai útjának naplója	2016	380	140	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
"igéző virágok szemlélésében" - Haynald Lajos természetrajzi hagyatéka	2016	200	23	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Distribution Atlas of Vascular Plants in Albania	2017	364	216	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Mire jók a természetrajzi gyűjtemények?	2017	700	414	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Szerelmem Okinawa	2017	100	93	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Magyarország szitakötőinek kézikönyve	2018	995	0	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Magyarországi ornitológusok életrajzi lexikona	2018	294	257	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Találkozásaim hullókkal	2019	60	35	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Darazsak	2019	994	284	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A mi jégkorszakunk (második kiadás)	2019	122	1	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Eocén élővilág a Kárpát-medencében	2019	1385	997	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Attila örökösei	2020	237	65	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Káprázatos kővek	2005		11	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Levéldarázs-alkatúak IV. - Tenthredinoidea IV.	2016		35	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Magyar Természettudományi Múzeum gyászbogártípusainak (Tenebrionidae) katalógusa	2015		2	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Owlet Moths of Márton Hreblay. A Life for Noctuidae: names, specimens and types	2014		18	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Tudós természetbrázolók. Herman Ottótól a digitális képalkotásig	2014		175	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Balaton és a Bakony-vidék természetrajzának kutatói és ismertetői. Természetkutatók kislexikona...	2013		529	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Patagónia óriásai: argentin dinoszauruszok	2013		2	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Hazai ragadozó madaraink felismerése, vedlése, kor- és ivarhatározása	2011		149	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
A Monograph of the Paleotropical Benhamiinae Earthworms (Annelida: Oligochaeta, Acanthodrilidae)	2010			7 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Szigetköz állattani értékei	2010			35 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Free-living Nematodes of Hungary. Nematoda errantia. Vol.3.	2009			4 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Magyar Parnasszuson. Frivaldszky Imre a természet kutatója	2009			14 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Checklist of the Fauna of Hungary. Vol.4. Hemiptera: Archaeorrhyncha, Clypeorrhyncha	2009			11 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Flora of Aggtelek National Park. (Cryptogams)	2009			377 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Catalogue of Invertebrate and Vertebrate Paleontological Type Specimens of the HNHM	2008			58 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Free-living Nematodes of Hungary. Nematoda errantia. Vol.2.	2007			7 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Gerecse hegység flórája	2006			51 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Magyarország védett pillangóalakú lepkéinek katalógusa	2006			5 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Free-living Nematodes of Hungary. Nematoda errantia. Vol.1.	2005			25 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Checklist of the Fauna of Hungary. Vol.3. Macrolepidoptera	2005			117 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Catalogue of the Hungarian oribatid mites (Acari: Oribatida)	2004			87 A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
A magyar állatvilág fajjegyzéke. 3. Nagylepkék	2004		110	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
History of Minerals, Rocks and Fossil Resins Discovered in the Carpathian Region	2004		321	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Earthworms of Hungary (Annelida: Oligochaeta, Lumbricidae)	2003		89	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Kárpát-övezetben felfedezett ásványok, kőzetek és fosszilis gyanták története	2002		245	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Checklist of the Fauna of Hungary. Vol.2. Microlepidoptera	2002		167	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Fauna of the Fertő-Hanság National Park. Vol.1.	2002		7	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Fauna of the Fertő-Hanság National Park. Vol.2.	2002		3	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
19th Century's Palaeobotanical Types and Originals of the HHNM	2001		5	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A magyarországi puhatestűek elterjedése – Az MTM puhatestű-gyűjteményének katalógusa (CD, tokkal)	2001		12	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Amphistomes of the World. A Check-list of the Amphistomes of Vertebrates	2001		192	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Checklist of the Diptera of Hungary	2001		2	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Diaria itinerum Pauli Kitaibelii III. (1805-1817)	2001		139	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Hungarian Natural History Museum	2001		505	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Fauna of the Aggtelek National Park. Vol.1.	1999		7	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártatott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
The Fauna of the Aggtelek National Park. Vol.2.	1999		4	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Flora of the Kiskunság National Park. Vol.2.	1999		5	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A Balaton-felvidék triász ammonoidai és biosztratigráfiája	1998		5	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Early Pliocene Volcanic Environment, Flora and Fauna from Transdanubia, West Hungary	1997		9	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Magyarország jura brachiopodái. Faunafejlődés és paleobiogeográfia a Tethys nyugati részén	1997		1	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Emlékkötet Andreánszky Gábor születésének 100. évfordulójára	1996		10	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Fauna of the Bükk National Park. Vol.1.	1996		6	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Fauna of the Bükk National Park. Vol.2.	1996		8	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
A nádasok állatvilága	1995		5	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Oribatid Species Described by Berlese (Acari)	1995		17	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Hydrogeology of the Hungarian Upper Danube Section	1994		16	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Catalogue of Palaearctic Diptera. Vol.13. Anthomyiidae – Tachinidae	1993		13	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Flora of the Kiskunság National Park. Vol.1.	1993		3	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Bagócslegyek – Gasterophilidae, Oestridae, Hypodermatidae	1992		11	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Catalogue of Palaearctic Diptera. Vol.1. Trichoceridae – Nymphomyiidae	1992		11	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Proceedings of the Fourth European Congress of Entomology. Vol.1.	1992		2	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Proceedings of the Fourth European Congress of Entomology. Vol.2.	1992		1	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Bátorliget Nature Reserves – After Forty Years. Vol.1.	1991		12	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
The Bátorliget Nature Reserves – After Forty Years. Vol.2.	1991		13	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Magyarország szárazföldi gerinceseinek természetvédelmi szempontú értékelési rendszere	1995		6	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Fourth European Congress of Entomology : Abstract volume	1991		18	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Magyarországi puhatestűek katalógusa...	2004		0	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Szöglencek, pazarkák, lángszinerek : egzotikus pillangóalakú lepkék gyűjteménye	2022	42	40	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
220 év kincsei	2022	1500	15	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 62. 1-4.)	2016	594	354	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 63. 1.)	2017	150	95	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 63. 2.)	2017	150	64	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 63. 3.)	2017	150	129	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvadás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártatott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 63. 4.)	2017	150	117	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 64. 1.)	2018	140	104	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 64. 2.)	2018	140	113	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 64. 3.)	2018	140	107	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 64. 4.)	2018	140	115	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 65. 1.)	2019	70	38	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 65. 2.)	2019	70	41	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 65. 3.)	2019	70	42	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 65. Suppl. 1.)	2019	176	169	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 65. 4.)	2019	70	44	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 66. 4.)	2020	70	57	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 66. 3.)	2020	70	55	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 66. 2.)	2020	70	53	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 66. 1.)	2020	70	53	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 66. Suppl.)	2020	75	63	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 67. 1.)	2021	80	60	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 67. 2.)	2021	80	59	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 67. 3.)	2021	80	60	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 67. 4.)	2021	80	57	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 68. 1.)	2022	85	68	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 68. 2.)	2022	80	74	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 68. 3.)	2022	80	74	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae (Vol. 68. 4.)	2022	87	87	A természettudományos szakirodalom megmaradt példányait nem tekintjük remittendának, nem selejtezzük. A könyvárusítás – jelenleg nem tartozik a könyvtár feladatai közé – hatékonyságának javítása érdekében új webáruház létrehozását tervezik, emellett a könyvterjesztéssel kapcsolatos marketingtevékenység javítása is szerepel a tervek között.
Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici (Vol. 107.)	2015	400	70	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerünknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 76.)	2015	280	141	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerünknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Fragmenta Palaeontologica Hungarica (Vol. 32.)	2015	206	83	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerünknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 47. 1.)	2016	250	138	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerünknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártatott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Studia Botanica Hungarica (Vol. 47. Supp./1.)	2016	300	52	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 47. 2.)	2016	250	240	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici (Vol. 108.)	2016	400	111	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (vol. 77.)	2016	200	63	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Fragmenta Palaeontologica Hungarica (Vol. 33.)	2016	200	99	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 48. 1.)	2017	250	107	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 47. 2.)	2016	250	80	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici (Vol. 109)	2017	400	124	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 78.)	2017	200	48	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Fragmenta Palaeontologica Hungarica (Vol. 34.)	2017	200	109	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Studia Botanica Hungarica (Vol. 48. 2.)	2017	250	132	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 48. 1.)	2018	200	108	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici (Vol. 110.)	2018	400	139	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 79.)	2018	200	65	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Fragmenta Palaeontologica Hungarica (Vol. 35.)	2018	200	109	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 49. 2.)	2018	200	93	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 50. 1.)	2019	200	88	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 50. 2.)	2019	194	161	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 80.)	2019	200	177	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici (Vol. 111.)	2019	199	122	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhhoz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnerreinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Studia Botanica Hungarica (Vol. 51. 1.)	2020	200	176	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 51. 2.)	2020	194	168	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 81.)	2020	200	194	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 82.)	2021	150	127	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 52. 1.)	2021	220	196	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Studia Botanica Hungarica (Vol. 52. 2.)	2021	180	156	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Folia Entomologica Hungarica (Vol. 83.)	2022	60	60	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.
Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici (Vol. 112-113.)	2022	92	81	A múzeum által kiadott folyóiratok elsősorban a könyvtári nemzetközi csere útján jutnak el az olvasókhöz. Már 2021 óta is a folyóiratok papír alapú megjelenítése, valamint a nemzetközi csere rendszerének léte kérdésessé vált. A korábbi évhez hasonlóan a 2022. évben megjelent folyóiratok sem jutottak el a partnerintézményekhez. Ezért a folyóiratok esetében a remittenda aránya szinte 100%-os. Remélhetőleg 2023-ban a 2019 és 2022 között megjelent folyóiratokat el tudjuk küldeni cserepartnereinknek. S ezzel jelentősen csökken a folyóiratkészlet nagysága.

A tudományos kutatási feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

Kutatási témák száma (db)	7
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek száma (db) és a résztvevők száma (fő)	42 35
A múzeum által megrendezett, offline megvalósult tudományos konferenciák száma (db)	1
A múzeum által megrendezett, online megvalósult tudományos konferenciák száma (db)	0
A múzeum dolgozói által saját és külső konferenciákon tartott előadások száma (db)	57
A múzeum dolgozói által jegyzett magyar nyelvű tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	15
A múzeum dolgozói által jegyzett idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	10
A múzeum dolgozói által jegyzett magyar nyelvű publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	65

A múzeum dolgozói által jegyzett idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	89	
Kiállítási forgatókönyvek száma offline megvalósult kiállításokhoz (db)	17	
Kiállítási forgatókönyvek száma online megvalósult kiállításokhoz (db)	1	
A tárgyévben nyomtatásban megjelent tudományos kiadványok összes példányszáma (db) és a remittenda aránya (%)	2950	68

V. Kiállítási tevékenység

1. Összefoglaló az intézményben az elmúlt évben megvalósult kiállításokról, a kiállítások illeszkedéséről az intézmény küldetésnyilatkozatához és kiállítási stratégiájához, max. 6000 karakter:

A múzeum szakmai feladatainak ellátására nem elegendő a fenntartói támogatás és a saját bevételek, ezért az MTM számára kiemelten fontosak az együttműködésben megvalósuló kiállítások. 2022-ben nyolc időszaki kiállítást valósítottunk meg együttműködő partnereink segítségével: Artento tárlat – Művészet és rovarok az Artento Alapítvánnyal együttműködésben 2022. február 1-től. Az Artento Alapítvánnyal kötött együttműködés keretében a rovarokkal kapcsolatos tudományos-ismeretterjesztő kiállítás előreláthatólag a 2023. év elejéig lesz látogatható. A ló háziasítása – Az őslóaktól az ősök lováig: a Magyar-Turán Közhasznú Alapítvánnyal együttműködésben 2022. február 16. – 2022. augusztus 10. Új szerzeményeinket bemutató programunk része volt egy nagy értékű, művészetileg is kiváló, anatómiailag hiteles montírozott przewalski ló preparátum bemutatása. Zümmögés a múzeumban: a Tehetsz méh többet! kampány keretében az Országos Magyar Méhészeti Egyesülettel 2022. május 11-től. Az MTM egyik leglátványosabb, fenntarthatósági szempontból fontos témát bemutató tárlata gyűjteményi tárgyak, nagy méretű makettek, animációk segítségével hívja fel a figyelmet a beporzó élőlények és rovarok (méhek) ökoszisztémában betöltött különleges szerepére. A kiállításban kiemelt rész foglalkozik az ember számára is fontos beporzó rovarral a mézelő méhvel. Az időszaki kiállításához kapcsolódva bemutattuk a Magyar Rovartani Társaság díjazott beporzó rovarokról szóló fotóit, illetve a Tehetsz méh többet! kampányban nyertes óvodás gyermekrajzokat. Ut az örökkévalóságba – Az egyiptomi múmiák titkai: a Magyar Egyiptomi Baráti Társasággal és a Magyar Nemzeti Múzeum – Semmelweis Orvostörténeli Múzeummal együttműködésben NKA támogatással valósult meg 2022. május 17-től 2023. január 31. A kiállítás egy nemzetközi múmiakonferenciához kapcsolódott és 2023 február 1-én bontottuk le. Varázslatos Magyarország: 2022. augusztus 10-2022. szeptember 12. Rendszeresen visszatérő befogadott időszaki természetfotó kiállítás. Saubermacher – Az év természetfotója 2022: A Naturart Egyesülettel együttműködésben 2022. november 9-től-2023. február 15. A visszatérő és közkedvelt Lenegy- Az év természetfotója 2022 természetfotó kiállítás november 9-től 2023 január 30-ig volt látogatható. A kiállítás a felújított időszaki térben modern installációs eszközökkel valósult meg. Csillagképek 2022 – Országos Asztrofotó kiállítás: a Magyar Asztrofotósok Egyesületével együttműködésben. A csillagászati tevékenység, mint új elem az Alapító Okiratunkban új távlatokat nyit a természetrajzi tevékenységünk fejlesztésében, így a már több éve sikeresen megrendezett CsillagKépek asztrofotókat bemutató fotókiállítást 2022. november 12-én nyitottuk meg. A kiállítás a korábbi évekhez képest hosszabb ideig, 2023 tavaszáig lesz látogatható, a megnyitón a korábbi évekhez képest kétszer annyi érdeklődő érkezett. Kőbe vésett közös örökségünk – A sztyepei rová legújabb feltárt emlékei: a Nemzetközi Türk Akadémiával és a Magyar-Turán Közhasznú Alapítvánnyal együttműködésben készült kiállítás 2022. december 13-tól 2023. január 31-ig volt látható. A hónap műtárgya - A 220 éves a múzeum programunkban a fogadócsarnokban megvalósítottuk a havonta megújuló tartalmú műtárgyak bemutatását. Az MTM minden évben rendez kortárs művészeti kiállításokat, amelyek természettudományos inspirációjuk, ezzel is növeljük beágyazottságunkat. A kortárs festészet terén Zelena Veronikával történő együttműködés keretében megvalósítottuk az UV fényen innen és túl című kiállítást. A kupolacsarnokban Zsila Sándor - Fák, madarak című természetfotó kiállítását 2022. szeptember 14-től november 10-ig lehetett megtekinteni.

A kitöltött 1. mellékletet kérjük PDF formátumban feltölteni.

A kiállítási tevékenység összefoglaló táblázatos bemutatása

Állandó kiállítások száma és összesített látogatószáma (db fő)	7	151504
Időszaki kiállítások száma és összesített látogatószáma	22	
1. saját épületben (db fő)	2	
2. más intézményben (db fő)	1	
3. külföldön megrendezett (db fő)		
Vándorkiállítások száma és látogatószáma	4	27496
1. hazai (db fő)	0	0
2. külföldön megrendezett (db fő)		
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	4	
Virtuális állandó kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	2	11039
Virtuális időszaki kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	0	0
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	0	0
A tárgyévben megvalósult állandó és időszaki kiállításokban bemutatott műtárgyak becsült aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1	
A tárgyévben látványtárban, tanulmányi raktárban bemutatott műtárgyak becsült aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	0,01	
A tárgyévben az interneten hozzáférhető műtárgyak becsült aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	0,01	
Magyar nyelvű katalógusok, kiállítási vezetők száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)		
Idegen nyelvű katalógusok, kiállítási vezetők száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)		
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma (db)	7	

2. Látogatottsági adatok

Összes látogatószám (fő)	151504
ebből: teljes árat fizető látogató	15330

kedvezményes árat fizető diák látogató	49500
kedvezményes árat fizető egyéb látogató	19589
ingyenes látogató	67085
külföldi látogató (becsült százalék)	2,3
Az összes látogatóból az elmaradott térségekkel kapcsolatos programokon résztvevők száma (fő)	568
A virtuális kiállítások és események látogatószáma	14555

3. Nyitvatartás

Elmúlt évi nyitvatartási napok száma:
Díjtalan látogatás hétfői napjai:

január 2., február 6., március 6., április 3., május 1., június 5., július 3.,
augusztus 7., szeptember 4., október 2., november 6., december 4.
(minden hónap 1. vasárnapja)

311

4. Összefoglaló a látogatószám és a múzeumi szolgáltatások minőségének növekedését elősegítő új kezdeményezésekről, a látogatói elégedettség méréséről, max. 2000 karakter:

Az MTM 2022-ben is kiemelt figyelmet fordított a látogatószám és bevétel növelését célzó szolgáltatásfejlesztésre, minőségmenedzsmentre. Az egyik legnépszerűbb szolgáltatás a nyári táboroztatás. A napközi nyári táborok a tagintézményekben évek óta sikeresen működnek, Budapesten 2020-ig nem voltak nyári táborok. 2020-tól a járványügyi ajánlások maximális figyelembevételével minden évben megszerveztük és lebonyolítottuk a nyári táborokat. 2022-ben is 10 héten át hetente átlag 30 gyermek táborozott az MTM tereiben. A nyári táborok bevétele fontos, tervezhető elemévé vált az MTM költségvetésének. A saját üzemeltetésben álló múzeumi bolt is bevétel- és látogatói elégedettség-növelő tényező, a bolt üzemeltetésének átvétele jelentős minőségjavulást eredményezett a termékek kínálatában. A múzeum bevételeit és szolgáltatásait gyarapítja a természettudományos ismeretterjesztéssel kapcsolatos tárgyak, játékok, kiadványok árusítása, múzeumi merchandising révén. 2022-ben két új kiállítástechnikai újdonság is szerepelt a kiállítási és közönségforgalmi terekben: magyar dinoszauruszokat bemutató interaktív fal és mágikus tükör. Az interaktív elemek elsősorban az általános és középiskolás korosztály számára készültek. A „mágikus tükör” elnevezésű játékos interaktív elem a kupolában elhelyezkedő időszak kiállítás tematikájához igazodva a múzeumlátogatás élményét hivatott fokozni. 2022-ben folytattuk a látogatói elégedettség mérésünket digitális eszközön (tableten) keresztül. A Kalandos erdő újszerű, természetismereti játékos kiállítótere visszatérésre csábítja a családias látogatókat. A látogatók múzeumban töltött ideje a kiállítás gyermekbarát kialakítása miatt mérhetően növekedett. Népszerű a kiállító térben elkülönített terület, ahol az otthonról hozott ennivaló fogyasztására van lehetőség.

5. Összefoglaló az intézmény bevételeiről, a profitnövelést célzó stratégiai intézkedések megvalósulásáról, max. 3000 karakter:

Az MTM az évi mintegy 400 millió forint összegű kiadásait a minisztérium által utalt éves dologi támogatásból, saját bevételből és pályázatokból fedezi. Az éves dologi támogatás mellett minden évben miniszteri döntés alapján megítélt működési támogatást szükséges megpályázni annak érdekében, hogy a közüzemi számlákat és üzemeltetési költségeket az intézmény ki tudja fizetni. Az alulfinanszírozottság miatt a szakmai működtetés igen komoly kihívások elé állítja a múzeumvezetést, a múzeum működési területeinek fejlesztése pedig csaknem lehetetlenné válik. A tartós alulfinanszírozottságot tovább súlyosbították a gazdasági helyzettel összefüggő elvonások, kötelezettségvállalás tilalma. Ebben a nehéz gazdasági környezetben az MTM fokozottan rá van utalva a szolgáltatásokból és jegyértékesítésből, valamint a pályázatokból származó bevételekre. Az időszak kiállítási portfólió gazdagításával, frissítésével, közönségforgalmat generáló eseményekkel, valamint ezek közösségi médiában történő reklámozásával próbálta növelni a bevételeit és látogatószámait az intézmény. Jelentős bevétel érkezett a napközis nyári táborokból, a múzeumi bolt üzemeltetéséből. További bevételt generáló szolgáltatások voltak 2022-ben a teremlátogatás, születésnap zsúrok, gyűjteménylátogatások, kültéri és beltéri vezetett túrák. Az MTM 2022-ben sikeresen tovább tudta növelni látogatószámát, és bevételeit. A tudományos terület munkatársai szakértői munkákkal, tudományos pályázatokkal járultak hozzá a múzeumi bevételhez. Egyes gyűjteményi darabok külföldre történő kölcsönzése is bevételt jelentett 2022-ben.

A bevételek táblázatos bemutatása

Jegyár-bevétel (Ft)	123880718
Intézményi terek bérbeadásának bevétele (Ft)	2991452
Saját üzemeltetésű múzeumi bolt, kávézó bevétele (Ft)	18789483
Múzeumpedagógiai foglalkozások bevétele (Ft)	732950
Egyéb rendezvények, programok bevétele (Ft)	10603346
Fenntartói támogatás (Ft)	1078441679
Régészeti tevékenységből adódó bevételek (amennyiben releváns, Ft)	0
Egyéb bevételek (amennyiben releváns, Ft)	32844919

6. Összefoglaló az intézmény fizikai és infokommunikációs akadálymentesítésének aktuális helyzetéről, valamint a fogyatékkal élők fogadása érdekében megvalósított intézkedésekről, max. 2000 karakter:

A Magyar Természettudományi Múzeum, mint kulturális közintézmény külön figyelmet fordít arra, hogy az épületet és kiállításokat valamint az internetes felületeket a fogyatékkal élők és mozgásukban korlátozottak is megfelelő, számukra minőségi módon látogathassák, használhassák. Valamennyi szolgáltatásunk akadálymentesen elérhető a fogyatékkal élők számára is, a kiállításoktól kezdve a foglalkozásokig, rendezvényekig bezárólag. Hidraulikus liftek, emelőszerkezetek segítik az épületen belüli közlekedést, épületbe bejutást, mozgáskorlátozottak számára kialakított mellékhelyiségekkel rendelkezünk. Az MTM-ben számos tárgy kézbevehető, megtapintható ezzel is segítve a nem, vagy csak rosszul látók ismeretszerését. A 2020-ban és 2022-ben is sikeresen megpályáztuk a Családbarát Múzeum díjat, ami számos akadálymentesítési elemet tartalmazott. A díjat mindkét évben elnyertük. A tavalyi évben akadálymentesített dinókert sikeresen üzemelt, egyetlen panasz sem érkezett a kerttel kapcsolatban. Az új modern honlapunkat a korábban ellenőrzések során felmerült akadálymentesítési elvárásoknak megfelelően alakítottuk ki. A múzeum tömegközlekedéssel jól megközelíthető és a vasúti nyilatkozat segíti a hátrányos térségekből érkezőket. 2022-ben a kulturális államtitkárság segítségével sikerült bekerülnünk a Lázár Ervin programba.

VI. Közönségkapcsolat, kommunikáció

1. Közönségkapcsolatok

1.1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi közművelődési tevékenységéről, a megvalósult programok illeszkedése az intézmény küldetéséhez és stratégiájához, max. 3000 karakter:

A 2022. évben megvalósult közművelődési programok, múzeumpedagógiai foglalkozások, tárlatvezetések, együttműködések társintézményekkel, szervezetekkel illeszkedtek a múzeum küldetéséhez és stratégiájához, mely szerint szolgáltató szemléletű múzeumot működtetünk és fejlesztünk, valamint társadalmi beágyazottságunkat növeljük. Programjainkkal elsősorban a családokat, gyerekeket, fiatalokat igyekeztünk megszólítani de az idősebb korú vagy a hátrányos helyzetű látogatóink is megtalálhatták kínálatunkban a nekik szóló rendezvényeket, kiállításokat. Ismeretterjesztő standokkal, workshopokkal, családi napokkal vártuk látogatóinkat a jeles napok és ünnepnapok alkalmával, valamint saját programsorozatokat indítottunk el. Új stratégiai együttműködéseket alakítottunk ki állami szervezetekkel, oktatási intézményekkel, szakmai és civil szervezetekkel. A múzeum 2022-ben is nyitott volt a változó társadalmi igényekre és programjaival gyorsan reagált a fontos aktuális eseményekhez. Az energiaválság okozta rezsziáremelkedés miatt a kiállítási épületek nyitvatartását az optimális üzemeltetési feltételekhez igazítottuk a nyári és őszi/téli időszakban egyaránt, mindez nem befolyásolta a látogatók komfortérzetét.

A saját szervezésű rendezvények táblázatos bemutatása

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalmak száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Magyar Rovartani Társaság ülései- 9 alkalommal	január 21., február 18., március 18., április 22., május 27., szeptember 16., október 22., november 18., december 16.	szakmai találkozó	szakma		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Artento - Művészet és rovarok c. kiállítás megnyitója	február 1.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	egyéni látogatók		offline	Buzár Ágota, főigazgató-helyettes
Medvenap-jeles nap	február 5.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
A ló háziasítása c. kiállítás megnyitója	február 15.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	egyéni látogatók		offline	Buzár Ágota, főigazgató-helyettes
ELTE PPK múzeumpedagógiai képzés	február 24., március 17., március 24., november 17., december 8	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	hallgatók		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Beporzók napja-jeles nap	március 5.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Műhelytitkok	március 26., május 14., június 4., szeptember 24., november 19., december 3.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Kalandos erdő kiállítás-érzékenyítő nap	március 27.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése	családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
VEKOP tanulmányi verseny döntő	március 29.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	tanulók		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Mozaik Múzeumtúra	április 5.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	tanulók	országos rendezvény - külsős helyszínen	online	Nagy Antal, osztályvezető
Fazekas Biológiai verseny	április 8.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	tanulók		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Kucsmagomba napok	április 8-10.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
NatúrTető-kézműves piac	április 9.	látogatószám növelése, új látogatók megnyerése	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
A Föld napja	április 23.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Kordos László: A Rudapithecus kutatás című könyv könyvbemutatója	április 29.	ismeretterjesztés	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalmak száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Magyarhoni Földtani Társulat ülése	április 29.	szakmai	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Magyar Természettudományi Társulat közgyűlése	május 3.	szakmai	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Nemzetközi Természetvédelmi és Környezetvédelmi Filmfesztiválhoz tartozó zsűrizés	május 4.	stratégiai célok támogatása	szakmai		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Madarak és fák napja	május 7.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Zümmögés a múzeumban - című kiállítás megnyitója	május 11.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	családok, egyéni látogatók		offline	Géresi Enikő, osztályvezető
ELTE TTK Z szak workshop	május 19.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	tanulók		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Épületséta	május 21., június 8., június 11., július 14., július 15., szeptember 14., szeptember 17., szeptember 24., október 5., október 29., november 5., december 10.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, reklám	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Múzeumok Majálisa	május 21-22.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, reklám, kommunikáció	egyéni látogatók, családok	országos rendezvény	offline	Nagy Antal, osztályvezető
Gödöllői Filmfesztivál	május 27-28-29.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, reklám, kommunikáció	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Közösségek hete - Virágzó múzeum	május 27.	ismeretterjesztés, közösségépítés	tanulók		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Magyar Biológiai Társaság küldöttgyűlése	június 3.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Múzeumok Éjszakája	június 25.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése, reklám, kommunikáció	egyéni látogatók, családok	országos rendezvény	offline	Buzár Ágota, főigazgató-helyettes
Nyáresti programok: Embertani tár	július 21., július 22., július 28., július 29.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
UV fényen innen és túl - kiállításmegnyitó	augusztus 5.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	egyéni látogatók		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Illés napi búcsú a Illés-kútnál	augusztus 13.	stratégiai célok támogatása	egyéni látogatók		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
39. Természettudományos Muzeológusok találkozója	szeptember 6-7.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	szakmai		offline	Buzár Ágota, főigazgató-helyettes
Fák, madarak - kiállításmegnyitója	szeptember 14.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalmak száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
A belső innováció alapjai-4 alkalom	szeptember 23., október 21., november 11., november 25.	stratégiai célok támogatása	szakmai		offline	Buzár Ágota, főigazgató-helyettes
Kutatók Éjszakája	szeptember 30.-október 1.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, szakmai	országos rendezvény	offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Állattani Szakosztály ülése	október 5.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
MÖF: Utazó műtárgyak	október 5.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók	MÖF - országos rendezvény	offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Állatok Világnapja	október 8.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése	családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Bay Zoltán Kutatóközpont - Nyersanyagnagykövetek Világa diákverseny	október 14.	együttműködés erősítése a két intézmény között	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Őszi Gombafesztivál	október 14-16.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Magyar Földrajzi Társaság - I. Magyar Adria-kutató Expedíció M.F.T. nyílt ülése	október 27.	együttműködés erősítése a két intézmény között	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
MÖF: Használd fel! – újrahazsnoztós kézműves workshop	október 29.	kreativitás fejlesztése	diákok	MÖF	offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Állattani szakosztály ülése	november 2.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	szakmai		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Családi nap	november 6., december 4.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése, reklám, kommunikáció	családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Az év természetfotósa L'Energy kiállítás megnyitó+díj átadó	november 9.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	szakmai, egyéni látogatók		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Földtudományos Forratag - Magyarhoni Földtani Társulat	november 12-13.	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás, kreativitás fejlesztése	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Csillag-Képek 2022 Országos Asztrofotó kiállítás megnyitó	november 12.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	egyéni látogatók		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Bakers and Hughes karácsonyi dolgozói vacsora	december 9.	terembérlet	külsős rendezvény		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Kőbe vésott örökségünk - kiállítás megnyitó	december 13.	alapfeladat ellátása, stratégiai célok támogatása	egyéni látogatók		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető

1.2. Összefoglaló az intézmény önkéntes stratégiájáról, az önkéntesekkel ellátott múzeumi tevékenységek bemutatása, max. 1500 karakter:

2022-ben 34 fő volt a szerződéssel rendelkező önkéntesek száma. Önkénteseink hagyományosan az alapvető gyűjteményi feladatokban (határozás, nagyobb léptékű gyűjteményrendezés) vettek részt, emellett többen aktív szereplői a revíziós folyamatnak is. Számos, korábban a múzeumból kilépett tudományos munkatárs önkéntes munkatársként visszajár az intézménybe tudományos és gyűjteményi munkáját folytatni. Ez a részben mentori tevékenység segíti az új munkatársak tanulási folyamatát és beágyazódásukat a hazai és nemzetközi szakmai életbe. A rövid ideig folytatott önkéntesi tevékenység ritka, de egy földtudomány szakos hallgató 2022-ben két hétre bekapcsolódott a gyűjtemény digitalizálási feladatokba. A múzeum önkéntes munkatársai számára az információáramlást és a szervezet ügyeiről naprakész tájékoztatást, a rendezvényeken való részvételt lehetővé tettük. A múzeum önkéntesei számos kiállítás és közművelődési esemény megvalósításában közreműködtek.

A közönségkapcsolati tevékenység táblázatos bemutatása

Offline megvalósult közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	82	30290
Online megvalósult közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	1	50
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	2	75
Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	1	80
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db fő)	57	26936
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	2	2000 2000
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma (fő óra)	34	7315

2. Köznevelési hasznosítás

2.1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi múzeumpedagógiai tevékenységéről, az intézményi stratégiához való illeszkedéséről és a kiemelt feladatok bemutatása, max. 3000 karakter:

Múzeumpedagógiai tevékenységeink illeszkedtek a múzeum küldetéséhez és stratégiájához, mely szerint szolgáltató szemléletű múzeumot működtetünk és fejlesztünk. A foglalkozásokon való részvételre lehetőség nyílt a klasszikus óvodai, iskolai tanítási időn kívül is a különböző jeles napok, tematikus napok alkalmával is. A Természetbúvár teremben, a külön szolgáltatásként igényelt zsúrok keretében valamint a nyári táborok során is megjelentek a múzeumpedagógiai foglalkozások különböző formában. Az intézményi stratégia része a biológiai sokféleség fontosságára való figyelem felhívása is, ehhez kiállítás és múzeumpedagógiai foglalkozás is kapcsolódik. Az MTM számára fontos célkitűzés, hogy a csökkenő óraszámokban oktatott természettudományi tantárgyakhoz foglalkozásaival, kiállításával támogatást nyújtson. A gyermekek természet iránti érdeklődésének felkeltésében és fenntartásában az MTM-nek egyre nagyobb a társadalmi szerepe és felelőssége. Ennek tudatában a biológia, természetismeret, földrajz tantárgyak számos témaköréhez NAT-kompatibilis foglalkozásaink vannak.

2.2. A célzottan a külhoni magyaroknak szóló programok bemutatása, valamint a tehetséggondozást, illetve a korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok, együttműködések bemutatása, max. 2000 karakter:

Az állami szervekkel, oktatási intézményekkel, szakmai és civil szervezetekkel való stratégiai együttműködések lehetőséget biztosítanak a tehetséggondozásra, a fiatalok természettudományos érdeklődésének felkeltésére. Ennek érdekében több program is megvalósult a 2022-es évben. A VEKOP tanulmányi verseny döntője során alsós és felsős diákok versenyeztek a múzeumban, a múzeumpedagógusok részvételével a kiállításokban kialakított öt interaktív standnál különböző feladatok vártak rájuk. A kulturális akadálymentesítéshez többek között a VEKOP pályázat lebonyolításával járult hozzá az intézmény, amely kifejezetten a hátrányos helyzetű iskolából érkező diákoknak kínált változatos természettudományos ismeretterjesztő foglalkozásokat, szakköröket, témanapot, táborot. A már hagyománnyá vált Fazekas Biológiai verseny keretében a középiskolások muzeológusok, kutatók segítségével készülhettek fel egy-egy adott témakörből előzetesen, hogy a múzeumban zajló versenyen összemérjék tudásukat. A múzeum adott otthont a Bay Zoltán Kutatóközpont - Nyersanyagnagykövetek Világa diákversenynak valamint az ELTE Természettudományi Kar Z szak workshopjának is, ahol a természettudományos tanári pálya iránt érdeklődők tájékoztatására, érzékenyítésére került sor. Több alkalommal vettek részt határon túli magyar diákok (elsősorban Erdélyből, Felvidékről), tárlatvezetéseken, foglalkozásokon. 2022-ben az ukrainai menekültek számára többször rendeztünk ingyenes programokat, tárlatvezetést.

2.3. Az iskolai közösségi szolgálati tevékenység, valamint a középiskolások korosztály megszólítását célzó intézkedések bemutatása, max. 2000 karakter:

A már hagyománnyá vált Fazekas Biológiai verseny keretében a középiskolások muzeológusok, kutatók segítségével készülhettek fel egy-egy adott témakörből előzetesen, hogy a múzeumban zajló versenyen összemérjék tudásukat. A múzeum adott otthont a Bay Zoltán Kutatóközpont - Nyersanyagnagykövetek Világa diákversenynak valamint az ELTE Természettudományi Kar Z szak workshopjának is, ahol a természettudományos tanári pálya iránt érdeklődők tájékoztatására, érzékenyítésére került sor. Az IKSZ-re (Iskolai Közösségi Szolgálat) ebben az évben is számos diák jelentkezett. Részt vettek a nyári táborokban, tematikus napjainkon a workshopokban, kézműves foglalkozásokon, kérdőívvezetésben, a nagyobb rendezvények, családi napok során a látogatók tájékoztatásában, irányításában, közművelődési, közönségszolgálati feladatokban. Gondoskodtunk arról, hogy munkájuk során az iskolai közegetől eltérő helyzetben és eltérő korosztályú, társadalmi helyzetű látogatóinkkal kerüljenek interakcióba. Munkatársak részt vesznek az MTA Alumni Programban, melynek keretén belül középiskolásoknak tartanak szakmai előadásokat, fogadnak közösségi szolgálatos diákokat, illetve részt vesznek mentorként középiskolások bevonásában. A Talajzoológiai gyűjteménycsoport két hallgatót fogadott, akik összesen 67 órát dolgoztak a gyűjteményben, gyűjteményi adatbázisok építésével és állagmegővásban való segítséggel. A Szipókás Rovarak gyűjteménye, valamint az Embertani Tár négy alkalommal fogadott középiskolások hallgatókat tárlatvezetéssel egybekötött pályaaorientációs beszélgetésre.

A múzeumpedagógiai kezdeményezések, programsorozatok táblázatos bemutatása

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalmak száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Medvenap	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Beporzók napja	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok	Magyar Környezeti Nevelési Egyesület	offline	Nagy Antal, osztályvezető
Műhelyitók	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalmak száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Mozaik Múzeumtúra	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Föld napja	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Madarak és fák napja	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Múzeumok Majálisa	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Gödöllői Filmfesztivál	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Nagy Antal, osztályvezető
Múzeumok Éjszakája	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok	Magyar-Turán Alapítvány	offline	Nagy Antal, osztályvezető
MÖF Utazó műtárgyak	egyszeri	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok		offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Családi nap	sorozat, 2 alkalom	ismeretterjesztés, tudománykommunikáció, oktatás	egyéni látogatók, családok	Magyar Rovartani Társaság, Tropicarium, Fialatok Természetismereti Klubja, Országos Magyar Méhészeti Egyesület, Magyarhoni Földtani Társulat, Magyar Turán Alapítvány	offline	Bánpataki Dóra, osztályvezető
Népességek a Kárpát-medencében, Bevezetés az antropológiába	sorozat	gyermekek játékos megismertetése az antropológia tudományával	7-15 évesek		offline	Madai Ágota, segédmuzeológus
Tárlatvezetés (Sokszínű élet)	23 alkalom	Az élet kialakulásának és sokszínűségének, valamint hazánk élővilágának bemutatása	Mindenkinek, aki kíváncsi az adott témára		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Rovarlesen	24 alkalom	Ismerkedés a rovarokkal	óvoda, alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
A világ rovarszemmel	7 alkalom	A rovarok testfelépítésének, életmódjának bemutatása egyszerű fizikai kísérleteken keresztül	felső tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
A korallzónák világa	14 alkalom	A korallzóna felépítésének és lakóinak megismertetése	óvoda, alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
A vizek világa	32 alkalom	A hazai vizes élőhelyek bemutatása	óvoda, alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Az erdők világa	8 alkalom	Az erdő szerkezetének és lakóinak bemutatása	felső tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Erdőkerülő	16 alkalom	Az erdő lakóinak megismertetése a gyerekekkel	óvoda, alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalmak száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Kalandos erdő	41 alkalom	Az erdő lakóinak megismertetése a gyerekekkel (kiállításához kapcsolódóan)	óvoda, alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
A mi dinóink	15 alkalom	A Középidőben hazánk területén élt állatok bemutatása	óvoda, alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
A Kárpát-medence őshüllői	4 alkalom	Ismerkedés a Kárpát-medence földtörténeti múltjával, egykori élővilágával, őshüllőivel	felső tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Az emlős ragadozók felemelkedése	3 alkalom	Ismerkedés a ragadozó emlősök kialakulásával és jellegzetes tulajdonságaival	felső tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Darwin öröksége	3 alkalom	Az emberi törzsfajlódás főbb állomásainak, és a hazai paleoantropológiai lelőhelyeknek a bemutatása	felső tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
A túlélés bajnokai	8 alkalom	Evolúció az állatvilágban, Forma és funkció egységének bemutatása	felső tagozat, középiskola		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Mamutok és társaik	24 alkalom	Ismerkedés eljegesedés kori állatokkal	alsó tagozat		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Az ember evolúciója	24 alkalom	Az emberi törzsfajlódás főbb állomásainak, és a hazai paleoantropológiai lelőhelyeknek a bemutatása	felső tagozat, középiskola		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Miről árulkodnak a csontok?	23 alkalom	Az emberi csontvázrendszer elemeinek a megismertetése	felső tagozat, középiskola		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Állati hangok	8 alkalom	A hang fizikai alapjainak, a hangképzés és a hallás változatosságának bemutatása	felső tagozat, középiskola		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Az őslóaktól az ősök lováig	3 alkalom	lovak evolúciója	felső tagozat, középiskola		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek
Közetek és ásványok	3 alkalom	Ismeretek ásványokról, közetekről	VEKOP foglalkozás		offline	Kispál István, Beda Zoltán, Kocsis Martin, Varga Ernő közművelődési szakemberek

A köznevelési tevékenység összefoglaló táblázatos bemutatása

A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások száma, a foglalkozások résztvevőinek száma, a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra) (db fő db)	249	5552	18
Múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	1	2000	2000

Célzottan a külföldi magyarok számára szervezett programok száma és a programok résztvevőinek száma (db fő)	4	78
Iskolai tehetséggondozást segítő programok száma és a programok résztvevőinek száma (db fő)	3	104
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok száma és a programok résztvevőinek száma (db fő)	4	507
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma, az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok száma és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (db fő óra)	38	86 2096

3. Oktatási tevékenység

Összefoglaló a felsőoktatási intézményekkel megvalósult együttműködésekről, max. 2000 karakter:

Az ELTE Természettudományi Karával együttműködésben részt veszünk az új országos egyetemi Z-szak (természettudomány-környezetgazdálkodás szak) felépítésében. Ennek keretében zajlott a 2022-es évben a Z szak workshop elnevezésű program a múzeumban 2022. május 19-én. Az öt éves egyetemi Z-szak célja az ökológiai fenntarthatóság és a természet megismerése, megértése gyakorlatorientált, problémamegoldó technikák révén. A hagyományos és a vizuális kommunikáció eszközeivel is felvértezett diákokra biztos állás vár a közoktatásban, de a munkaerőpiac más területein is komolyan versenyképesek lesznek. A szak sokoldalúsága miatt akár humán, akár reál háttérű diákok érdeklődését, jelentkezését várják az ország hét képzőhelyén (Budapest-ELTE, Debrecen, Eger, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Szombathely-ELTE). Jelentkezni 2022-ben már emeltszintű érettségi nélkül is lehet. Az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karával az együttműködés már hosszú évekre nyúlik vissza. A múzeumpedagógiai szaktanácsadó képzés bizonyos előadásainak illetve vizsgáinak ad helyet a múzeum, ezen kívül a képzés hallgatói közül többen önkéntesként tevékenykednek a múzeumpedagógiai, közművelődési programjainkon. Elindult egy együttműködés az ELTE PPK Kognitív Pszichológia Tanszékének és a Társas Elmék Kutatócsoportjának közös projektjével kapcsolatban is. A két szervezet egy átfogó kutatást indított, melynek célja megérteni, mennyit tanulnak valójában a múzeumi látogatásokból a gyerekek és fiatal felnőttek. A kutatás a múzeumpedagógiai foglalkozásokba és a kiállításokba ágyazott feladatokon keresztül szeretné vizsgálni és megérteni mindezt. Nincs még intézményesített együttműködésünk minden felsőoktatási intézménnyel, így egyéni felkérésre történnek a TDK szakdolgozat, illetve doktori dolgozat bírálatok. A tudományos társas munkatársai egyetemi hallgatókat fogadtak szakmai gyakorlatra, órákat tartottak és kurzusokat hirdettek meg az Eötvös Loránd Tudományegyetemen BSc hallgatóknak és doktori iskolásoknak.

A felsőoktatási és felnőttképzési tevékenység táblázatos bemutatása

Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	9
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	
Az intézmény által nyilvántartott képzési tematikák száma (db)	
A képzési tematikák közül az EMMI által adott nyilvántartási számmal rendelkező vagy a Pedagógus Akkreditációs rendszerben vagy egyéb jogszabály alapján nyilvántartott képzési tematikák száma (db)	
Az intézmény felnőttképzési nyilvántartási számmal rendelkezik bejelentésköteles képzési tevékenység folytatásához (igen/nem)	nem
Bejelentésköteles képzési turnusok száma és az összes résztvevő száma (db fő)	
Az intézmény felnőttképzési engedéllyel rendelkezik engedélyköteles felnőttképzési tevékenység folytatásához (igen/nem)	nem
Engedélyköteles képzési turnusok száma és az összes résztvevő száma (db fő) (db fő)	

4. Hozzáférés

4.1. Összefoglaló a kutatószolgálat tevékenységéről, max. 1500 karakter:

A szakmabeliek és laikusok egyre inkább e-mailben kérnek fényképeket vagy adatokat, a fénykép elkészítését sokszor munkatársainkra bízva, míg más tudományok képviselői szaktanácsért (általában határozásért) fordulnak hozzánk. Az Állattár gyűjteményei közül a Lepke- és a Szípkák rovarok gyűjteménye volt a legkeresettebb online. Más gyűjtemények klasszikus, jelenléti alapon fogadtak vendégkutatókat, vagy akár mindkét módon. Összesen 111 fő kereste az Állattart, 364 kutatószolgálati alkalommal. A revízió ellenére a Központi Könyvtár és a múzeumi gyűjteményei is elérhetőek voltak a kutatók számára. A Tudománytörténeti Gyűjteményben és a Történeti Irattárban folytak több alkalommal is igénylő kutatások. A Fotógyűjteményben a digitalizált és online kereshető állományból történt online információ- és dokumentumszolgáltatás. A gyűjtemények anyagából 73 kutató kapott információt, összesen 195 alkalommal. A Növénytárban 2022-ben 43 vendégkutatót fogadtak, összesen 80 napot dolgoztak gyűjteményekben, kisebb részben online megkereséseket, adatszolgáltatási igényeket is teljesítettek. Az Embertani Tárban nagyobb létszámú amerikai kutatócsoport dolgozott több hónapon keresztül.

4.2. Összefoglaló a múzeumi könyvtár tevékenységéről, max. 2000 karakter:

A legjelentősebb munkafolyamat 2022-ben a revízió volt. Az RFID rendszer bevezetésével a távoli eléréssel megvalósítható leltározás alapjai jönnek létre, másrészt a jelenleg is működő Hunteka rendszerben folyamatosan történik a rekordok javítása és egységesítése, valamint bővül a dokumentumokról készített egyedi leírások száma. 2022-ben a könyvtár részt vett a múzeumi folyóiratok elektronikus kiadásához kapcsolódó munkában. Három folyóirat – az Annales Musei historico-naturalis hungarici, a Folia Entomologica Hungarica és a Fragmenta Palaeontologica Hungarica – még nem rendelkezett az online megjelenő periodikák azonosítására alkalmas ISSN számmal. A könyvtár részt vett az elektronikus folyóiratok honlapjainak kialakításában és az ISSN számok kérésének folyamatában. A múzeumi folyóiratokhoz kapcsolódó másik fő feladat az MTMT kiadói adminisztráció folytatása. A folyóiratainkban megjelenő cikkek felvitelére az MTMT rendszerbe és a REAL repozitóriumba, a már felvitt tételek ellenőrzése és ehhez kapcsolódóan a DOI számok élesítésének megrendelése. A könyvtár életében fontos és előremutató munkafolyamat a szolgáltatási és az archiválási célú digitalizálás. 2022-ben szolgáltatási céllal 5168 oldalt szolgáltatunk. Jelenleg a könyvtár szolgáltatásainak közel 95%-a már digitális dokumentum formájában teljesül. Emellett csak a Széchenyi Zsigmond Vadászati Könyvgyűjtemény tervszerű digitalizálása folytatódott ebben az évben. A QULTO repozitóriumát használjuk a jövőben szkenelt tartalmaink nyilvántartására és megosztására. Jelentős feladat volt a múzeum fennállásának 220. évére készült, 220 év kincsei. A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményei című album létrehozása. A kötet a hat múzeumi gyűjteményt szép és különleges tárgyaikon keresztül mutatja be. A könyvtár munkatársai jelentős részt vállaltak a kötet belső szerkezetének folyamatos aktualizálásában a kezdetektől a nyomdakész kézirat elkészültéig.

Az intézményi hozzáférés táblázatos bemutatása

A kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő db)	351	898
A múzeumi könyvtár könyvtárhasználóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő db)	190	300
Honlap-látogatások száma (db)		6559

5. Kommunikációs tevékenység, arculattervezés

5.1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi kommunikációs tevékenységéről, kiemelt arculatépítési feladatairól, az intézményi stratégiához való illeszkedés bemutatása, max. 3000 karakter:

2022-ben a kommunikációs tevékenység elsősorban a kulturális szolgáltatások kommunikációját és a tudománykommunikációs feladatokat jelentette, de nagy hangsúlyt fektettünk a belső kommunikáció fejlesztésére is (vonzó munkahelyet teremtünk stratégiai célkitűzéssel való kapcsolat miatt). Elkészült a belső kommunikációs stratégia, amelynek megalkotásában az MTM minden részlegvezetője részt vett. Számos alkalommal történt konzultáció, párbeszéd az intézmény külső és belső kommunikációs folyamatairól. Jelenleg kidolgozás alatt van az intézmény belső kommunikációs szabályzata. 2022-ben próbaidő alatt megszűnt két kommunikációs munkatárs állása, őket az év folyamán nem sikerült pótolni. Az intézmény megújult arculati elemeit használjuk belső és külső kommunikációban egyaránt. A belső honlap (intranet) megújult, kidolgozásra került egy új múzeumpedagógiai foglалórendszer, és folyamatban van a honlap megújítása is. 2022-ben számos kisebb kommunikációs kampányt szerveztünk (nyári tábor, kiadvány, családi nap). Frissítettük az intézmény hírlevél-küldő rendszerét. A munkatervünk elsődleges sales célja a látogatószám növelése volt (csúcsidekban hétvégén átlagosan napi 700 fő / nap). A látogatószám növekedését új célcsoportok behozásával szeretnénk volna elérni, mint például a pedagógusok, a külföldi budapesti lakosok, a turisták és a tudományok iránt érdeklődő fiatal/középkorú felnőttek. Az új célcsoportok bevonása érdekében a múzeum új programokat hozott létre, mint például tudományos-ismeretterjesztő workshopok (pl. gyűjteményi turák heti rendszerességgel), tudományos-ismeretterjesztő előadások, családi tudományos programok. A múzeum korábbi években nem tudott ennyi időszaki attrakciót biztosítani, így a látogatószám a kiállítások, családi napok vonzereje miatt tudott növekedni. A Magyar Természettudományi Múzeum legkésőbb 2023 áprilisáig kívánja üzembe helyezni új weboldalát, amely mobil optimalizált, akadálymentesített, felhasználó-barát, UX irányelveknek megfelelően van kialakítva. Az intézmény új arculata bevezetésre került, a munkatársak megismerték, elfogadták, ahogy a látogatók sem keresik már céltudatlan a régi arculatot. Az arculatváltás céltudatosan halad.

5.2. Összefoglaló az intézmény virtuális térben való megjelenéséről, a honlap és a közösségi platformokon való jelenlét fejlesztésének bemutatása, max. 2000 karakter:

A múzeumi blogon 2022-ben 23 blogposzt jelent meg. A Facebook-oldalunk az új arculatnak megfelelően egységesebb modern megjelenítéssel posztok publikálását, a 2021-es évtől újdonságként bevezetett jobb minőségű képállományok készítése publikálása szervezettebbé vált. A tartalmak hetenként előre tervezetten készültek el. Az Év fajú virtuális kiállításunk a már a jól működő honlapunkon folyamatosan üzemelt. A jelenleg üzemelő honlap látogatottsága eddig (2015 óta mérünk) a legnagyobb látogatottságot produkálta (764.131 alkalom). A modern elvárásoknak megfelelő új honlapunk tervezése folytatódott, a kivitelezés a 2023-as év elejére befejeződik. A belső honlap (intranet) megújult, kidolgozásra került egy új múzeumpedagógiai foglалórendszer, és folyamatban van a honlap megújítása is. 2022-ben számos kisebb kommunikációs kampányt szerveztünk (nyári tábor, kiadvány, családi nap). Frissítettük az intézmény hírlevél-küldő rendszerét. Minden gyűjtemény elkészítette új bemutatkozó anyagát a honlapra. Az angol nyelvű szövegek megírása áttolódik 2023-ra. A társak rendszeresen küldenek anyagokat egyrészt a múzeumi Facebook-oldalra aktuális események (tári érintettségű közönségrendezvények, kiállítások, évfordulók) kapcsán, másrészt leginkább a kiállításainkhoz kapcsolódóan a múzeumi blogfelületre. Ezek közül többet mások is átvettek (pl. a ELTE), ahonnan számos online platform leképezte a saját kivonatát. Fontos előrelépés, hogy egyik folyóiratunk, az online megjelenő Fragmenta Palaeontologica Hungarica új oldalt kapott: <https://fragmenta.nhmus.hu/hu>

5.3. Összefoglaló az intézmény baráti köréről, a hazai és külföldi partnerekkel történő együttműködéseiről, valamint a szponzoráció fejlesztése érdekében megtett lépéseiről, max. 2000 karakter:

2022-ben számos új együttműködési megállapodást kötöttünk, több új megállapodás pedig tárgyalás alatt van. Az együttműködés kapcsán helyszínt biztosítottunk a Magyar Rovartani Társaság, a Magyar Természettudományi Társulat és a Magyar Biológiai Társaság szakmai előadóüléseiknek. 2022. szeptember 6-9. között NKA támogatással megrendeztük a Természettudományos Múzeológusok 39. találkozóját, amelyen 108 fő múzeumi szakember vett részt 34 hazai és határon túli intézményből. A konferencia központi témája a természettudományos múzeumok válasza a globális kihívásokra (klímaváltozás, diverzitáscsökkenés, globalizáció, stb.), illetve az ezzel kapcsolatos fenntartói gondolatok voltak: hogyan látja a fenntartó (a kultúráért, természetvédelemért és a környezetügyért felelős szakértők) a természettudományi közgyűjtemények szerepét, feladatait, felelősségét, milyen irányokat, együttműködési és fejlődési lehetőségeket lát, hogyan tudja támogatni feladatai ellátásában a közgyűjteményeket. A nagy sikerrel zajló konferencia ráirányította a figyelmet a természettudományos múzeológusok fontos munkájára. Az előadások érintették a hazai és nemzetközi kutatási együttműködéseket. A belső innováció alapjai műhely-beszélgetés sorozatot múzeumvezetők számára indítottunk, hogy együtt gondolkodjunk arról, az elmúlt évek kihívásaiból milyen tanulásokat fogalmazhatunk meg, melyeket azok a lépések, amelyeket a múzeumok jövőjének biztosítása érdekében szükséges megtennünk. Célunk egy inspiráló, együtt gondolkodásra nyitott szakmai fórum kialakítása volt, ahol a kihívásokban és a hibákban tanulási lehetőséget látunk és megújulási lehetőségeket aktívan keressük. Az eseményen a stratégiaalkotás jelentőségéről, stratégiai célok működésbe építéséről, munkatársak kiválasztásáról, csapatépítésről, teljesítményértékelésről, teljesítménymenedzsmentről hallhattak előadást a résztvevők. Az előadók múzeumvezetők és forprofit szférából érkező HR-szakemberek voltak.

A kommunikációs tevékenység táblázatos bemutatása

TV megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		35
Rádió megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		27
Írott sajtó megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		40
E-sajtó megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		882
Fizetett hirdetések száma (becsült érték, db)		10
A hivatalos facebook oldal követőinek száma (fő)		32000
Egyéb múzeumi online platform megnevezése és a követőinek száma (fő)	Instagram	2421
Egyéb múzeumi online platform megnevezése és a követőinek száma (fő)	Twitter	103
Egyéb múzeumi online platform megnevezése és a követőinek száma (fő)	YouTube	464

VII. Pályázati tevékenység

Összefoglaló az intézmény elmúlt évi pályázati tevékenységéről, max. 3000 karakter:

Az MTM méretét és feladatait figyelembe véve a legalulfinanszírozottabb országos múzeum. A dologi soron havi néhány millió forint költségvetési támogatást kapott az elmúlt években. A működtetést (és a fejlődést) tovább nehezítette, hogy szakmai programokra az elmúlt három évben nem kapott a fenntartótól külön támogatást. A fentiek miatt az MTM vezetésének egyik kiemelt célkitűzése a saját bevételek növelése volt, amely érdekében a szolgáltatásai körét és pályázati tevékenységét szélesítette. A pályázati tevékenység során két nehezítő tényezővel kellett számolni. Egyrészt az irányító hatóság által szervezett pályázatokban az MTM nem tudott részt venni, mert a pályázatok feltételrendszere kizárta (Géniusz, Petőfi 200). Másrészt a leamortizálódott kutatási infrastruktúra és az alacsony bérszínvonal miatt a tudományos területen az elmúlt években távoztak a tudományos szempontból "erős" munkatársak. Így leginkább NKA pályázatok elnyerésére volt esély, amely téren az elmúlt években jelentősen sikerült előrelépni. 2022-ben állattári, őslénytári dolgozók nem nyertek a beadott OTKA pályázatokkal. Új pályázatokat 2022-ben az NKA-nál sikerült megnyerni. Nem kifejezetten pályázati rendszerben ugyan, de aktív szerepvállalásunk eredményeként az MTM partner lett a 2023-ban induló Biodiversity Genomics Europe programban. Pályázati tevékenységeket illetően, 2022-ben zárult a Synthesys+ program, a már megítélt Transnational Access utazásai 2023 júliusáig befejeződnek. A Könyvtár az állományvédelmi pályázatok segítségével diák és fénycépek tárolására alkalmas, savmentes csomagolóanyag beszerzésére és két kötet restaurálását oldotta meg. Két futó OTKA-pályázat volt az intézménynél (OTKA 120123: A Pannon régió paleogén vegetációja (2016.10.01-2022.12.; OTKA 119208: Kriptogámok tulajdonságai a Kárpátokban). A Ritka és

veszélyeztetett növényfajták és mikroorganizmusok genetikai erőforrásainak ex situ megőrzése” című Európai Unió forrásra épülő pályázatból tarjuk fenn és bővítjük az MTM Gombagénbankját.

A hazai pályázatok táblázatos bemutatása

Hazai pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elnyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
TMF/114/20233 azonosító számú "A magyar-szlovák közös szigetközi környezeti monitoring és adatsere"	52900000	52900000	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
NKA_209110/00080_Nemere Lajos Tojásgyűjteményének megvásárlására	750000	600000	Dr. Fuisz Tibor István, főmuzeológus
NKA_209110/00079_Perui lepkék vásárlása	600000	500000	Dr. Bálint Zsolt, főmuzeológus
OTKA_Dr. Főzy István - Felső-jura faunák összehasonlító vizsgálata és a jura/kréta határ a Bakonyban	19372000	19372000	Dr. Főzy István, főmuzeológus
OTKA_Dr. Főzy István - Geológia-öslénytani monográfia megjelentetése a Bakony jura és kréta korú rétegeiről	6988000	6988000	Dr. Főzy István, főmuzeológus
NKA_204111/04190_A Magyar Természettudományi Múzeum Könyvtárának gyűjteményébe tartozó két kötet könyvrestaurálására	920675	700000	Matuszka Angéla, könyvtárvezető
NKA_209111/00176_Az MTTM könyvtára részére az állományvédelmi tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése	846725	750000	Matuszka Angéla, könyvtárvezető
OTKA_Dr. Buczkó Krisztina - Kriptogámok tulajdonságai a Kárpátokban	25927000	25927000	Dr. Buczkó Krisztina, főmuzeológus
OTKA_Dr. Erdei Boglárka - A Pannon régió paleogén vegetációja	13573000	13573000	Dr. Erdei Boglárka, főmuzeológus
OTKA_Dr. Moskát Csaba - Egy költéssparazita madárfaj forráskihasználása: a szociális struktúra, a populációs fluktuációk és a klímaváltozás szerepe	25720000	25720000	Dr. Moskát Csaba
OTKA_Dr. Botfalvai Gábor - Gerinces maradványok ritkaföldfém összetételén alapuló tafonómiai vizsgálatok a kevert leletanyagok paleoökológiai, biosztratigráfiai és paleobiogeoráfiai vonatkozásainak megismerése céljából	23952000	23952000	Dr. Botfalvai Gábor
NKA_209188/00028_A BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI 38. című évkönyv megjelentetésére	417900	400000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_204105/03558_A Magyar Természettudományi Múzeum állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	1494681	1200000	Dr. Gubányi András, főigazgató helyettes
NKA_449106/00531_Az Attila örökösei munkacímű kiállítás- és nemzetközi vándorkiállítás megvalósítására	20000000	20000000	Buzár Ágota
NKA_204105/03556_Az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma gyűjteményeinek állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	1328000	1250000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_201113/00355_A Magyar Természettudományi Múzeum időszaki kiállításához kapcsolódó interaktív érzékenyítő program megvalósítására	703390	700000	Bánpataki Dóra osztályvezető helyettes
NKA_449106/00528_Kalandos erdő munka című kiállítás megvalósítására	30000000	30000000	Buzár Ágota
NKA_204104/01534_a Mást, másképp, mindenkinek! című szakmai továbbképzés lebonyolítására	1139800	800000	Bánpataki Dóra osztályvezető helyettes
NKA_204110/00757_Dr. Király Gergely Botond nagy értékű herbáriumának megvásárlására	999000	500000	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
NKA_204188/00590_Az Annales Musei historico-naturalis hungarici 111. kötetének megjelentetésére	934800	400000	Dr. Bálint Zsolt főmuzeológus
NKA_209111/00173_Állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése a Mátra Múzeum számára	1170403	650000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_209108/00017_A Bükk hegység karbon időszaki ősmaradványait bemutató időszaki kiállítás megvalósítására	2506971	1000000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_209111/00084_A Mátra Múzeum részére állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	1480100	800000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_209111/00107_Magyar Természettudományi Múzeum Könyvtára részére állományvédelemhez szükséges üvegezett előlapos tárolók beszerzésére	1493190	800000	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
NKA_209111/00113_A Bakonyi Természettudományi Múzeum részére állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	1425346	1000000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_204105/03557_Az MTM Mátra Múzeuma gyűjteményeinek állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	1054085	1000000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_449181/00032_Mohácsi tömegsírok feltárására; Élet és halál a török korban című kiállítás megvalósítására	8000000	8000000	Bernert Zsolt Főigazgató
NKA_448131/00068_A Magyar Természettudományi Múzeum 2022. évi működésére	110000000	110000000	Gazdasági Igazgató

Hazai pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elnyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
NKA_209108/00020_A Korallzátanyok változatos élővilága című kiállítás helyszínének felújítására	3000000	2000000	György Zoltán osztályvezető
NKA_209108/00018_Ritka gerincesek montírozására	3000000	2000000	Dr. Csorba Gábor főmuzeológus
NKA_209111/00175_Keskenyszájú orrszárú preparátum felújítására	1000000	700000	Dr. Csorba Gábor főmuzeológus
NKA_209111/00176_Az MTM könyvtára részére az állományvédelmi tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	846725	750000	Matuszka Angéla könyvtárvezető
NKA_209111/00172_Rovardobozok és rovarszekrények beszerzésére a Magyar Természettudományi Múzeum számára	1212243	900000	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
NKA_690306/00023_MTM Mátra Múzeuma Tudománnyal a népért - egy reformkori polihisztor, Bugát Pál munkacímű virtuális kiállításának megvalósítására (Petőfi 200)	3500000	3500000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_201108/02914_A XVI. Bakony-kutató Ankét megrendezése	1230000	600000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_209108/00043_Múzeumszakmai workshop megrendezésére	1500000	1200000	Buzár Ágota általános és közművelődési főigazgató-helyettes
NKA_207108/00497_Múmiák és régészeti korú csontanyagok állapot és állagmegővására szóló szakmai továbbképzés 2022.	4533000	1000000	Szvák Enikő muzeológus
NKA_209106/00079_Életre kel a bálna elnevezésű kiállításhoz kapcsolódó digitális tartalom fejlesztésére	2000000	1700000	Buzár Ágota általános és közművelődési főigazgató helyettes
NKA_209106/00078_Élet és halál a török korban munkacímű kiállítás megvalósítására	2000000	1600000	Szvák Enikő muzeológus
NKA_209188/00050_BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI FOLIA MUSEI HISTORICO-NATURALIS BAKONYIENSIS 39. kötetének	598000	500000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_209106/00075_Kiss Péter emlékkiállítás megvalósítására	1902573	1500000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_209188/00047_A Folia historico-naturalia Musei Matraensis A Mátra Múzeum Természettudományi Közleményei 45-46. kötetének megjelentetésére	761200	700000	Báryné Dr. Gál Edit igazgató
NKA_209108/00038_Természettudományos muzeológusok 39. országos találkozójára megrendezésére	1500000	1300000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_201108/03051_Magyar Természettudományos Muzeológusok országos találkozójára 2.	1800000	800000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
NKA_209106/00073_Ausztrália kiállítás megvalósítására	1596000	1300000	Dr. Babocsay Gergő muzeológus
NKA_789104/00009_A megelevenedő múlt című programsorozat megvalósítására az EKF-régióban	20000000	10000000	Buzár Ágota általános és közművelődési főigazgató helyettes
NKA_201108/02917_Nemzetközi Múmia konferencia megrendezésére	5682000	1600000	Szvák Enikő muzeológus
NKA_448131/00067_Működési célú támogatás	43254000	43254000	Gazdasági Igazgató
STUDIA BOTANICA HUNGARICA 2021	300000	300000	Dr. Lőkös László főmuzeológus
STUDIA BOTANICA HUNGARICA 2022	513800	513800	Dr. Lőkös László főmuzeológus
Árpád-ház program (Árpád-kori magyarság embertani-genetikai képe projekt)	2784316	2784316	Buzár Ágota általános és közművelődési főigazgató helyettes
Zirc Önk. támogatás VP01-Ö/205-1/2022	1000000	1000000	Dr. Kutasi Csaba igazgató, főmuzeológus
TMF/114/2022 azonosító számú "A magyar-szlovák közös szigetközi környezeti monitoring és adatcsere	52900000	52900000	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
NKA_203137/04515_Bálint Zsolt: Pazarkák, Szöglencek, Lángszinerek című tudományos könyv kiadására	1000000	500000	Dr. Bálint Zsolt
NKA_209188/00048_A Magyar Természettudományi Múzeum évkönyve az Annales Musei historico-naturalis Hungarici 112. évfolyamának megjelentetésére	745500	700000	Dr. Bálint Zsolt

A Széchenyi 2020 program pályázatainak táblázatos bemutatása

Széchenyi 2020 program keretében megvalósuló pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elnyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
EU_VEKOP-7.3.4-17-2017-00038_Élet(tér)kép	24906781	24906781	Dr. Bodó Anna pályázati referens

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok táblázatos bemutatása

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (EUR)	Elnyert támogatás (EUR)	Felelős (név, beosztás)
LIFE GRASSLAND 17 IPE/HU/000018 _A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése a Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával (HOI 60%)	454876	454876	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
LIFE GRASSLAND 17 IPE/HU/000018 _A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése a Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával (önrész 40%)	303250	303250	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
Biodiversity Genomics Europe (BGE) konzorcium Horizon Europe (HE) 2020 pályázata (HORIZON-CL6-2021-BIODIV-01-01)	45310	45310	Dr. Gubányi András főigazgató helyettes
SYNTHEsys+	179155	179155	Dr. Papp Beáta, főmuzeológus
DiSSCo Prepare Eu Horizon 2020	13500	13500	Dr. Papp Beáta, főmuzeológus
A ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése	32720	32720	Dr. Locsmándi Csaba, főmuzeológus

A MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG RÉSZLETEINEK BEMUTATÁSA

Az MTM a korábbi években lejelentett több száz átláthatatlan és egymással átfedő kutatási témáját összevontuk az alábbi 7 témába. Az MTM tudományos-kutatási tevékenysége jól illeszkedik az intézmény hosszútávú kutatási tervében meghatározott nagy kutatási témákhoz, amelyeket évről-évre folyamatos jelleggel művel:

1. Kárpát-medence és környéke jelenlegi és múltbeli geo- és biodiverzitás-kutatása;
2. A Balkán-félsziget és Délkelet-Európa biodiverzitás-kutatása;
3. Távoli tájak élővilágának kutatása;
4. Természetvédelmi és ökológiai kutatások, monitorozása;
5. Embertani (fizikai antropológiai, humángenetikai) kutatások;
6. Tudománytörténeti és helytörténeti kutatások;
7. Alkalmazott (környezet-rekonstrukciós, parazitológiai, járványtani, stb.) kutatások.

ÁSVÁNYTAN ÉS KŐZETTAN

Anyagvizsgáló műszerezettség, valamint a külső együttműködésekhez szükséges anyagi eszközök és munkavállalói alacsony létszám miatt munkánk a tágabban értelmezett ásványtant és ásványtani intézményrendszert ezen belül különösen az MTM-et és az MTM-hez kapcsolódó személyeket, illetve meteoritgyűjteményünk egyes példányait – érintő tudománytörténeti kutatásokra összpontosult. A konkrét kutatásokat nagyrészt valamely kívülről érkező, előadásra és/vagy publikációra vonatkozó felkérésre végezte el Papp Gábor, a művelt témák (zárójelben a felkérő intézmény/szervezet):

- 1) Luigi Ferdinando Marsigli magyar vonatkozású földtudományi tevékenységének áttekintése; A bolognai (Marsigli-féle) rovásemlék gyűjtési helyének kérdése és Marsigli gyergyószárhegyi telelésének legendája (Magyarságkutató Intézet);
- 2) Szabó József tudományos életpályája (Magyarhoni Földtani Társulat, MTA Földtudományok Oszt. Földtani Tud. Biz., Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tud. Biz.);
- 3) Tasnádi Kubacska András múzeumi tevékenysége (Magyar Nemzeti Múzeum);
- 4) Arnóth József, illetve Nemező Ernő életpályája;
- 5) Több (részben kétes) meteorit története: Mező-Madaras, Mikolawa, Pawlodar stb.

ŐSÁLLATTAN ÉS ŐSNÖVÉNYTAN

A tárban folyó tudományos kutatómunkának két olyan fő iránya van, amelyek európai, vagy akár globális szinten is figyelmet kapnak. Az kainozoós brachiopodák, és így az egész állattörzs kainozoós történetének kutatásában úttörő szerepet játszik a tár. Dulai Alfréd 2022-ben védte meg ebben a tárgykörben az MTA doktori dolgozatát, és számos, főleg nemzetközi együttműködésben európai készült publikációja jelent meg ugyanebben az évben.

A másik, nemzetközileg kiemelkedő terület a jura és kréta időszakok határának kijelölésére irányuló kutatás. Szives Ottilia 2021-2026 között egy nemzetközi projekt keretében kollégáival geokémiai, mágnes-rétegtani, ammonitesz- és nannofosszília rétegtannal kapcsolatos vizsgálatokat és terepi munkát végez, és őskörnyezeti és paleoklimatológiai modelleket állít fel.

A tár munkatársai vezető szerepet játszanak a Kárpát-medence pleisztocénjének megismerésére irányuló kutatásokban. 2022-ben Gasparik Mihály és Szentesi Zoltán leletmentő- és gyűjtőmunkát végzett a rendkívül fontos és gazdag Süttő 21 (Gazdabánya) lelőhelyen, és megkezdték a begyűjtött és az innen korábról meglévő anyag átfogó vizsgálatát.

Új, és múzeumi szempontból különösen is ígéretes kutatási irány az ajkai késő kréta kori borostyánkővek zárványainak tudományos leírása, melyet Szabó Márton végez a tárban.

Megtörtént Zsámbék oligocén flórájának feldolgozása és fosszilis gombák leírása múzeumi gyűjteményi anyag (Csolnok) alapján. Folyamatban van a késő oligocén flóráról készülő monográfia készítése, továbbá egy kovásodott pálmatorzs (Parádfürdő, miocén) és egy kovás fatorzs (Felsőörs, mezozoikum) anatómiai vizsgálata.

NÖVÉNYTAN

Tudománytörténeti és helytörténeti kutatások: Folytatódott a Haynald-herbárium szisztematikus kutatása. A Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Életrajzok a magyar múzeumügy történetéből kötet elkészítésében vettek részt a tár munkatársai.

A Kárpát-medence és környéke jelenlegi és múltbeli geo- és biodiverzitása: A Bakony-vidék és környéke flóra- és vegetáció-kutatása témában folytatódott a flóra-monográfia elkészítésére irányuló munka. Módszertani kézikönyv készült a hazánkban előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok szerkezet és funkció szerinti értékeléséhez. Tovább folytatódott a Kárpát-medence területét reprezentáló és a hazai védett és vörös listás gombafajok monitorozása, elsősorban azokon a területeken, ahol eddig még nem, vagy csak kevés mikológiai vizsgálat történt (Erdélyben Retyezát-hegység, Magyarországon Belső-Somogy, Göcsej, Gerecse). Tovább bővítettük a gombagénbankot a Kárpát-medence területéről begyűjtött szaprotróf gombafajokkal. Számos növény taxon (Alisma, Scrophulariaceae, Orobanchaceae, Plantaginaceae, Rubiaceae, Valerianaceae, Dipsacaceae, Campanulaceae) gyűjteményi példányainak revíziója is megtörtént. A lösztalajok és azok élővilága vizsgálata keretében a 3 éves adatsor feldolgozását befejeződött. Az előkertek növényzetének elemzésével foglalkozó vizsgálat megállapította, hogy a Biota orientalis, a Hibiscus syriacus, a Thuja occidentalis, a Catalpa bignonioides és a Cerasus vulgaris fajok az összes megfigyelt fásszárú növényegyed 26%-át tette ki. Az ökoszisztéma szolgáltatásokkal kapcsolatban is több tanulmány született.

Természetvédelmi és ökológiai kutatások: Az új inváziós pázsitfűfaj (Sporobolus indicus) felfedezése és a Xanthoparmelia pulvinaris védett zuzmófaj hazai elterjedési képének tisztázása.

ÁLLATTAN

Tudománytörténeti és helytörténeti kutatások: A Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Életrajzok a magyar múzeumügy történetéből kötet elkészítésében szerepvállalás. A Lepkegyűjtemény történetével kapcsolatban jelent meg publikáció.

A Kárpát-medence és környéke jelenlegi és múltbeli geo- és biodiverzitása és az ehhez kapcsolódó alkalmazott természetvédelmi és ökológiai kutatások: Az alkalmazott biológiai, faunisztikai, taxonómiai kutatások ezeket kiegészítő történeti kutatások együttesen a következő intézményi stratégiai célokat támogatják: (a) társadalmi beágyazottság növelése, (b) szolgáltató szemléletű múzeum, (c) muzeológiai és kutatási munkánk a kor kihívásaira válaszol, és ez a három közösen növeli működési stabilitásunkat. Gyűjteményeinkhez kötődő alapkutatásokat és innovatív alkalmazott kutatásokat végzünk. Publikációk születtek denevérhang-adatbázis, és új fajok leírása témákban. Innovatív kutatások terén a természetvédelmi genetika, és a denevérvírusok partnerekkel közös vizsgálata emelhető ki. A hazai emlősfajokkal kapcsolatos kutatások alapvetően természetvédelmi jellegűek, kiemelet hangsúllyal a sztyepplakó kisémlősökre. Részt vettünk az európai ragadozó madarak környezeti mérgezést indikáló biomonitoring szerepének lehetséges laboratóriumi, terepi, és gyűjteményi összefogással megvalósuló európai tervezetének előkészítésében. Az alap- és alkalmazott kutatásokban modell organizmusként gyakran használt *Enchytraeus albidus* (televényfűreg) fajkomplex vizsgálatát is elindítottuk. Trágyacsiborok, futóbogarak, palearktikus ormánosbogarak, igazi recésszárnnyúak, valódi fürkészdarazsak faunisztikai és taxonómiai vizsgálatával és neotropikus lepkefajok magyarországi kimutatásával is foglalkoztunk.

Alkalmazott (környezet-rekonstrukciós, parazitológiai, járványtani, stb.) kutatások: komplex denevér virológiai kutatások; Sztepplakó emlősök környezetvédelmi és környezet-rekonstrukciós kutatása. A

rákosi vipera teljes mitokondriális genom szekvenálása ill. annak intraspecifikus variabilitásának feltárása. A lepkék színezetét kialakító nanostruktúrák vizsgálatával kapcsolatban több cikk jelent meg. *Távoli tájak élővilága*: Óvilági denevérek rendszertana; ázsiai denevér elterjedés-térképezés (ABCD - Asian Bat Call Database), sztyepplakó emlősfajok elterjedése, genotipizálása, megőrzése. Gerinctelen taxonómiai kutatások eredményeképpen új lepkék, holylvák és fürkészdarázsak lettek leírva a világ különféle helyeiről. Kiemelendő a világ Lepkealakú (Papilionoidea) faunájának áttekintése.

MOLEKULÁRIS TAXONÓMIA

A Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) intézményi stratégiájának egyik meghatározó eleme a biodiverzitás monitorozására irányuló kutatási tevékenység. Ez napjainkban már elképzelhetetlen a genetikai sokféleség tanulmányozása nélkül. A Molekuláris Taxonómiai Laboratóriumban zajló munka fő profilját a különböző élőlények DNS szekvencia illetve mikroszatellit alapú vizsgálata képezi. 2022-ben az alábbi témákhoz kapcsolódóan zajlottak genetikai vizsgálatok a laboratóriumban:

- A rákosi vipera genetikai vizsgálata a faj természetvédelmi helyzetének javítása érdekében a Pannon régióban. (Együttműködő partner: Halpern Bálint, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület)
- *Wolbachia* fertőzések vizsgálata humán betegségeket terjesztő inváziós *Aedes* szúnyogfajokban. (Együttműködő partner: Garamszegi László Zsolt, Ökológiai Kutatóközpont)
- Növény genetikai kutatások. (Együttműködő partner: Engloner Attila, Ökológiai Kutatóközpont)
- Denevérvírusok és gazdáik molekuláris evolúciója. (Vezető kutató: Görföl Tamás, MTM önkéntes)
- *Besdolus* nemzetségbe tartozó álkérész fajok filogenetikai viszonyainak tisztázása. (Társ kutató: Kovács Tibor, MTM, Mátra Múzeuma)
- A *Cladonia pyxidata* alakkörbe tartozó zuzmók filogenetikai vizsgálata. (Vezető kutatók: Lőkös László, MTM, Növénytár, Zuzmógyűjtemény, Farkas Edit, Ökológiai Kutatóközpont)
- *Wolbachia* fertőzések vizsgálata közelrokon *Melitaea* fajokban. (Vezető kutató: Bereczki Judit)
- Az enzimprofil változásai a teljes átalakulással fejlődő *Melitaea* lepkefajok különböző fejlődési stádiumaiban. (Vezető kutató: Bereczki Judit)
- Konzervációgenetikai kutatások a szürkés hangyaboglárka (*Phengaris alcon*, Lepidoptera, Lycaenidae) Aggteleki-karszti populációiban. (Vezető kutató: Bereczki Judit)

EMBERTAN

Embertani (fizikai antropológiai, humángenetikai) kutatások: A 2022-es évben folytatódott az Árpád-ház projekt, illetve megtörtént az Árpád-kori Jászdózsa Kápolna-halom (2022.4-es sorozat) és Jászberény- Négyszállás I. (2022.7-es sorozat) vizsgálata, a Kisbárkány-Kukely tanyai kora Árpád-kori temető, a mohácsi III. számú tömegsírja, az Alsótold-Magyaros dűlő, Zalavár-Rezes, Szank, Budafoki út embertani anyagának feldolgozása folyt. Ennek eredményeképpen számos publikáció, előadás és könyvfejezet született. A több intézményt tömörítő múmia projekt keretében lehetőség nyílt a múmia maradványok paleopatológiai szempontú vizsgálatára.

A Nephthys projektben az MTM saját egyiptomi múmia maradványai az ELTE Török Aurél gyűjteményének ide tartozó darabjai, és a MNM Semmelweis Orvostörténeti Múzeum anyaga szerepel. A tudományos arcreekonstrukció készítés terén kezdődött el a nemzetközileg elfogadott protokoll felülvizsgálata és új módszer kidolgozása.

A tudományos munka jelentős részét teszi ki a kutatószolgálat biztosítása és a hazai és nemzetközi projektek genetikai mintavételeinek előkészítése.

Kiállítás címe	Kiállítás kurátora	Kiállítás megnyitó dátuma	Kiállítás zárás dátuma	A kiállítás látogatószáma (be számoló esetén, fő)	Kiállítás időtartama szerinti felosztás (Kérjük, x-szel jelölni!)				Helyszín szerinti felosztás (Kérjük x-szel jelölni!)			
(Az időtartamukat vagy helyszínüket tekintve eltérő kiállításokat kérjük, egyesével, külön sorban szerepeltessék, még ha a témájukban azonos kiállításokról is van szó!)					Allandó kiállítás	Időszaki saját tervezésű kiállítás	Hazai rendezésű befogadott	Nemzetközi rendezésű befogadott	külső helyszín, hazai	külső helyszín, külföld	saját épület	virtuális
Kalandos erdő	Buzár Ágota	2021.1 2.02.		145 601	x						x	
ARTENTO Tárlat - Művészet és rovarok kiállítás	Szél Győző	2022.0 2.01.		118 205	x		x				x	
Tehetsz méh többet! Zümmögés a múzeumban	Bernert Zsolt	2022.0 5.11.		81 369	x		x				x	
Út az Örökkévalóságba - Az egyiptomi múmiák titkai	Szvák Enikő	2022.0 5.17.	2023.0 1.31.	72 304	x						x	
Saubermacher - Az Év Természetfotósa 2022 (fotókiállítás)	Fáth Péter	2022.1 1.09.	2023.0 1.29.	26 684			x				x	
Saubermacher - Az Év Természetfotósa 2021 (fotókiállítás)	Fáth Péter	2021.1 1.11.	2022.0 1.31.	8748			x				x	
Csillag-Képek Országos Asztrofotó Kiállítás 2022 (fotókiállítás)	Francsics László	2022.1 1.12.	2023. 1.31.	20 112			x				x	
A ló háziasítása - Az ősllovakról az ősök lováig	Bernert Zsolt	2022.0 2.15.	2022.0 8.10.	71 012	x		x				x	
Kőbe vésett közös örökségünk - A sztyeppei rovás legújabbban feltárt emlékei	Bernert Zsolt	2022.1 2.13.	2023.0 1.31.	6130	x		x				x	
Zelena Veronika: Az UV fényen innen és túl	Zelena Veronika	2022.0 9.06.	2022.1 1.07.	21 555			x				x	
Zsila Sándor: Fák-madarak (természetfotó kiállítás)	Zsila Sándor	2022. 09.14.	2022.1 1.10.	28 284			x				x	
Varázslatos Magyarország (fotókiállítás)	Gaál Péter	2022.0 8.10.	2022.1 0.02.	23 461			x				x	

Év Fajai 2022 (kamarakiállítás)					
A hónap műtárgya (12 alkalom – kamarakiállítás)	Márton Előd	2022.0 3.01.	2022.1 2.31.	132 834	X
A kapafojú hazatér (kamarakiállítás)	Buzár Ágota	2022.0 1.05.	2022.1 2.20.	145 328	
Pannonhalma	Csorba Gábor, Gasparik Mihály	2022.0 8.15.	2022.1 1.15.	2425	X
Sokszínű ÉLET – Felfedezőúton Magyarország tájain				151 504	X
Eltűnt világok – A dinoszauruszok kora Magyarországon				151 504	X
Titkok a föld alatt – ásványok, kőzetek, drágakövek				151 504	X
A korallzátonyok csodálatos élővilága				151 504	X
Időössvény				248 617	X
Barázdás bálna csoportváza				151 504	X
DINÓKERT - Dinoszaurusz szoborkiállítás				103 689	X
Trianon - Természetrajz a Kárpátoktól az Adriáig virtuális kiállítás	Bernert Zolt, Buzár Ágota	2020. 06.04		2717	X
Hortus Sempervirens - Kerner örökké virágzó kertje	Matuszka Angéla Papp Gábor	2020. 09.25		1855	X
Jégkorszak (vándorakiállítás)	Gasparik Mihály	2022.0 1.19.	2022.0 5.02.	1611	X
Jégkorszak (vándorakiállítás)	Gasparik Mihály	2022.0 8.02.	2022.0 9.30.	25126	X
Síkios					

Rejtélyes parányok - Ujvári Zsolt természetfotós kiállítása (vándorkiállítás) Eger	Ujvári Zsolt	2022.03.21.	2022.04.28.	2655		x				x		
Tudós Természetábrázolók (vándorkiállítás) Marcali		2022.04.21.	2022.07.04.	759		x				x		

A Magyar Természettudományi Múzeum küldetésnyilatkozata

A Magyar Természettudományi Múzeum a Kárpát-medence legnagyobb természetrajzi és embertani gyűjteménye. Gyűjti, kutatja és bemutatja a biológiai sokféleség, a földtani örökség és a történeti embertan tárgyi emlékeit. Nyitott, család- és látogatóbarát, a hazai és nemzetközi tudományos és kulturális életbe beágyazott intézmény. Hiteles természettudományos ismeretek közvetítésével válaszokat kínál korunk kihívásaira. Elkötelezett a környezettudatos szemléletmód kialakítása mellett.

Budapest, 2021. szeptember 28.

A Magyar Természettudományi Múzeum Gyűjteménygyarapítási és revíziós terv

2022–2026

Készítette:

Dr. Csorba Gábor, főmuzeológus

Dr. Papp Gábor, főmuzeológus

Dr. Vas Zoltán, főmuzeológus

Csordás Izabella szervezetfejlesztő szakember közreműködésével

Szakmailag ellenőrizte:

Gyűjteménygyarapítási és Revíziós Bizottság tagjai: Dr. Erdei Boglárka, főmuzeológus Dr. Csorba Gábor, főmuzeológus Dr. Dulai Alfréd, főmuzeológus Dr. Papp Gábor, főmuzeológus, György Zoltán, kiállításrendezési osztályvezető

Dr. Gubányi András, tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes

Buzár Ágota, általános és közművelődési főigazgató-helyettes

Jóváhagyta:

Bernert Zsolt, főigazgató

Budapest, 2022. február 7.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
Gyűjteménygyarapítási terv	3
Küldetés	3
Jövőkép	3
Egyéves jövőkép	4
Ötéves jövőkép	4
Értékek	4
Egységtudat	4
Hitelesség	4
Gyűjtemény és kutatás	4
Tudásátadás	5
Eddigi eredményeink, büszkeségeink	6
Kihívások	7
Globális kihívások	7
Hazai kihívások	7
A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai	8
Célok	9
I. A gyűjteménygyarapítási tevékenység stabilitásának, átláthatóságának, tervezhetőségének megteremtése	9
II. Minőségi gyűjteményfejlesztés	9
III. A gyűjteménygyarapítási tevékenységhez szükséges emberi és anyagi erőforrás biztosítása	10
Revíziós terv	11
Küldetés	11
Jövőkép	11
Egyéves jövőkép	11
Ötéves jövőkép	11
Értékek	11
Egységtudat	11
Hitelesség	12
Gyűjtemény és kutatás	12
Tudásátadás	12
Eddigi eredményeink, büszkeségeink	13
Kihívások	13
Globális kihívások	13
Hazai kihívások	13
A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai	14
Célok	14
I. A revíziós tevékenység emberi és technikai erőforrás-háttérének megteremtése	14
II. A revízió szabályozási környezetének életszerűbbé tétele, a feladat hatékony elvégzése	16
Mérföldkövek	16
Gyűjteménygyarapítási cselekvési terv	19

Bevezetés

A gyűjtemények gyarapításának - a gyűjteményezésnek - bármely módja gazdagítja az állami vagyont, növeli a rendelkezésünkre álló ismereteket, és bővíti annak lehetőségét, hogy mindezt megosszuk a társadalom különböző rétegeivel. A gyűjteményeinkben őrzött kulturális javak a lehetőségek mellett felelősséget is rónak ránk, mely a konzerválástól kezdve, a naprakész nyilvántartáson, az alap- és metaadatok rögzítésén át, a digitalizálásig és a hozzáférés biztosításáig, valamint az állam, mint tulajdonos tájékoztatásáig terjednek.

A gyűjteménygyarapítási terv alapelveinek - működési engedélyünknek, gyűjtőkörünknek, továbbá hagyományainknak is megfelelően - intézményi szinten is egységesnek kell lenniük; ugyanakkor a súlypontok, a gyarapodási módok, a digitalizálási prioritások, a közkinccsétel módjai a különböző gyűjtemények szintjén már eltérhetnek. Az egységes alapelvek lefektetése és azok egyes gyűjteményekre való adaptálása alapvetően az intézmény vezetésének kompetenciája.

A már kezelésünkben lévő kulturális javak nyilvántartása és rendszeres revíziója a fentiekkel szemben jogszabályok által egyértelműen meghatározott és előírt feladatunk. Bár a gyarapítás maga, illetve a gyarapodó állami vagyon revíziója egymástól el nem választható szakmai feladatok, a fentiek miatt célszerű az ezekkel kapcsolatos stratégiák szétválasztása és külön cselekvési tervek készítése, ami a jelen anyag további két fejezetében is tükröződik.

Gyűjteménygyarapítási terv

Küldetés

A Magyar Természettudományi Múzeum a Kárpát-medence legnagyobb természettudományi és embertani gyűjteménye. Több mint 200 éve gyarapodó, fejlődő gyűjteményei (a bennük zajló tudományos feldolgozó munka által) a tíz legfontosabb, legértékesebb természettudományi, illetve embertani anyagot őrző európai múzeum közé emelik, egyes gyűjteményrészei pedig ennél is előkelőbb helyet foglalnak el a nemzetközi rangsorban. Küldetésünk e pozíció megtartása és lehetőségekhez képesti fejlesztése. Mindezt további, az intézmény gyűjtőkörébe tartozó, nemzetközileg is jelentős kulturális javak szerzeményezésével, illetve korlátozottan számbeli, hangsúlyosan értékbeli, minőségi gyűjteménygyarapítással, a már a gyűjteményekben lévő, részben vagy egészében feldolgozatlan anyagok tudományos feldolgozásával realizálhatja az intézmény. A tudományos gyűjteménygyarapítás mellett fontos feladat a kiállítási célú gyűjteményezési szempontok érvényre juttatása is.

Jövőkép

Egyéves jövőkép

A minőségi gyűjteménygyarapítás érdekében hangsúlyos szerepet kap a még nem szétválogatott szakanyagok szétválogatása, megfelelő gyűjteményekbe beosztása, nyilvántartása. Az intézmény készülő tudományos-kutatási stratégiájában prioritásként szerepeltetjük a feldolgozatlan anyagok tudományos feldolgozását; illetve megtörténik a gyűjteménygyarapítási döntéshozatal folyamatának megtervezése, kialakítása.

Ötéves jövőkép

Stabil, átlátható és tervezhető koncepciók mentén történik a mennyiségi és minőségi gyűjteménygyarapítás, illetve a tudományos feldolgozó tevékenység. A gyűjtési tevékenység és a vásárlások átlátható protokollok és döntéshozatali folyamatok mentén zajlanak. Befejeződik a szakanyagok szétválogatása, a gyűjteményeken belüli feldolgozások folyamatosak. A gyűjteményi anyagokon tudományos feldolgozó munkát végző kutatók számára a múzeum vonzó munkahely, a szakértői bázis megnövekedett, az utánpótlás-nevelés is hangsúlyos. Kiállítási és közművelődési célokra létrejön egy önállóan nyilvántartott segédgyűjtemény.

Értékek

Egységtudat

Munkatársaink szervezeten, egységes intézményi, valamint gyűjteménygyarapítási és kutatási koncepciók alapján végzik tevékenységüket, és bővítik a múzeum szakértői bázisát. Munkatársaink a mindenkori összmúzeumi érdekeket szem előtt tartva végzik gyűjtési tevékenységüket, lehetőség szerint több gyűjtemény anyagát is gyarapítják, különösen nemzetközileg is jelentős anyagokat eredményező gyűjtőexpedíciókon.

Hitelesség

Szakembereink a hazai és a nemzetközi tudományos közélet aktív szereplői, tudományos feldolgozó tevékenységüket nemzetközi szinten végzik, eredményeiket tudományos közleményekben publikálják. Gyűjteménygyarapítási stratégiánk eredményeként a gyűjteményekbe rendezett tárgyait elérhetők és újrazsálgathatók.

Gyűjtemény és kutatás

A gyűjteménygyarapítási stratégia hangsúlyos eleme a tervszerű és minőségi gyűjteményfejlesztés, ennek fő része a gyűjteményi anyagokon végzett tudományos

feldolgozó munka, amely tevékenység lehetővé teszi az alapkutatásokat és az ezek tudományos (szakmai közlemények) és gyakorlati (rendezett, feldolgozott gyűjtemények) eredményeire épülő innovatív kutatásokat is.

Tudásátadás

A gyűjteménygyarapítási tevékenységen belül a tudásátadás a gyűjtemény és a hozzá kapcsolódó szaktudás (tudományos feldolgozottság, szakmai közlemények) generációról generációra való átadásával biztosítjuk a tudás megőrzését. A feldolgozott anyag szolgálja a tudományos eredményeket és közművelődési tevékenységeket.

Eddigi eredményeink, büszkeségeink

Az intézmény gyűjteménygyarapítási stratégiájának legfőbb eredménye, büszkesége a több mint 200 év alatt létrejött, nagyjából 11,5 millió tételes gyűjteményi anyag. Mindez azonban csekély értékkel és használhatósággal bírna a tudományos feldolgozás (minőségi gyarapodás) nélkül, amely az intézménybe került szakanyagok értékét valójában realizálja és elérhetővé teszi. A Magyar Természettudományi Múzeum, annak ellenére, hogy sosem volt egy gyarmatosító világbirodalom múzeuma, ráadásul a 20. században súlyos veszteségek is érték, a múzeumban és a múzeumért dolgozó emberek elhivatott, áldozatos munkája, tudatos gyűjteménygyarapítási tevékenysége által elérte, hogy a világ legfontosabb természetrajzi múzeumai közé emelkedjen. Földrajzi tekintetben a legértékesebb anyagaink a Kárpát-medence és a Balkán-félsziget mellett Kelet-, Délkelet- és Közép-Ázsiából, Ausztráliából, Kelet-Afrikából, valamint Közép-Amerikából származnak. A gyűjteményeinkben őrzött típuspéldányok (olyan példányok, amelyeken valamely tudományra nézve újként publikált fajok leírása alapul; az ismert fajok pótolhatatlan referenciái) száma körülbelül százezer. Az intézmény a Föld több távoli területe kapcsán is jelentősebb tudományos eredményeket, értékesebb gyűjteményt vonultat fel azon európai országoknál, amelyek e területek gyarmatosító országaiként jóval könnyebben érhetek volna el hasonló eredményeket (lásd idézet lent).

Generációk során át számos, életidejükben egymással átfedő vagy egymástól évtizedekkel elválasztott szakértő tárta fel a bekerült anyagok értékeit, építve a preparatori, gyűjteménykezelői munkát végző számos szakalkalmazott tevékenységére is. Gyűjteményeink tehát csak naptári időben jelentik 200 év munkáját, hiszen e szakemberek egy-egy gyűjteményen végzett munkásságának, gyűjteménygyarapítási tevékenységének (élet)idejeit összesítve láthatjuk, hogy egy-egy gyűjteményük mai állapotát, értékeit és büszkeségeit nem 200 év eredményezte, hanem 800-1000 évnyi elhivatott munka kellett hozzá.

“Akik eddig Új-Guineában zoológiailag gyűjtöttek, igen jó és érdemes gyűjtők, akik munkájának sokat köszönhetünk, de egyikük se volt tudományosan képzett zoológus. Olyant csak egyet ismerek, a magyar Biró Lajost, aki nagy energiával, vasszorgalommal és tudományos rátermettséggel vette munkába e gyarmatunk állattani kikutatását eredményben gazdagon. A német zoológia eddig elkerülte Vilmos-császár-földet [megj.: *Kaiser-Wilhelms-Land, Pápua Új-Guinea akkori neve, más korabeli néven Német Új-Guinea*]. Nekem igazán álmomban se jut eszembe, hogy a tudomány kozmopolitikai egyetemessége ellen legkisebbet is szóljak; ellenkezőleg, örömmel üdvözlöm, ha idegen kutatók a mi koloniaterrületünket feldolgozni segítenek és ezzel a mi német hazai tudósainkat nemes versenyre kihívják és ösztönzik. De Német Új-Guineában ilyenek után hiába tekintek és most így kérdezni kell: hol maradnak a mi fiatal német zoológusaink? Miért hagyják a földkerekség állattanilag legérdekesebb vidékén, még hozzá német kolóniában, elveszni a kutatás elsőségének dicsőségét! Nem megszégyenítő-e a mi német természettudományi vállalkozó szellemünkre, hogy

olyan vidékeket, amelyek már tizenöt év óta német lobogó alatt állanak, zoológiailag egy magyar tanár tár fel, és hogy a „Természetrajzi Füzetek“, a magyar Nemzeti Múzeum folyóirata válik Német Új-Guineáról a 'tudás gyűjtőpontjává'.”

(Forrás: Hagen, Bernhard 1899: Unter den Papua's Land & Leute Thiere & Pflanzen in Deutsch Neu Guinea. C.W. Kreidel, Wiesbaden, 327 pp.)

Kihívások

Globális kihívások

A gyűjteménygyarapítási tevékenység globális kihívását elsősorban a különféle nemzetközi egyezményeknek és az adott országok természetvédelmi törvényeinek való megfelelés jelenti. A külföldi gyűjtések során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a szerzeményezés legális legyen, vegye figyelembe a Nagoja Protokoll előírásait, illetőleg az intézmény ajándékozás, vásárlás útján csak jogtisztá anyagokat vegyen át. Mivel a szabályozás egyre szigorodik, és egyre több korlással kell számolni (amelyeket alkalmanként a múltbeli gyarapításokra is próbálnak érvényesíteni), felértékelődik a már az intézményben lévő anyagok feldolgozásával megvalósuló minőségi gyűjteménygyarapítás.

Hazai kihívások

A gyűjteménygyarapítási tevékenység hazai kihívása az összhang megteremtése a hatékony gyűjtés, múzeumi példány alapú dokumentálás és a természetvédelem szempontjai között, ugyanis ezek látszólag ellentmondásosak (begyűjtés, példány elpusztításával járó dokumentálás vs. in situ természetmegőrzés). Tudatosítani kell a társadalomban a gyűjtés szükségességét és hasznát, hiszen a bizonyíték alapú természetvédelemnek is ez a kulcsa. A tömeges, nem szelektált anyag begyűjtésével járó gyűjtési tevékenység helyett a szelektív gyűjtési módszereket szükséges előtérbe helyezni, ugyanakkor a társadalmilag kevésbé elfogadott hatékony, ám kevésbé szelektív gyűjtési módszerek teljes elhagyása szakmai szempontokból nem megengedhető. Kihívás továbbá, hogy akár a mennyiségi, akár a minőségi gyűjteménygyarapítás szakmai presztízse alacsony. Fontos feladat az amatőr kutatókkal, magángyűjtőkkel való célzott, aktív kapcsolatépítés és kapcsolattartás, az ajándékozás útján történő gyűjteménygyarapodás elsődlegesen ezen emberek munkáján, az intézményhez való viszonyán alapul, beleértve a kisebb, eseti ajándékozásokot és a nagyobb volumenű gyűjteményadományokat, hagyatékot is. Ez utóbbiak hazai közgyűjteménybe kerülése jelentős (sokszor anyagi természetű) kihívás és feladat. Határozási szolgáltatás nyújtásával (amely viszont megfelelő szakértői gárdát és tudományos infrastruktúrát feltételez, lásd lejjebb) és a múzeum stabilitásával, kiszámítható, tervezhető jövőképevel is növelhető a nagyobb volumenű ajándékozások valószínűsége.

A földtudományi táraknál a hazai bányászati tevékenység visszaszorulása után az utóbbi időben felgyorsult rekultivációs folyamatok (felszíni feltárások, illetve a korábbi bányászat által felszínre hozott anyagok eltüntetése) drasztikusan csökkentik a gyűjtési lehetőségeket;

ez, illetve az útépitések és építkezési alapozási munkálatok is szükségessé teszik a leletmentési tevékenységekre való felkészülést.

A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai

A Magyar Természettudományi Múzeum több mint kétszáz éve gondozza és gyarapítja a Kárpát-medence legnagyobb természetrajzi gyűjteményét. Bár múltját, gyűjteményei méretét és a falai között zajló munkát tekintve nemzetközi szinten is tekintélyes intézmény, finanszírozottsága, ismertsége, beágyazottsága tekintetében messze elmarad a hazai hasonló méretű, háttérű országos múzeumoktól és közgyűjteményektől. Mindez a gyűjteménygyarapítási lehetőségeket is erőteljesen behatárolja, ezek tudatos alakítását az intézmény életében először gyűjteménygyarapítási terv keretében gondoljuk át.

Gyűjteménygyarapítási stratégiánkban komoly kihívásként jelentkezik a tevékenységhez nélkülözhetetlen erőforrások megteremtése, illetve olyan koncepció létrehozása, amely ezek leghatékonyabb felhasználását jelenti, és figyelembe veszi az egyes gyűjtemények adottságait. A gyűjteményi infrastruktúra és fizikai tárolókapacitás fejlesztése, valamint a gyűjtemény nagyságához igazított szakalkalmazotti létszám szintén elengedhetetlen a tudatos gyűjteménygyarapításhoz, gyűjteményfejlesztéshez. Intézményi szintű kihívás a gyűjteményi infrastruktúra-fejlesztésre fordítható különböző források felderítése és megfelelő kiaknázása.

Célok

I. A gyűjteménygyarapítási tevékenység stabilitásának, átláthatóságának, tervezhetőségének megteremtése

A gyűjteménygyarapítás stabil koncepciók mentén történik, a gyűjtési tevékenység és a vásárlások átlátható, tervezhető protokollok és döntéshozatali folyamatok mentén zajlanak.

Megtervezzük a gyűjteménygyarapítási döntéshozatal folyamatát, és kialakítjuk az ezeket leíró protokollokat. Létrehozunk egy gyűjteménygyarapításért felelős bizottságot, és megfogalmazzuk a gyűjteményi sajátosságokat figyelembe vevő gyarapítási koncepciókat. A kiállítási és közművelődési tevékenységet támogató önálló nyilvántartású segédgyűjteményt hozunk létre. Az amatőr gyűjtőkkel egyeztetett szempontok alapján építjük kapcsolatainkat. Célunk az intézmény átlátható, tervezhető gyűjteményezési koncepciójának kialakítása, az egyes gyűjtemények egyedi sajátosságait figyelembe vevő tudatos gyűjteménygyarapítási tevékenység megalapozása, a szakmai alapú döntéshozatal elősegítése, és a kiállítási célú gyűjteményezési szempontok érvényesítése, továbbá a tudományos és kiállítási, közművelődési célú szakanyagok elkülönítése által a tudományos célú gyűjtemények integritásának biztosítása. A vásárláson túl ajándékozási lehetőségek kialakításával segítjük elő a nem közgyűjteményben lévő értékes szakanyagok közgyűjteménybe kerülését.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- a gyűjteménygyarapításért felelős bizottság létrehozása
- gyűjteményi szintű gyűjteménygyarapítási koncepciók, sajátosságok megfogalmazása
- kiállítási és közművelődési segédanyag-gyűjtemény nyilvántartási elveinek, gyakorlatának kialakítása
- célzott kapcsolatépítés amatőr gyűjtőkkel

II. Minőségi gyűjteményfejlesztés

A minőségi gyűjteménygyarapítás érdekében hangsúlyos és támogatott a már meglévő anyagok tudományos feldolgozása.

Célunk, hogy az intézmény tudományos stratégiájában, a kutatók tudományos tevékenységében prioritásként szerepeljen a már meglévő szakanyagok tudományos feldolgozása, ehhez kapcsolódóan pedig a szakanyagok tudományos feldolgozását lehetővé tevő tevékenységek (válogatás, preparálás) támogatása. A támogatásnak és a tervezhetőségnek köszönhetően, a gyűjteményi anyagokon tudományos feldolgozó munkát végző kutatók számára a múzeum vonzó munkahely.

A tudományos szempontból nem vagy csak részben feldolgozott anyagok tudományos feldolgozásával a gyűjtemények tudományos értéke növekszik (kisebb volumenű mennyiségi gyarapodás mellett jelentős minőségi gyarapodás).

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- az intézmény készülő tudományos-kutatási stratégiájában prioritásként szerepeljen a feldolgozatlan anyagok tudományos feldolgozása
- a gyűjteményi szintre sem szétválogatott szakanyagok felmérése, szétválogatása, megfelelő gyűjteményekbe beosztása
- folyamatos gyűjteményeken belüli feldolgozások

III. A gyűjteménygyarapítási tevékenységhez szükséges emberi és anyagi erőforrás biztosítása

A gyűjteményi infrastruktúra és fizikai tárolókapacitás, valamint a gyűjtemény nagyságához igazított, egyenletesen fejlesztett szakalkalmazotti létszám, preparátori és kutatói munkaerő a minőségi gyűjteménygyarapítás záloga. A szakértői bázis növelése és az utánpótlás-nevelés is hangsúlyos, építve a gyűjteménykezelői-preparátori tevékenységre is, amely munkakörből megfelelő végzettség és elhivatottság esetén továbblépés lehet a muzeológusi munkakör irányába (belső mobilitás, belső utánpótlásképzés).

A fizikai tárolókapacitás-növelési és infrastruktúra-fejlesztési igények és lehetőségek gyűjteményi szintű felmérése, majd fejlesztése; a szakalkalmazotti (preparátori és kutatói) munkaerő felmérése, majd a gyűjtemények nagyságához igazított fejlesztése; a külső forrásból nem finanszírozható gyűjteménygyarapítási tevékenységek pénzügyi hátterének megoldása, pontosan nem tervezhető mértékű beszerzésekre (börzén történő vásárlások, hirtelen megvásárolandó gyűjtemények) készenléti keret létrehozása.

Célunk a gyűjteménygyarapítás, feldolgozás hely-, emberierőforrás- és szakértelem-igényének biztosítása, illetve a fenti célokhoz szükséges források előteremtése, gyűjteményvásárlások megvalósítása.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- fizikai tárolókapacitás-növelési és infrastruktúra-fejlesztési igények és lehetőségek gyűjteményi szintű felmérése, majd fejlesztése
- gyűjteményi szinten a szakalkalmazotti létszám, preparátori és kutatói munkaerő felmérése, majd a gyűjtemény nagyságához igazított fejlesztése
- a külső forrásból nem finanszírozható gyűjteménygyarapítási tevékenységek pénzügyi hátterének megoldása, „vis maior” keret létrehozása
- a gyűjteményi infrastruktúra-fejlesztésre fordítható különböző források felderítése és megfelelő kiaknázása

Revíziós terv

Küldetés

A revízió elsődleges célja, hogy számot adjunk a ránk bízott kulturális javak meglétéről és állapotáról, ellenőrizzük és egyeztessük a különböző nyilvántartások adatait, és az esetleges új adatokkal gazdagítsuk a kulturális javakról rendelkezésre álló információt. A revízió révén a Magyar Természettudományi Múzeum tevékenységei gyűjteményeinek legfőbb alapadataira, mint megbízható és hiteles információkra támaszkodva tervezhetők.

Jövőkép

Egyéves jövőkép

A Magyar Természettudományi Múzeum a prioritások figyelembevételével, egységes koncepciót dolgoz ki a revízió reális ütemezésére. Meghatározzuk azokat az általánosan követendő arányszámokat, amelyek alapján a muzeológusok a revízióval reálisan terhelhetők; ez az alapelv a 2020-ban megkezdett revíziós munkákra és azok általánosítható tapasztalataira alapozva kerül be a 2023-as egyéni és intézményi munkatervekbe. Tevékenységünket így a munkatársak és a fenntartó számára egyaránt kiszámíthatóvá tesszük.

Ötéves jövőkép

Az aktuális jogszabályi háttérnek való teljes megfelelés mellett, a lefektetett intézményi alapelvek mentén, minden gyűjteményben az elfogadott, egységes szemléletű tervek szerint zajlik vagy már befejeződött a revízió.

Értékek

Egységtudat

A revíziós tevékenységet a belső tapasztalatok átadásával, a legjobb gyakorlatok megosztásával, egységes szemlélettel végezzük. A ránk bízott állami vagyon rendszeres revíziójának szükségessége minden intézményi dolgozó számára egyértelmű.

Hitelesség

A revíziós tevékenység a jelen és jövő generációk örökségének, az állami vagyonnak felelős, jogszabályok szerinti kezelése, mely megteremti azokat az alapokat, melyekből, mint hiteles forrásokból kiindulva teljesítjük adatszolgáltatási kötelezettségeinket.

Gyűjtemény és kutatás

A revíziós tevékenység az adatgazdagítás által növeli a gyűjtemények értékét, az állományvédelmi problémák felismerésével segíti a gyűjtemények megőrzését és kutatási célú hozzáférését.

Tudásátadás

A revízióval összekapcsolt digitalizálás az adatbiztonság növelése mellett a tudásátadás közvetlen eszköze is.

Eddigi eredményeink, büszkeségeink

Bár a revízió minden gyűjteményi egységünkben zajlik, az egyes gyűjtemények jellegéből, az ott dolgozó szakalkalmazottak számából és tapasztalatából adódóan, továbbá a korábbi generációk által végzett gyűjteményrendezési munkától függően, az előrehaladás jelentősen különböző. Az eddig elvégzett revízió mértéke jelenleg nagyjából 10 és 100% között változik az egyes gyűjteményekben. Hogy az elkötelezett revíziós munka milyen hatékony lehet, arra példa, hogy szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjtemény esetében, három ember (egy muzeológus, egy gyűjteménykezelő, és egy preparátor) szervezett munkája eredményeképp egymillió gyűjtemény revíziója egy év alatt lezajlott, úgy, hogy az egyéb gyűjteményi, kutatási, közművelődési feladatok ellátása sem sérült. Az itt megszerzett tapasztalatok feltétlen hasznosíthatók minden további gyűjteményi egységünkben. Ezen tapasztalatok közé tartozik az is, hogy ilyen gyors haladás akkor tervezhető, ha az adott gyűjteményben fennáll az alapvető gyűjteményi rend, van kidolgozott gyűjteményi protokoll, mely minden specifikus információt tartalmaz, és ha a gyűjteményi anyag konzerválási módja egységes (esetünkben rovardobozokban tárolt, tűre tűzött rovaranyag).

Millió nagyságrendű gyűjteményeink kezeléséből adódó speciális tapasztalataink elismerése, hogy a Múzeumi Spektrum munkacsoportban, a muzeológiai szakfelügyeletben, a Pulszky Társaságban, és az EMMI által szervezett "Gyűjteményi nyilvántartások 2021" webinárium során muzeológusaink aktív szerepet vállaltak és vállalnak az egyes revíziós tevékenységekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatok ismertetésében, a jogszabályok értelmezésében és az azok tervezett megújításával kapcsolatos javaslatok kidolgozásában.

Kihívások

Globális kihívások

Bár legjobb tudomásunk szerint a hazai jogszabályokban definiált revíziós tevékenység nem általános követelmény a világ muzeális intézményeiben és így globálisan (egységesen) nem értelmezhető, a legjelentősebb gyűjtemények mindegyikében kihívás a kezelt kulturális javak aktuális számával és állapotával kapcsolatos ismeretek naprakészen tartása. Mivel a nagy természetrajzi múzeumok mindegyikében jelen van a szerzeményezés, feldolgozás, tudásmegosztás hármass feladatrendszere, a prioritások megállapítása az erőforrások korlátozottsága miatt mindenhol nehéz feladat.

Hazai kihívások

A rendszeres revízió jogszabály (51/2015. (XI. 13.) EMMI rendelet) által előírt kötelezettsége minden hazai muzeális intézménynek. A revízió alatt álló gyűjtemény nem kutatható, nem kölcsönözhető, hozzáférhetősége általában jelentősen csökken. A gyakorlatban minél nagyobb egy gyűjtemény, az értéke, hasznosítása, a tudásmegosztásban betöltött szerepe annál nagyobb – viszont épp ezekben a gyűjteményekben (azok nagysága miatt) tart a

legtovább a revíziós folyamat. A jelenlegi szabályozás szerint hétévente kötelezően lefolytatandó revízió – a fenntartó által is elismerten – olyan mértékű terhet ró a gyűjteményekre, hogy az EMMI 2021 márciusi, a revíziós eljárásrendre vonatkozó leiratában javasolja az 5000 darabnál nagyobb (értelmezés szerint egyedi nyilvántartású) gyűjtemények esetében a „szűrőpróbaszerű” revíziót, melynek mértékét az adott gyűjtemény állományának bizonyos százalékában határozza meg.

A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai

A napi feladatok mellett komoly problémát, és a prioritások kialakításában folyamatos módosítást igényel a revízió felelős ellátása. A jelenlegi szabályozás szerinti három fő együttes részvétele a revízióban, jelenlegi alacsony létszámunk mellett, komoly munkaszervezési problémák elé állítja mind a vezetőséget, mind a szakalkalmazottakat.

A revíziók során eddig tapasztaltak egyik tanulsága, hogy a meglévő „legjobb gyakorlatok” átültetése mellett is, a revízió hatékonyságát alapvetően befolyásolja, hogy

- nem egyenletes a gyűjteményméret/muzeológus arány (javaslatunkat lásd lejjebb)
- az anyagok konzerválási módja (száraz, folyadékban konzervált, mikroszkópi preparátum, kötegekbe rendezett, zárt dobozokban tárolt, stb.) még adott gyűjteményen belül is rendkívül eltérő lehet
- egyedi nyilvántartású gyűjteményekre jellemzően, egy leltári tétel több, fizikailag különálló és külön tárolt darabból állhat.
- szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjtemények esetében valóban megszámlálható darabszámú-e a nyilvántartott anyag (pl. herbáriumi lapok, tűre tűzött rovarok), vagy csak a tárolási egységek (alkoholos fiolák, vizsgálati minták tasakjai, kapszulák) darabszáma adható/adandó meg
- megvan-e az egyes gyűjteményekben a tapasztalatok átadásának folytonossága.

Célok

I. A revíziós tevékenység emberi és technikaerőforrás-háttérének megteremtése

A revíziós tevékenység eredménye nemcsak a pontos adatok szolgáltatásának lehetősége, hanem a gyűjteményi rend növekedése, és az elérhető információk, új tudományos eredmények beépítésével létrejövő adatgazdagítás is, mely növeli a gyűjtemény, mint munkahely vonzerejét is.

Célunk, hogy a revízióhoz szükséges emberi erőforrások és eszközök rendelkezésre álljanak, és azokat a megfelelő előkészítéssel, a leghatékonyabban tudjuk felhasználni.

Mindezek érdekében az alábbi előkészítő lépéseket kell megtegyük:

- technikai erőforrások kiépítése

Az egyes gyűjtemények digitális nyilvántartási rendszerre való átállása jelentősen csökkenti a hagyományos, papíralapú nyilvántartásoknál elvárt, a pecsételéssel, revíziós bejegyzésekkel, revíziós jegyzőkönyv kitöltésével kapcsolatos adminisztratív terheket. Az akkreditált nyilvántartó programok használata - amennyiben találkozik az egyéb gyűjteményi igényekkel - ebből a szempontból is javasolt.

Eszközigény: nyilvántartó program

Plusz elem: a program kezeléséhez belső képzés

- a revízióval kapcsolatos tudás átadása munkatársak között

Belső képzés során adjuk át eddig összegyűlt munkaszervezési tapasztalatainkat, és az egyes gyűjtemények legjobb gyakorlatait.

- létszámfejlesztési terv kidolgozása

A revízióval kapcsolatos jogszabályi háttér és fenntartói elvárás az egyetlen olyan, a muzeális intézmények gyűjteményeivel, illetve azok nagyságával kapcsolatos egységes szabályozás, amelyből levezethető, hogy a gyűjtemények mérete milyen hozzájuk rendelt emberi erőforrást igényel. Ha alapelveként tekintjük, hogy a revízió elengedhetetlen és rendszeres időközönként végzendő kötelezettsége az állami vagy önkormányzati vagyont kezelő muzeális intézményeknek, de amely feladat teljesítése nem mehet a törvényben meghatározott alapfeladatok ellátásának rovására, akkor a revízióhoz minimálisan szükséges emberi erőforrás egyben meghatározza azt is, hogy az egyedi nyilvántartási kötelezettség esetén, a gyűjtemények darabszámát tekintve minimálisan hány fő muzeológus, és munkájukhoz (így a revíziós kötelezettséghez is) kapcsolódóan, hány fő gyűjteménykezelő, illetve preparátor szükséges. Az így kalkulált létszám tehát figyelembe veszi a szakalkalmazottakra nézve kötelező hármas feladatkör maradéktalan ellátását, és egyben a revíziós kötelezettség teljesítését is.

Az MTM-ben zajló revíziók tapasztalatai alapján egyedi nyilvántartású gyűjtemények esetében maximum 50.000 leltári tételig tervezhető úgy a revízió, hogy az adott gyűjteményben egy muzeológus, egy gyűjteménykezelő és egy preparátor minden előírt alapfeladatát és a jogszabályban megadott időintervallumon belül a revíziót is el tudja végezni. Mivel gyűjtemény és gyűjtemény között hatalmas különbségek vannak, ezért a fenti kalkuláció hangsúlyosan csak egy irányszám. Az EMMI által felkért Spektrum Munkacsoport 2021 januárjában leadott, a revízióval kapcsolatos jogszabály felülvizsgálatára vonatkozó javaslata a fenti kalkulációnál kisebb mértékű elvárható éves revíziós feladattal számolt; a javaslat része azonban az is, hogy adott gyűjtemények revíziója során az általánosságban megadott irányszámoktól mindkét irányban lehetséges eltérés az intézmény vezetőjének írásbeli, indoklással ellátott rendelkezésében.

Szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjteményekben a revízió tempója ennél sokkal gyorsabb is lehet, ezért ott a gyűjtemények személyi állományát a revíziós kötelezettségre kalkuláltan nem lehet megadni. Kiindulási alap, hogy a feladatok sokféleségét tekintve, 200.000

szekrénykataszteri tételből álló gyűjtemény már megkívánja egy muzeológus, egy gyűjteménykezelő és egy preparátor alkalmazását.

Tekintettel arra, hogy az MTM-ben (anyaintézmény és tagintézmények együttesen) nyilvántartott kulturális javak száma 550.000 egyedi, és 10.600.000 szekrénykataszteri tétel, az MTM-ben (anyaintézmény és tagintézmények együttesen) a múzeumi feladatok komplex ellátásához szükséges szakalkalmazotti létszám 64 muzeológus, 64 gyűjteménykezelő, 64 preparátor, összesen 192 fő, amennyiben a múzeum teljes gyűjteményi anyagát egy naptári év alatt szükséges lerevíziózni.

- A létszámfejlesztési koncepció beillesztése a HR fejlesztési tervbe (határidő: 2022.03.–2022.11. között)

II. A revízió szabályozási környezetének életszerűbbé tétele, a feladat hatékony elvégzése

A revízió hatékonyságát jelentősen növeli, ha minden abban részt vevő munkatárs számára nyilvánvaló, hogy a feladat nem egyszerűen egy jogszabályban előírt kötelezettség, hanem annak végrehajtása intézményi és gyűjteményi érdek. Ezt akkor tudjuk hitelesen kommunikálni, ha a revízió egyrészt nem ró reálisan nézve teljesíthetetlen feladatot az abban résztvevőkre, másrészt ha annak közvetlen és közvetett haszna kézzelfogható.

Célunk, hogy a munkaszervezés és belső folyamatok, revíziós szempontok, prioritások tisztázása és következetes betartása együttesen olyan feltétel- és eszközrendszer legyen, mely átlátható munkakörülményeket teremt, és ösztönzi a nem mennyiségi, hanem minőségi munkát.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- Olyan munkaadatbázist és revíziós protokollt alakítunk ki az egyedi nyilvántartású gyűjteményekben, melyen keresztül a revízió könnyen és jól követhető
- A revízió folyamatát, ahol csak lehet és célszerű, összekapcsoljuk a digitalizálással.
- Egységes intézményi revíziós protokollt alakítunk ki
- Összmúzeumi szinten lobbizunk a fenntartói elvárás és jogszabályi háttér életszerűbbé tételéért.

Mérföldkövek

A következő ötéves időszakban az alábbi mérföldköveket szándékozunk elérni a cselekvési terv alapján, ezzel párhuzamosan a cselekvési terv teljesülését félévente monitorozzuk, és szükség szerint újra tervezzük.

2022. I. negyedév	
2022. II. negyedév	
2022. III. negyedév	
2022. IV. negyedév	
2023. I. negyedév	
2023. I. negyedév	
2023. I. negyedév	
2023. II.	

negyedév	
2023. IV. negyedév	
2024. I. negyedév	
2024. IV. negyedév	
2026. IV. negyedév	
2026. IV. negyedév	
2026. IV. negyedév	

Gyűjteménygyarapítási cselekvési terv

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMUTATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT	FELELŐS	KÖZREMŰKÖDŐK	ERŐFORRÁSOK
I. A gyűjteménygyarapítási tevékenység stabilitásának, átláthatóságának, tervezhetőségének megteremtése A gyűjteménygyarapítás stabil koncepciók mentén történik, a gyűjtési tevékenység és a vásárlások átlátható, tervezhető protokollok és döntéshozatali folyamatok mentén zajlanak. Megtervezzük a gyűjteménygyarapítási döntéshozatali folyamatát, és az ezeket leíró protokollokat kialakítjuk. Létrehozunk egy gyűjteménygyarapításért felelős bizottságot, és megfogalmazzuk a gyűjteményi sajátosságokat figyelembe vevő gyarapítási koncepciókat. A kiállítási és közművelődési tevékenységet támogató önálló nyilvántartású segédgyűjteményt hozunk létre. Az amatőr gyűjtőkkel egyeztetett szempontok alapján építjük kapcsolatainkat. Célunk az intézmény átlátható, tervezhető gyűjteményezési koncepciójának kialakítása, az egyes gyűjtemények egyedi sajátosságait figyelembe vevő tudatos gyűjteménygyarapítási tevékenység megalapozása, a szakmai alapú döntéshozatal elősegítése, és a kiállítási célú gyűjteményezési szempontok érvényesítése, továbbá a tudományos és kiállítási, közművelődési célú szakanyagok elkülönítése által a tudományos célú gyűjtemény épségének biztosítása. A vásárláson túl ajándékozások kialakításával segítjük elő a nem közgyűjteményben lévő értékes szakanyagok közgyűjteménybe kerülését.							
I.1. a gyűjteménygyarapításért felelős bizottság kijelölése	I.1.1. döntéshozatal: a meglévő Gyűjteményezési és Revíziós Bizottság hatáskörének és tagságának bővítéséről VAGY egy új bizottság	van 1 gyűjteménygyarapításért felelős bizottság, tagjai a felső vezetés és a társak delegáltjai	2022.02.01	2022.06.30.	főigazgató	főigazgatóság, meglévő Gyűjteményezési és Revíziós Bizottság	munkaidőben megjelölt pénzügyi vonatkozása van

	létrehozásáról	a teljes munkatársi állomány tájékoztatása a bizottság kijelöléséről	2022.02.01	2022.06.30.	főigazgató	főigazgató	nincs pénzügyi vonatkozása
	I.1.2. a gyűjteménygyarapításért felelős bizottság operatíván működik	van egy letisztított gyűjteménygyarapítási feladatkör és működési rend konkrét megkeresések 3 munkanapon belüli véleményezése	2022.07.01. 2022.10.	2022.10. 2026.12.31.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	gyűjteménygyarapításért felelős bizottság	nincs pénzügyi vonatkozása
I.2. gyűjteményi szintű gyűjteménygyarapítási koncepciók, sajátosságok megfogalmazása	I.2.1. gyűjteményi szintű gyűjteménygyarapítási koncepciók megfogalmazása	gyűjteményi szintű strukturált háttérdokumentumok készülnek a Bizottságtól kapott szempontokat (formula) követve (a legfőbb gyűjteményi sajátosságok, a legfőbb gyűjteménygyarapítási irányok,	2022.10.01.	2022.10.30.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	Bizottság	nincs pénzügyi vonatkozása

		szükséges források meghatározása 1)	2022.11.01.	2022.11.30.	gyűjteményvezetők	gyűjteményi munkatársak	
		68 gyűjteménygyarapítási koncepció	2022.12.01.	2023.03.31.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	tárvezetők, gyűjteményvezetők	nincs pénzügyi vonatkozása
	I.2.2. gyűjteményi sajátosságokra épülő intézményi gyűjteménygyarapítási koncepció elfogadása	egy gyűjteménygyarapítási koncepció tervezet min. 1 véleményvezési kör az összes gyűjteményvezető részvételével egy egységes intézményi gyűjteménygyarapítási koncepció a 68 gyűjtemény sajátosságait figyelembe véve, a gyűjteménygyarapítási prioritások meghatározása 1	2023.04.01.	2023.04.30.			
			2023.05.01.	2023.05.31.			
I.3. kiállítási és közművelődési célokra létrehozott	I.3.1.	létrejön az e	2022.02.01	2022.12.31.	kiállítási és	gyűjteményvezető	a tér

önállóan nyilvántartott segédgyűjtemény funkcionálissá és naprakésszé tétele (elsősorban azon szekrénykataszteri nyilvántartású gyűjtemények esetében releváns, ahol a kiállítási, közművelődési célú hasznosítás gyakran a példányok károsodásával jár)	kiállítási/közművelődési i célokra szánt szakanyagok segédgyűjteményének fizikai kialakítása	célra berendezett tér			közművelődési osztályvezető	tők, tárvezetők, gazdasági osztály, üzemeltetés	funkcionálissá tételéhez szükséges erőforrások, tárolók biztosítása
	I.3.2. a tudományos gyűjteményekből származó, kiállítási/közművelődési i célokra szánt szakanyagok dokumentált elszállítása a segédgyűjteménybe	dokumentált szállítás megtörténik	2023.01.01.	2023. 01.31.	üzemeltetés	kiállítási és közművelődési osztályvezető, gyűjteményveze tők, tárvezetők, gazdasági osztály, üzemeltetés	szállítás pénzügyi vonatkozása
	I.3.3. a segédgyűjteményben tárolt és újonnan kapott anyagok törvényi előírásnak megfelelő nyilvántartása naprakésszé válik	1 db naprakész nyilvántartás a feladat munkaköri leírásban rögzítése	2022.02.01. 2022.02.01.	2023. 12.31. 2022.03.31.	kiállítási és közművelődési osztályvezető	a segédgyűjtemény felelőse	nincs pénzügyi vonatkozása
I.4. célzott kapcsolatépítés amatőr gyűjtőkkel	I.4.1. kialakul az amatőr gyűjtői közösséggel való kapcsolatok ápolásának és elismerésének egységes rendszere	az amatőr gyűjtőkkel való kapcsolattartás és elismerés módjai integrálódnak az önkéntes stratégiában és a Baráti Kör kedvezmény	2022.04.01.	2022.06.30.	marketing osztályvezető	gyűjteménygyar apításért felelős bizottság, gyűjteményveze tők, tárvezetők	

[illegible]

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KÜLSŐ TELJESÍT- MÉNYMUTAT Ó - KPI	ÜTEME- ZÉSI JAVAS- LAT	ÜTEMEZ ÉSI – JAVAS- LAT	FELELŐS	KÖZRE- MŰKÖDŐK	ERŐ- FORRÁSOK
II. Minőségi gyűjteményfejlesztés A minőségi gyűjteménygyarapítás érdekében hangsúlyos és támogatott a már meglévő anyagok tudományos feldolgozása. Célunk, hogy az intézmény tudományos stratégiájában, a kutatók tudományos tevékenységében prioritásként szerepeljen a már meglévő szakanyagok tudományos feldolgozása, ehhez kapcsolódóan pedig a szakanyagok tudományos feldolgozását lehetővé tevő tevékenységek (válogatás, preparálás) támogatása. A tervezhetőségnek és a támogatásnak köszönhetően, a gyűjteményi anyagokon tudományos feldolgozó munkát végző kutatók számára a múzeum vonzó munkahely. A tudományos szempontból nem vagy csak részben feldolgozott anyagok tudományos feldolgozásával a gyűjtemények tudományos értéke növekszik (kisebb volumenű mennyiségi gyarapodás mellett jelentős minőségi gyarapodás).							
II.1. az intézmény készülő tudományos stratégiájában prioritásként szerepeljen a feldolgozatlan anyagok tudományos feldolgozása	II.1.1. beillesztés a tudományos-kutatói stratégiába (amennyiben nem szerepel benne)	stratégiai célként megjelenik a tudományos stratégiában a feldolgozatlan anyagok tudományos feldolgozása	2022.01.01.	2022.12.31.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	tudományos és gyűjteményezés i és revíziós bizottság	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van

II.2. a gyűjteményi szintre sem szétválogatott szakanyagok felmérése, szétválogatása, megfelelő gyűjteményekbe beosztása	II.2.1. gyűjteményi szintre sem válogatott feldolgozatlan anyagok felmérése	a bizottság egy kitöltendő belső adatlapot készít elő 68 gyűjteményi adatszolgáltatás a gyűjteményi szintre sem szétválogatott szakanyagok mennyiségéről, a válogatás becsült erőforrás-igényéről elkészül egy intézményi szintű adat-összesítés és folyamatterv - benne a szükséges extra tárolóeszközök megjelölésével és a szükséges szakalkalmazotti létszám megjelölésével a szétválogatást a főigazgató főigazgatói utasításban rendeli el	2022.02.01 2022.03.01.	2022.02.28. 2022.03.31.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes, gyűjteményvezetők	gyűjteményvezési és revíziós bizottság, muzeológusok, gyűjteményvezetők, tárolók, preparátorok	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van
--	---	---	-------------------------------	--------------------------------	---	--	--

	II.2.2. gyűjteményi szintre sem válogatott feldolgozatlan anyagok gyűjteményre válogatása	a gyűjteményi szintre sem válogatott feldolgozatlan anyagok mennyiségének arányos csökkenése évente gyűjteményvezetői előrehaladási jelentés készült - 68 gyűjteményben - törvényi előírásoknak megfelelően vezetett, naprakész nyilvántartási dokumentumok	2022.07.01	2026.12.31.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	muzeológusok, gyűjteményvezetők, tárvezetők, preparátorok	a feladathoz szükséges erőforrások biztosítása (szakalkalmazotti, eszköz tárolókapacitás)
II.3. gyűjteményeken belüli folyamatos feldolgozások	II.3.1. a nem vagy részben meghatározott anyagok gyűjteményi és tudományos feldolgozásának folytatása	Az egyéni éves munkatervekben megadott, és jóváhagyott mértékű gyűjteményi rendezettség, meghatározottság növekedése.	2022.02.01	2026.12.31.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	muzeológusok, gyűjteményvezetők, tárvezetők, preparátorok	a feladathoz szükséges erőforrások biztosítása (szakalkalmazotti, eszköz is kell hozzá, és hely ahova tenni lehet)

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS- TELJESÍT- MÉNYMUTAT Ó - KPI	ÜTEME- ZÉSI JAVAS-LAT év/hó TÓL	ÜTEMEZÉ- SI -JAVAS- LAT év/hó IG	FELELŐS	KÖZRE- MŰKÖDŐK	ERŐ- FORRÁSOK
III. A gyűjteménygyarapítási tevékenységhez szükséges emberi és anyagi erőforrás biztosítása A gyűjteményi infrastruktúra és fizikai tárolókapacitás, valamint a gyűjteménynagysághoz igazított, egyenletesen fejlesztett szakalkalmazott-létszám, preparátori és kutatói munkaerő a minőségi gyűjteménygyarapítás záloga. A szakértői bázis növelése és az utánpótlás-nevelés is hangsúlyos, építve a gyűjteménykezelői-preparátori tevékenységre is, amely munkakörből megfelelő végzettség és elhivatottság esetén továbblépés lehet a muzeológusi munkakör irányába (belső mobilitás, belső utánpótlásképzés). A fizikai tárolókapacitás-növelési és infrastruktúra-fejlesztési igények és lehetőségek gyűjteményi szintű felmérése, majd fejlesztése, a szakalkalmazott-létszám, preparátori és kutatói munkaerő felmérése, majd gyűjteménynagysághoz igazított fejlesztése, illetve a külső forrásból nem finanszírozható gyűjteménygyarapítási tevékenységek pénzügyi háttérének megoldása, nem tervezhető (pl. börtén történet) kisebb, ill. (pl. haláleset miatt megvásárolható gyűjtemények esetén) nagyobb beszerzésekre készenléti („vis maior”) keret létrehozása. Célunk gyűjteménygyarapítás, feldolgozás hely-, emberi erőforrás és szakértelem-igényének biztosítása, illetve a fenti célokhoz szükséges források előteremtése, gyűjteményvásárlások megvalósítása.							
III.1. fizikai tárolókapacitás-növelési és infrastruktúra-fejlesztési igények és lehetőségek gyűjteményi szintű felmérése, majd fejlesztése	III.1.1. fizikai tárolókapacitás-növelési és infrastruktúra-	68 db gyűjteményi szintű	2022.02.01.	2022.05.31.	tudományos és gyűjteményi	gyűjteményvezetők, tárvezetők,	munkaidőben megjelenő pénzügyi

	fejlesztési igények és lehetőségek gyűjteményi szintű felmérése	háttérdokumentum készül a tárolókapacitás-növelési és infrastruktúra-fejlesztési igényekről, illetve az ezekhez szükséges forrásokról	2022.06.01.	2022.06.30.	főigazgató-helyettes	preparatorok	vonatkozása van
		1 db beszerzési költség- és tőtemterv készült a terv főigazgatói jóváhagyása	2022.07.01.	2022.07.31.	főigazgató		
	III.1.2. fizikai tárolókapacitás-növelés és infrastruktúra-fejlesztés gyűjteményi szinteken	a tárolókapacitás megnövekedett, új tárolási egységek (szekrények, fűszekrények stb.) és a szükséges infrastrukturális eszközök beszerzésre kerültek	2022.08.01.	2023.07.31.	főigazgatóság	gyűjteményvezetők, távezetők, gazdasági osztály, üzemeltetés	külső forrás bevonása
III.2. gyűjteményi szinten a szakalkalmazotti-létszám, preparátori és kutatói munkaerő felmérése, majd	III.2.1. gyűjteményi szinten a	68 gyűjteményi szintű	2022.02.01.	2022.05.30.	HR menedzser	gyűjteményvezetők,	nincs pénzügyi

gyűjteménynagysághoz igazított fejlesztése	szakalkalmazotti létszám, preparátori és kutatói munkaerő felmérése	háttérdokumentum alapján a feladatok ellátáshoz szükséges munkaerőigény felmérése, munkakörelemzések, munkakör-korrekciók	2022.06.01.	2022.07.31.	HR-menedzser	tárvezetők	vonatkozása
		1 db szakalkalmazotti munkaerő-fejlesztési terv készül (költségterv, ütemterv)	2022.08.01.	2022.09.30.	főigazgató		
	III.2.2. gyűjteményi szinten a szakalkalmazotti létszám, preparátori és kutatói munkaerő fejlesztése	gyűjteménynagysághoz igazított munkaerő-fejlesztés	2022.09.30.	2026.12.31.	főigazgatóság	tárvezetők, munkatűgy, gazdasági osztály	bérkeret
III.3. a külső forrásból nem finanszírozható gyűjteménygyarapítási tevékenységek háttérének megoldása, „vis maior” keret létrehozása	III.3.1. a külső forrásból nem finanszírozható gyűjteménygyarapítási tevékenységek pénzügyi háttérének	„vis maior” gyűjteményvásárlási keret létrehozása létrejön egy „vis maior” keret	2022.07.01.	2022.09.30.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	gazdasági osztály, gyűjteménygyarapításért felelős bizottság	belső források

	megoldása	felhasználási szabályzat - felhasználói keretek, jogosultságok szabályozásával	2022.07.01.	2022.08.30	gazdasági igazgató/tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes		
III.4. a gyűjteményi infrastruktúra-fejlesztésre fordítható különböző források felderítése és megfélelő kiaknázása	III.4.1. pályázatfigyelés és pályázás	elnyert és megvalósuló pályázatok, 3 pályázat/év	2022.02.01.	2026.12.31.	főigazgatóság	pályázatos kollégák, gazdasági osztály, társvezetők, gyűjteményvezetők	bérkeret

Revíziós cselekvési terv

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMUTATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT	FELELŐS	KÖZREMŰKÖDŐK	ERŐFORRÁSOK
I. A revíziós tevékenység emberi és technikai erőforrás-hátterének megteremtése							

I.1. a revízió technikai erőforrás háttérének megteremtése	a legújabb fejlesztések bemutatása, az akkreditált programok választéka	javaslatok tétele 1 (vagy több) program használatára	2022.04.	2022.07.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	valamennyi muzeológus és gyűjteménykezelő	akkreditált nyilvántartó program(ok) és technikai támogatás megvásárlása
							munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van
I.2. a revíziós feladatokhoz illeszkedő létszámfejlesztési terv kialakítása	pilot-projekt tervezése és indítása egy egyedi nyilvántartású és egy szekrénykataszteri gyűjteményben	működő adatbevitel, revíziós bejegyzések kezelése a programban	2022.08.	2022.12.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	kiválasztott gyűjtemények szakalkalmazottai	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van
		68 gyűjteményi jelentés a revízióhoz szükséges létszámról A létszámfejlesztési koncepció beillesztése a HR fejlesztési tervbe (határidő:	2022.03.	2022.11.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes HR menedzser		munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van

		2022.03.- 2022.11. között)					
I.3. a revízióval kapcsolatos tudás átadása munkatársak között (belső képzés)	képzési terv és tematika kidolgozása	elkészült képzési terv	2022.04.	2022.05.	főigazgató-helyettesek	Revíziós bizottság	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van
I.4. a revíziós tapasztalatok átadása							

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMUTATÓ - KPI	ÜTEMEZESI JAVASLAT	ÜTEMEZÉSI - JAVASLAT	FELELŐS	KÖZREMŰKÖDŐK	ERŐ- FORRÁSOK
II. A revízió szabályozási környezetének létszerübbé tétele							
II.1. a munkaszervezés és belső folyamatok, revíziós szempontok, prioritások tisztázása és következetes betartása	Legjobb gyakorlatok listázása	Elkészült szempontrendszer és ajánlások	2022.02.	2022.03.	főigazgató	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes, revíziós bizottság	nyilvántartó program munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van

II.2. Revízió és digitalizáció összekapcsolása	Gyűjteményenkénti felmérés, hol van indokoltsága a kettőt együltt végezni	Gyűjteményenkénti terv	2022.03.	2022.05.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	minden muzeológus	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van
	pilot-projekt tervezése és indítása egy egyedi nyilvántartású és egy szekrénykataszteri gyűjteményben	digitalizált objektumok száma, revíziós részjelentés	2022.06.	2022.12.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	minden muzeológus	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van digitalizáló berendezések eszközeik költsége digitalizáló munkatárs bérköltsége (?)
	Valamennyi kiválasztott gyűjteményben a két feladat/folyamat együlttes végzése	digitalizált objektumok száma, revíziós részjelentések	2023.02.	2026.12.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	minden muzeológus	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van digitalizáló berendezések eszközeik költsége digitalizáló munkatárs bérköltsége (?)

II.3. a jogszabálmódosításért való lobbifenntartói elvárás életszerűbbé tételéért való lobbifenntartói szinten		68 gyűjteményi jelentés a revízióhoz szükséges létszámról A létszámfejlesztési koncepció beillesztése a HR- fejlesztési tervbe (határidő: 2022.03.- 2022.11. között)	2022.02.	2022.11.	főigazgató HR menedzser	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes, középvezetők	munkaidőben megjelenő pénzügyi vonatkozása van
--	--	---	----------	----------	----------------------------	--	--

A Magyar Természettudományi Múzeum digitalizálási stratégiája

2022-2026

Készítette:

György Zoltán, kiállításrendezési osztályvezető, közönségszolgálati csoportvezető

Matuszka Angéla, könyvtárvezető,

Pálóczi Tamás, informatikai főosztályvezető

Szvák Enikő, muzeológus, valamint

Csordás Izabella szervezetfejlesztő szakember közreműködésével

Szakmailag ellenőrizte:

Digitalizációs Bizottság tagjai: Bényi Andrea, digitalizációs asszisztens, Dr. Katona Lajos

Tamás, főmuzeológus, Tasnádi Tamás, informatikus,

Dr. Gubányi András, tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes

Buzár Ágota, általános és közművelődési főigazgató-helyettes

Jóváhagyta:

Bernert Zsolt, főigazgató

Budapest, 2022. február 7.

Tartalomjegyzék

Küldetés	3
Jövőkép	3
Értékek	3
Eddigi eredményeink, büszkeségeink	4
Kihívások	5
Célok	8
Mérföldkövek	10
Cselekvési terv	12

„Vállaljuk, hogy örökségünket, a magyar kultúrát, egyedülálló nyelvünket, a Kárpát-medence ember alkotta és természet adta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos felhasználásával védelmezzük az utánunk jövők életfeltételeit.”

- Magyarország Alaptörvénye, Nemzeti Hitvallás

Küldetés

A Magyar Természettudományi Múzeum által gyűjtött, őrzött és kutatott biológiai sokféleség, a földtani örökség és a történeti embertan tárgyi emlékeit elérhetővé tesszük mindenki számára. Adatbázisaink, képgyűjteményeink, dokumentumaink kiválóan illeszkednek a hazai és a nemzetközi természettudományos oktatási tananyagokhoz, és hozzájárulnak a kutatók munkájához. A Magyar Természettudományi Múzeum szakmai garanciát vállal az általa előállított digitális tartalmakért.

Jövőkép

Egyéves jövőkép

2022 első felére megtörténik a múzeumi adatvagyon teljes körű felmérése. Létrejön a múzeum digitalizáló szervezeti egysége, elkészíti a Magyar Természettudományi Múzeum digitalizálási tervét, mely tartalmazza a digitalizálás szempontrendszerét, a szükséges legkorszerűbb technológiai követelményeket, a műtárgy- és állományvédelmi, illetve adatbiztonsági elvárások figyelembevételével.

Négyéves jövőkép

Az intézmény teljes adatvagyonára elérhető egy közös platformon keresztül, ennek hozzáférési kritériumai és a kapcsolódó szolgáltatások köre definiált. A mennyiségi és minőségi szempontokat tartalmazó digitalizálási terv alapján a múzeum teljes gyűjteményének 30%-a digitalizálásra kerül. Aktívan részt veszünk az új épület tervezésében, hogy érvényesítsük az intézmény érdekeit, különös tekintettel a digitalizálási tevékenységre. Gyűjteményeinken túl a kiállításainkat is elérhetővé tesszük az online térben, kialakítjuk a virtuális szolgáltatás portáljainkat.

Értékek

Egységtudat

Dolgozóink számára kiemelkedően fontos a közös erővel létrehozott adatvagyon megőrzése, digitalizálása, védelme. Munkatársaink szoros együttműködésben végzik a digitalizálási munkafolyamatokat. Felelősségteljesen gyarapítják és kezelik a múzeumi adatvagyon, ezáltal hozzájárulnak a múzeum hírnevének építéséhez.

Hitelesség

A Magyar Természettudományi Múzeum a neve alatt megjelenő digitális tartalmakért szakmai garanciát vállal, és biztosítja, hogy azok megfeleljenek a nemzetközi szabványoknak.

Gyűjtemény és kutatás

Digitális tartalmaink gyors elérése, kereshetősége, továbbküldése, valamint a kutatószolgálat biztosítása révén megfelelünk a hazai és nemzetközi kutatóközösség által elvárt magas szakmai színvonalnak. Anyagaink ezáltal a világ bármely pontjáról vizsgálhatóak, és alapjául szolgálhatnak szakmai együttműködéseknek, hozzájárulva a költséghatékony működéshez.

Tudásátadás

A múzeum digitális tartalmainak szolgáltatásait a modern kor elvárásainak és a társadalmi igényeknek megfelelően számos csatornán keresztül (pl. a virtuális kiállítások, az online közművelődési programok, tudományos publikációk) tesszük elérhetővé a társadalom minden rétege számára. A különböző fogyasztói/látogatói igényeket figyelembe véve tervezzük meg és alakítjuk ki a virtuális szolgáltatásainkat.

Eddigi eredményeink, büszkeségeink

Intézményünkben a 2000-es évek óta létezik célirányos digitalizálási tevékenység. A műtárgyainkat a törvényi szabályozásnak megfelelő módon őrizzük, a tárgyakhoz kapcsolódó adatokat digitalizáljuk, adatbázisokba rendezzük, képi megőrkítést végzünk.

A Magyar Természettudományi Múzeum digitalizálási érdemei az alábbiak:

Humánerőforrás fejlesztés

- 2020-ban kinevezésre került egy múzeumi fotós munkatárs, aki a korábbi képállományainkat feldolgozza, minőségi rendezvény- és műtárgyfotókat készít.
- 2021-ben egy műtárgy-digitalizálással foglalkozó munkatárssal (digitalizációs asszisztens) gyarapodott az intézményünk.

Digitalizálási infrastruktúra

- 2008-ban a múzeum A/2-es méretű könyvszkennert vásárolt.
- 2020-tól több, egyedi nyilvántartásra kötelezett gyűjtemény tért át digitális nyilvántartásra.
- Az Állattárban kialakításra került egy technikailag felszerelt digitalizálási helyiség.
- A múzeum rendelkezik egy pásztázó elektronmikroszkóppal.
- 2020-ban vásároltunk két professzionális 3D nyomtatót.
- 2021-ben elkészült egy hang- és fotóstúdió.
- Folyamatos a célirányos hálózatfejlesztés, tárhelybővítés és eszközpark-fejlesztés.
- 2021-ben fejlesztettük a speciális képalkotási eszközparkunkat (PhaseOne).

A múzeum gyűjteményeinek jelenlegi felkészültsége a digitalizálásra

- Az elmúlt évtizedekben az összes egyedi nyilvántartásra kötelezett gyűjteményben és számos szekrénykataszteri gyűjteményben is készültek kutatói adatbázisok.

- A tudományos munkát támogató Központi Könyvtár informatikai rendszerében 250 ezer dokumentum szabványos metaadatait tároljuk a múzeum egyik saját szerverén, elkülönített tárhelyen. Az így működő könyvtári integrált rendszer online szolgáltatást tesz lehetővé.
- A muzeológusok által kezelt, egyedi különlenyomat-gyűjtemények (mintegy 300 ezer tétel) adataiból tári és gyűjteményi digitális katalógusok építése valósult meg az évek során.
- 2009-től elérhető a könyvtári IKR-en és a könyvsvizsgálórendszeren alapuló online könyvtári szolgáltatás (cikkek szkennelése és az online elérés biztosítása múzeumi tárhellyel).
- Az elmúlt két évben, a pandémiás időszak alatt, két látogatott virtuális kiállítást készítettünk.
- 2021-ben lefotóztuk speciális, nagy felbontású képalkotó rendszer segítségével a közel kétfélmillió példányszámú Lepkegyűjtemény teljes állományát.

Kihívások

Globális kihívások

A digitalizálás módszertani, illetve infrastrukturális fejlődése robbanásszerű. Világszintű elvárás a naprakész, hiteles információ megosztása, a közgyűjteményekben tárolt gyűjteményi anyagokhoz és a hozzájuk kapcsolódó tudásbázishoz való hozzáférés igénye egyre növekszik. A világhálón elérhető, rendkívül gyorsan növekvő adatok, információk megbízhatósága gyakran kétséges lehet.

Hazai kihívások

A 21. században bővülnek a múzeumok feladatai; a gyűjtés, megőrzés, kutatás és az oktatás mellett a szórakoztatás is igényné vált. Ez utóbbihoz ma már elengedhetetlen a műtárgyállomány digitális bemutatása. A hazai múzeumokban az emberi erőforrás fejlesztése nem tart lépést a feladatok gyarapodásával.

A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai

A jelenleg auditálás alatt álló nyilvántartórendszer (Qulto) egy könyvtárkezelő rendszer továbbfejlesztett változata, amely a természetrajzi objektumok sajátos muzeológiai adatrögzítési igénye miatt nehezen kezelhető.

Az online dokumentumszolgáltatáshoz szükséges felület nem áll rendelkezésre.

A Magyar Természettudományi Múzeum több tucat (68 féle) különböző tematikájú gyűjteménnyel rendelkezik. Ezekben a gyűjteményekben, egymástól függetlenül, az elmúlt években eltérő tartalommal, eltérő szempontok és módszerek szerint készültek digitális adatbázisok. Ezeknek a korábban elkészített adatbázisoknak a harmonizálása jelentős kihívást jelent.

A digitalizálás eddig projekt jelleggel, az egységes szempontok és a központi célok meghatározása nélkül történt meg.

A speciális és egyedi kezelést igénylő műtárgyak digitalizálása nagy kihívást jelent, mert speciális digitalizálási eszközöket igényelnek.

A Magyar Természettudományi Múzeum a korábbi európai uniós ciklusokban nem pályázott digitalizáló eszközökre, az országos hatókörű múzeumokhoz képest a múzeum digitalizáló eszközparkja elmaradott.

Ezt ellensúlyozza, hogy az utóbbi két évben sikerült nagyobb összegeket digitalizáló eszköz fejlesztésére fordítani, ami látványos előrelépés. Kihívás, hogyan juttatjuk el a felhasználók mind szélesebb körének az előállított digitális termékeket.

Helyzetelemzés (SWOT)

Erősségek	Gyengeségek
● Infrastruktúra fejlesztése folyamatban van: ○ A vezetőség támogatja a digitalizáló és az informatikai fejlesztéseket ○ Kialakításra került két modern digitalizáló szoba ○ Fejlődik a digitalizáló folyamatokat kiszolgáló IT eszközpark (RFID), szerverkapacitás-bővítés történt, és a speciális képalkotási eszközparkunk is gyarapodik (nagy teljesítményű könyvszkennerek, PhaseOne) ○ Vannak nyertes pályázatok, amikből lehet informatikát is fejleszteni ● Emberi erőforrás háttér: ○ Elkötelezett és szakmailag képzett munkatársakkal rendelkezünk. ○ A szakterületeken vannak szakembereink, akik adatbázisokat tudnak építeni ○ Az intézményi stratégia előíranyozza a humánerőforrás fejlesztését ● Meglévő adatállományok: ○ Vannak már meglévő digitális adatállományok, amelyekre támaszkodhatunk. ○ Nagy mennyiségű adatállománnyal rendelkezünk.	● Adatbiztonság hiányossága: ○ Sok digitális adatállomány kezelése és tárolása személyi számítógépeken történik, ezért nem kerülnek központi mentésre. ● Digitalizálási folyamatok szabályozásának hiányossága: ○ Az informatikai igények nem egységes keretrendszerből adódnak, hanem saját elképzelésekből. ○ Nem szabályozott az IT eszközpark használata. ○ Sokan a saját munkaszobájukban szeretnék megoldani a digitalizálást ○ Sok a felesleges vagy archiválásra alkalmatlan digitális tartalom, duplikáció. ○ Digitalizációs szabályozás hiányzik. ○ Nincs hivatalos mentési - archiválási - kezelési szabályozás. ○ A muzeológusok kutatói adatbázisainak elhelyezése nem szabályozott. ○ A képalkotási eszközök beszerzése intézményi szinten nincs szabályozva. Hiányzik a specifikációs ajánlat, nem valósul meg az eszközpark tudatos fejlesztése. ○ A tudományos területek különböző adatstruktúrát igényelnek, nehéz az egységes keretrendszert kiválasztani. ● Munkaszervezés: ○ A munkatársak túlterheltek, nem tudnak időt szánni a digitalizáláshoz kapcsolódó feladatok ellátására. ○ Szakalkalmazottak hiánya, illetve alacsony száma (pl. digitalizáló munkatárs, könyvtári informatikus, múzeumi fotós, múzeumi informatikus). ● Helyhiány: ○ Nem tudunk elegendő és megfelelő helyeket felszabadítani a digitalizációs szobák kialakítására.
Lehetőségek	Veszélyek

- Szakmai fejlődési lehetőségek
 - Elérhető szakmai támogatás (Múzeumi Spektrum).
 - Van támpontot adó szakirodalom (Fehér könyv), amelyben a természetrajzi részt a mi szakembereink írták.
 - Múzeumi digitalizálási informatikai képzés elérhető (PIM).
- Eszközfejlesztési lehetőség
 - Elérhetőek a modern műtárgyvédelmi eszközök.
 - A debreceni költözés kapcsán több anyagi forrás állhat rendelkezésre, több pénz jut a digitalizálásra.
- Az emberi erőforrásban rejlő lehetőségek
 - Önkéntesek, az IKSZ-esek segíthetik a digitalizálási folyamatokat. A tervezett humánerőforrás-fejlesztés felgyorsíthatja a digitalizálást.
- Működési környezetben rejlő lehetőségek
 - Jelenleg kiemelt és támogatott feladat a digitalizálás (költözés-revízió).
 - Az oktatási ágazat és a kulturális ágazat közötti érdekazonosság, szinergia és átjárhatóság megteremtése.
 - Kulturális örökség hozzáférhetősége, online elérhetősége, szoros együttműködés kialakítása könyvtárak, levéltárak, múzeumok között.

- A debreceni költözés felgyorsulhat, digitalizálási szempontból felkészületlenül ér minket. Kevés idő és szakember van erre.
- Természettudományok presztízsvesztése:
 - A közoktatásban egyre inkább háttérbe szorul a természetismereti tananyag.
- Technológia ugrásszerű fejlődése:
 - A priorizált, digitalizálást támogató platform támogatottsága (support) egyszer megszűnhet.
 - A digitalizálási időfaktor bizonytalan, lehet, hogy rohamtempóban kell dolgozni, és ez minőség- vagy adatvesztéssel jár.

Célok

I. Digitalizálási szempontok érvényesítése a szervezetfejlesztésben

A két legfontosabb elvárás, hogy az elmúlt kétszáz év alatt gyűjtött és megóvott értékeink digitálisan, a virtuális térben elérhetőek legyenek, ugyanakkor ezeket a digitalizált kincseket a legmodernebb technikák segítségével utódaink számára meg is kell őrizni. Mindezeket figyelembe véve múzeumunk meg tudjon felelni a legmodernebb társadalmi és kutatói elvárásoknak.

A digitalizálással foglalkozó munkatársak e szakterület képzett, magas szaktudású szakemberei. A belőlük felépülő szervezeti egység speciálisan a digitalizálás eltérő lehetőségeivel, módszereivel, területeivel foglalkozik. Szakszerűen, kiváló minőségben végzi el a műtárgyak digitalizálást a legújabb technikai eszközök és módszerek használatával, miközben a gyűjteményekben dolgozó szakalkalmazottak a műtárgyvédelmi elvek betartásához adnak szakirányú tanácsot, támogatást.

A részleg feladatai közé tartozik a digitalizálás szabályrendszerének megalkotása, ami nemcsak a technikai paramétereket tartalmazza, hanem magában foglalja a műtárgyvédelmi szempontokat is. A muzeológusokkal, kutatókkal történő folyamatos szakmai egyeztetések során meghatározzák a prioritásokat.

Mind a digitalizáló egység, mind az adott gyűjtemény muzeológusai a munkaterveikben rögzítik az adott évben elvárható digitalizálási feladatokat. Ez teremti meg az ellenőrzés és az önellenőrzés alapját, és ez alapján megállapíthatóvá válik történt-e lemaradás vagy előrehaladás az ütemezéshez képest.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- Humánerőforrás fejlesztése
- Szervezeti egység felállítása
- Szabályrendszer létrehozása és digitalizálási szempontrendszer kialakítása
- Belső egyeztetések, képzések megvalósítása

II. Digitalizálási terv elkészítése

- Egységes digitalizálási szempontrendszer kialakítása
- A gyűjtemények jelenlegi digitalizáltsági fokának felmérése, az eddigi adatok aktualizálása
- Az új tartalmak létrehozására irányuló digitalizálási folyamat megtervezése és megvalósítása

II.1. Egységes digitalizálási szempontrendszer kialakítása:

A digitalizálási részleg segítségével szükséges felállítani egy, a múzeumunk különleges igényeihez igazodó, egységes digitalizálási szakmai szempontrendszert és ehhez igazodó eszközparkot.

A digitalizálási részleg rövid távú egy-, és hosszú távú hároméves terveket készít a meglévő és tervezett technikai felszerelés ismeretében, a gyűjteményekben dolgozó szakalkalmazottakkal közös munka során. A kialakult digitalizálási szempontrendszert a muzeológiai folyamatokban egységesen érvényesíteni szükséges.

Figyelembe veszi a gyűjteményi sajátosságokat, a műtárgyak sérülékenységet, a műtárgyvédelmi törvényt és az adott részlegre vonatkozó szakmai protokollt, így a gyűjteményekben dolgozó szakalkalmazottakkal közösen a gyűjtemény digitalizálásának prioritásait és ütemtervét is képes megalkotni. A digitalizálási részleg szakmai felkészültségének köszönhetően egy olyan szabályrendszert dolgoz ki, amelyben meghatároz egy általános digitalizálási protokollt, emellett kitér olyan gyűjteményi egységekre is, ahol a műtárgyak különleges mérettartományba esnek, vagy különleges bánásmódot igényelnek. A tervek kialakítása révén felállítható egy ütemterv, amely leírja, hogy mennyi idő alatt és milyen technológiák felhasználásával készíthető el a múzeum gyűjteményének szakmailag teljes digitalizálása.

A kialakult új digitalizálási szempontrendszer szerint, ha szükséges és lehetséges, akkor aktualizálni kell a meglévő digitális tartalmakat.

A digitalizálással foglalkozó szakértők és gyűjteményekben dolgozó szakalkalmazottak együttműködésének eredményeként létrejön egy olyan megvalósítási terv, amely megfelel a kor szakmai elvárásainak, ugyanakkor követi az új, innovatív digitalizálási trendeket és lehetőségeket.

III. Digitalizálási és IT infrastruktúra kialakítása

- Digitalizálást segítő eszközpark felmérése és fejlesztése
- Digitalizáló helyiségek megtervezése és fejlesztése
 - Meglévő digitalizálós helyiség és eszközpark fejlesztése
 - Új digitalizálós állomások kialakítása

A célok megvalósításához szükséges egy korszerű technológiai infrastruktúra kialakítása, mely lehetővé teszi mind az állandó digitalizálási állomásokon, mind mobil helyszíneken a szabályoknak megfelelő, hatékony és minőségi munkavégzést. Ennek tervezett időpontja 2023.

A digitalizálást segítő eszközpark felmérése és fejlesztése. A digitalizáló részleg egyik legfontosabb feladata, hogy specifikálja azokat a képalkotási eszközöket, melyek alkalmasak lesznek a gyűjteményekben található műtárgyak fotózására. Ennek alapfeltétele, hogy a szervezeti egység munkatársai a gyűjteményekben dolgozó muzeológusokkal közösen létrehozzanak egy olyan dokumentumot, ami kategorizálja a műtárgyakat méret, kiterjedés és sérülékenység szerint, majd meghatározzák az így létrejött műtárgycsoportok valós darabszámát. Ezen paraméterek fogják célirányosan meghatározni a jövőben digitalizáló szakemberek eszköztárát.

A már meglévő képalkotó hardverek többsége elavult. Az elmúlt két évben beszerzett eszközök olyanok, melyekkel tovább lehet folytatni a műtárgyak digitalizálását egy bizonyos mérettartományon belül. A gyűjtemények egy része nem a szokványos mérettartományba esik, ezekhez nincs vagy nagyon kevés eszköz áll a rendelkezésre.

Az új eszközpark fejlesztésénél a legkisebb mérettartományba eső műtárgyak digitalizálásának lehetőségét is figyelembe kell venni.

Az eszközpark legnagyobb problémája a munkaállomások elavultsága, valamint az elégtelen szoftveres támogatás, hiszen a digitalizálás során elkészített képek elsősorban alapanyagok, retusálás nélkül internetes és a kiállítási felhasználásra alkalmatlanok.

A digitalizáló állomások megtervezése és fejlesztése: Egyes rendkívül értékes műtárgyak a súlyukból, kiterjedésükből és sérülékenységükből fakadóan nehezen mozdíthatóak. Ezért a digitalizációs állomások megtervezésénél figyelembe kell venni a műtárgyak méreteit (pl. nagy ajtók, terek, belmagasság stb). Az állomások lehetőleg az épületen belül, a gyűjteményekhez közel helyezkedjenek el. Ezek a szempontok a műtárgyak védelmét szolgálnák.

Új digitalizációs állomások létrehozása:

Jelenleg egy ilyen állomás található az Állattárban, de ez sem szolgálja ki az épületen belül található többi gyűjteményi egységeket. Ahhoz, hogy a stratégiában megfogalmazott célokat tartani lehessen, minél előbb létre kell hozni ilyen helyiségeket az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumában és az MTM Mátra Múzeumában is. A debreceni épület tervezésénél mindenképpen érvényesülnie kell a digitalizációs tevékenység szempontjainak is. A helyiség megtervezésekor kifejezetten fontos a gyors internetelérés, a klimatizálás és a steril környezet megvalósíthatósága. Emellett szükséges az értékes tárgyak átmeneti tárolására alkalmas környezet kialakítása is.

A könyvtárunkban sok olyan régi könyv található, melyek rendkívül sérülékenyek, és ezért digitalizálásuk komoly problémát jelent. Speciális eszköz szükséges hozzá.

A jelenlegi helyzetet figyelembe véve a legtöbb esetben nem lehetséges új helyiségek kialakítása. Ezt figyelembe véve szükséges mobil digitalizáló állomások kialakítása is, mert ezeknek a telepítése könnyebb, mint a műtárgyak mozgatása, valamint olcsóbb, mint egy helyiség építése, felújítása.

Adatbiztonság:

A digitális tartalmak nagyközönség elé tárása előtt többlépcsős adatbiztonsági rendszer kialakítása szükséges, adataink, illetve azok hitelességének megóvása, biztonsága érdekében. A múzeum dolgozói biztonságos módon hozzáférhetnek az irodai és otthoni számítógépekről a múzeum szervereinek adatállományaihoz, a digitalizált műtárgyakhoz, amennyiben ez szükséges.

Az adott gyűjtemény muzeológusával egyeztetve meg kell alkotni azt a szűrőt, amely meghatározza, hogy a nagyközönség milyen mélységig láthat bele a múzeumi adatbázisokba (érzékeny rekordokhoz való hozzáférés engedélyezése). Különösen fontos a szakalkalmazottak adatainak védelme, mert a mai világban felgyorsultak az adateltulajdonítások, és így hátrányba hozhatjuk a saját kutatóinkat és ezzel együtt a Magyar Természettudományi Múzeumot is. A nyílt és a szabadon felhasználható tartalmaink révén a társadalom széles rétegei elérik majd gyűjteményeinket, kutatási eredményeinket és publikációinkat a világ bármely pontjáról, ugyanakkor a tudományos kutatók korlátozott hozzáférést adatbázisainkba és folyó kutatási anyagainkba is beletekinthetnek, csatlakozhatnak projektjeinkhez.

Mérföldkövek

A következő öt éves időszakban az alábbi mérföldköveket kívánjuk elérni a cselekvési terv alapján, ezzel párhuzamosan a cselekvési terv megvalósulását félévente monitorozzuk, és szükség szerint módosítunk a terveken.

2022. negyedév	I.	Az új SzMSZ-be kerülő változások megfogalmazása, SzMSZ-módosítás betervezése.
----------------	----	---

2022. II. negyedév	Megkezdődik a munkatársak felvétele, az SzMSz módosításainak elfogadása, a szervezeti egység vezetőjének kinevezése, a szervezeti egység működésbe lép. A digitalizálási szempontrendszer meghatározása, kidolgozása, a véglegesített szabályozások elfogadása.
2022. III. negyedév	Belső egyeztetések, szakmai képzések tervezése, megvalósítása. A digitalizáláshoz kapcsolódó sajátos gyűjteményi igények felmérése, a gyűjtemények digitalizált adatállományának felmérése.
2022. III. negyedév	A 2022-es évre tervezett fejlesztéseket tartalmazó egyéves fejlesztési terv elkészül és elfogadásra kerül.
2023. I. negyedév	A 2023-as évre tervezett fejlesztéseket tartalmazó egyéves fejlesztési terv elkészül és elfogadásra kerül.
2023. II. negyedév	Tájékoztató emailek, hírlevelek kiküldésének megkezdése.
2023. II. negyedév	Felújított helyiségek műszaki átadása, mobil állomások célirányos tervezése, átadása.
2024. I. negyedév	2024-es évre tervezett fejlesztéseket tartalmazó egyéves fejlesztési terv elkészül és elfogadásra kerül.
2024. III. negyedév	Szükséges képzések ütemezése befejeződik.
2024. IV. negyedév	További digitális tartalmak előállítás, intézményi irányok finomítása, módosítása.
2025. I. negyedév	A 2025-ös évre tervezett fejlesztéseket tartalmazó egyéves fejlesztési terv elkészül és elfogadásra kerül.
2025. IV. negyedév	A stratégiai tervezési időszak végére időzített fejlesztési beszerzések lezárása.

Cselekvési terv

STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése:

Digitalizálási szempontok érvényesítése a szervezetfejlesztésben

- Humánerőforrás fejlesztése
- Szervezeti egység felállítása
- Szabályrendszer létrehozása/digitalizálási szempontrendszer kialakítása
- Belső egyeztetések, képzések megvalósítása

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMU TATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS	KÖZREMŰKÖDŐK	ERŐFORRÁSOK
			év/hó TÓL	év/hó IG			
I.1. Humánerőforrás fejlesztés	I.1.1. Működési tervhez illeszkedően az új munkaköri leírások elkészítése		2022.05.	2022.12.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, a tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	munkaóránban mérhető
	I.1.2. Új szervezeti egységben definált munkahelyek feltöltése	minimum 5 új felvett munkatárs munkaköri leírása véglegesítve elkészül a munkaszerveződéssel	2022.05.	2022.12.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, a tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	munkaóránban mérhető
I.2. Szervezeti egység felállítása	I.2.1. SZMSZ-be kerülő változások megfogalmazása, SZMSZ-módosítás beterjesztése	Az SZMSZ módosított verziója	2022.02.	2022.06.	szervezeti egység leendő vezetője / az SZMSZ módosítására létrejött munkacsoport	az SZMSZ módosítására létrejött munkacsoport, IT jelenlegi munkatársak, digitalizációs részstratégia	munkaóránban mérhető

									közreműködői		
	I.2.2. A szervezeti egység vezetőjének kinevezése	Sikeres kinevezés	2022.03.	2022.03.		főigazgató			főigazgatóság		munkaórán mérhető munkabér
	I.2.3. A digitalizációs szervezeti egység működési terve - létszámterv, feladat- és ütemterv, alkalmazandó módszerek, tárrakkal való együttműködési terv	1 db működési terv a 2022-es évről vonatkozóan min. 1 db egyeztetés az összes tárvezetővel (X fő) az ütemezésről és az alkalmazandó módszerekről	2022.03.	2022.03.	2022.06. 2022.09.	szervezeti egység leendő vezetője szervezeti egység leendő vezetője			IT jelenlegi munkatársak, digitalizációs részstratégia közreműködői, tárvezetők		munkaórán mérhető
	I.2.4. A szervezeti egység működésének leképezése az ügyrendben	végleges ügyrend elfogadása	2022.04.	2022.04.	2022.06.	szervezeti egység leendő vezetője			szervezeti egység leendő vezetője		
I.3. Szabályrendszer létrehozása/digitalizációs folyamat-szabályozási szempontrendszerének kialakítása	I.3.1. A digitalizálás folyamat szabályozása		2022.03.	2022.03.	2022.04.	szervezeti egység leendő vezetője			szervezeti egység leendő vezetője, a tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes		munkaórán mérhető
	I.3.2. A digitalizálási szempontrendszer kidolgozása, meghatározása, kidolgozása	1 db. tervet kidolgozása	2022.03.	2022.03.	2022.06.	szervezeti egység leendő vezetője			szervezeti egység leendő vezetője, bizottság		munkaórán mérhető
	I.3.3. A meghatározott szabály és szempontrendszer egyeztetése a társzervezetekkel	min. 2 egyeztetés az adott egység vezetőivel és munkatársakkal, az anyag előzetes kiküldése után	2022.04.	2022.04.	2022.05.	szervezeti egység leendő vezetője			szervezeti egység leendő vezetője, tárvezetők		munkaórán mérhető

	I.3.4. A véglegesített szabályozások elfogadása	Szabályozás elfogadása	2022.05.	2022.06.	főigazgató	szervezeti egység leendő vezetője	munkaórán mérhető
I.4. Belső egyeztetések, képzések	I.4.1. Belső egyeztetések, a digitális platformok működéséről és designjáról.	A múzeum menedzsment és marketing csoport egyeztet a designnal kapcsolatban.	2022.05.	2025.06.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, Marketing Csoport, Informatikai Főosztály	munkaórán mérhető
	I.4.2. A digitalizálás megvalósításához szükséges belső képzések kialakítása és megvalósítása.	képzési igényfelmérés 1 db képzési terv - az alkalmazott módszerek, eszközök és a létrejött szabályozás vonatkozásában főigazgatói jóváhagyás minden, a digitalizálásban érintett munkatárs képzése megvalósul az aktuális módszerek és eszközök vonatkozásában	2022.06. 2022.06. 2022.09. 2022.11.	2022.06. 2022.09. 2022.10. 2023.12.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője és a kijelölt munkatárs jogász, gazdasági munkatárs, állományvédelmi referens, főigazgató-helyettesek	munkaórán mérhető

STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése:

Digitalizálási és IT infrastruktúra kialakítása

- Egységes digitalizációs szempontrendszer kialakítása
- Jelenlegi gyűjtemény/digitalizáltsági fokának felmérése, aktualizálása

Az új tartalmak létrehozására irányuló digitalizációs folyamat megvalósítása							
STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMŰTATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS	KÖZREMŰKÖDŐK	ERŐFORRÁSOK
			év/hó TÓL	év/hó IG			
II.1. Egységes szakmai szempontrendszer kialakítása	II.1.1. A digitalizáláshoz kapcsolódó sajátos gyűjteményi igények felmérése	1 db igényfelmérő formula elkészítése - sérülékenység, műtárgyvédelem, jelentőség szempontjai beépítésével	2022.06.01.	2022.06.30.	szervezeti leendő vezetője és tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	gyűjteményvezetők, tárvezetők, szervezeti leendő vezetője, tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	munkaórán mérhető
		68 db gyűjteményi kitöltött igényfelmérő	2022.07.	2022.09.	tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes		
		1 db összesítően alapuló javaslatcsomag az egységes szakmai szempontrendszerre és digitalizálási ütemtervre	2022.09.	2022.10.	szervezeti leendő vezetője és tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes		
		Digitalizálási Bizottsági véleményezi az anyagot	2022.10.	2022.11.	tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes		
II.2. Gyűjtemények		főigazgatói jóváhagyás	2022.11.	2022.12.	főigazgató		
	II.2.2.	gyűjtemények	2022.04.	2022.07.	szervezeti leendő vezetője és tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	szervezeti leendő vezetője és tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	munkaórán mérhető

digitalizált adatállományának felmérése	digitalizált adatállományának felmérése	digitalizálási audit a teljes műtárgyállományra vonatkozóan		leendő vezetője	vezetője, Informatikai Főosztály vezetője, és tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	mérhető
	II.2.2. Digitalizált adatállomány biztonságos tárolásának megoldása	Biztonságos tárhely	2022.03.	szervezeti egység leendő vezetője	Informatikai Főosztály vezetője, szervezeti egység leendő vezetője	munkaórán mérhető + beszerzés
	II.4.2. Digitális adatállomány kategorizálása, kiértékelése.	Belső összefoglaló jelentés a meglévő digitális tartalmakról	2022.07.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, könyvtárvezető, informatikai vezető	munkaórán mérhető
	II.4.3. A felmért még alkalmazható adatok aktualizálása, azaz digitális tartalmakra bontása, és rendszerbe feltöltése.	Az aktualizált tartalmak, még menthető adatok feltöltésének száma, jegyzőkönyv	2022.07.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, könyvtárvezető, informatikai vezető, bizottság	munkaórán mérhető
II.3. Az új tartalmak létrehozására irányuló digitálizációs megvalósítása	II.3.1. Intézményi irányok meghatározása	Digitalizálási Bizottság javaslatai alapján frissített dokumentum, főigazgatói utasítások	2023.01.	tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes, bizottság, szervezeti egység leendő vezetője	munkaórán mérhető
	II.3.2. Tári szintű ütemterv készítés prioritásokkal.	2 egyeztetés a társvezetők vezetésével munkatársi bevonás	2023.02.	társvezetők, gyűjteményi munkatársak	társvezetők, gyűjteményi munkatársak, szervezeti egység leendő vezetője	munkaórán mérhető
	II.3.3. A tári szintű tervek elfogadása, megvalósítás ütemszerinti folytatása	1 elfogadott fejlesztési ütemterv, további módosításokkal	2023.03.	tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes	tudományos gyűjteményi főigazgató-helyettes, bizottság,	munkaórán mérhető

II.4. Új digitális tartalmak előállítása	II.4.1. A digitalizációs felelős szervezeti egység megkezdte működését.	A felállt csoport a prioritások alapján készült munkarend szerint megkezdte a digitalizálást.	2022.05.	2025.03.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője	munkaórán mérhető
	II.4.2. A munkamenet állapotáról és felmerült menetközbeni problémákról jelentések készülnek.	A felmerült problémákról jegyzetek készítése, és közös egyeztetés után megoldásuk.	2022.05.	2022.08.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, és munkatársai	munkaórán mérhető
	II.4.3. A digitalizált anyagok áttekintése, minőségellenőrzése, korrekciójára.	A muzeológusokkal közösen egyeztetés hogy a kapott eredmény minősége kiváló-e? Hibák esetén azok javítása.	2022.05.	2022.09.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője, munkatársai, társvezetők, muzeológusok	munkaórán mérhető
	II.4.4. Az elkészült javított, elfogadott tartalmak feltöltése az adatbázisokba.	Az adatbázisokba való feltöltés, feltöltött tartalom ellenőrzése.	2022.09.	2023.02.	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője és munkatársai	munkaórán mérhető
	II.4.5. Tájékoztatás a múzeumi dolgozók felé, mely tartalmak és hol érhetőek el.	1 email küldése, belső hírleveles tájékoztatás, intranet	2023.02.	folyamatosan	szervezeti egység leendő vezetője	szervezeti egység leendő vezetője és munkatársai	munkaórán mérhető

STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése: Digitalizálási és IT infrastruktúra kialakítása						
• Digitalizálást segítő eszközpark felmérése és fejlesztése • Digitalizáló helyiségek megtervezése és fejlesztése ○ Meglévő digitalizálás helyiségek fejlesztése ○ Új digitalizálás helyiségek kialakítása						
STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYSZÁMOK - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS	KÖZREMŰKÖDŐK
			év/hó TÓL	év/hó IG		ERŐFORRÁSOK
III.1. Digitalizálást segítő eszközpark felmérése és fejlesztése	III.1.1. Az eszközpark felülvizsgálata	Egy lista készül a digitalizáláshoz szükséges eszközökről	2022.04.	2022.05.	eszköznyilvántartó	eszköznyilvántartó, szervezeti vezetője
		Az eszköztárból 1 db kivonat (excel file) készül a digitalizációhoz rendelkezésre álló eszközökről	2022.05.	2022.06.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznyilvántartó, szervezeti leendő vezetője
		1 db főigazgatóságra leadott dokumentum	2022.06.	2022.06.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti leendő vezetője
	III.1.2. Eszközbeszerzések megvalósítása	1 db beszerzési lista az elkészült digitalizációs tervvel összhangban	2022.11.	2022.12.		

		Eszközbeszerzések megvalósítása	2023.01.	2026.12.	szervezeti vezetője	egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	gazdasági főigazgató, igazgató, műszaki osztályvezető, jogász (ha közbeszerzés)	beszerzési költség - ütemezés forrás rendelkezésre állása szerint
III. 2. Digitalizáló helyiségek megtervezése és fejlesztése	III..2.1. Meglévő digitalizáló helyiségek fejlesztése	1 db fejlesztési terv elkészül	2022.06.	2022.08.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	munkaórán mérhető
	III..2.2. A kijelölt helyiségek kialakítása, mobil egységek tervezése	Kivitelezési dokumentumok készülnek	2022.09.	2022.11.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznnyilvántartó, szervezeti egység vezetője	munkaórán mérhető
	III..2.3.A felújított helyiségek műszaki átadása	Átadási jegyzőkönyvek készülnek helyiségenként egy darab.	2022.12.	2022.12.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznnyilvántartó, szervezeti egység vezetője	munkaórán mérhető
III. 3. Meglévő digitalizáló helyiség fejlesztése	III..3.1. Egy fejlesztési terv elkészül	Évente 1 db 1 éves fejlesztési terv elkészül specifikációval	2022.07.	2025.12.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznnyilvántartó, szervezeti egység vezetője	munkaórán mérhető
	III..3.2. Eszközök szabályszerű beszerzése	Sikeres beszerzések	2022.07.	2025.12.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznnyilvántartó, szervezeti egység vezetője	munkaórán mérhető
III. 4. További digitalizáló állomások kialakítása	III..2.2. A kijelölt állomások kialakítása	Kivitelezési dokumentumok készülnek	2023.02.	2025.12.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznnyilvántartó, szervezeti egység vezetője	munkaórán mérhető
	III..2.3.A digitalizáló állomások műszaki átadása	Átadási jegyzőkönyvek készülnek helyiségenként egy darab.	2023.06.	2025.03.	szervezeti leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	szervezeti egység leendő vezetője vagy egy kijelölt személy	eszköznnyilvántartó, szervezeti egység vezetője	munkaórán mérhető

Referencia:
Magyarország Alaptörvénye
Közyűjteményi Digitalizálási Stratégia

A Magyar Természettudományi Múzeum Állományvédelmi Terve

2022-2026

Készítette:

Antal Tamás, preparátor

Szöllősi-Tóth Petra, muzeológus

Dr. Szél Győző, főmuzeológus

Csordás Izabella szervezetfejlesztő szakember közreműködésével

Szakmailag ellenőrizte:

Gyűjteménygyarapítási és Revíziós Bizottság tagjai: Dr. Erdei Boglárka, főmuzeológus Dr. Csorba Gábor, főmuzeológus Dr. Dulai Alfréd, főmuzeológus Dr. Papp Gábor, főmuzeológus, György Zoltán, kiállításrendezési osztályvezető

Dr. Gubányi András, tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes

Buzár Ágota, általános és közművelődési főigazgató-helyettes

Jóváhagyta:

Bernert Zsolt, főigazgató

Budapest, 2022

Tartalomjegyzék

Küldetés	3
Jövőkép	3
Egyéves jövőkép	3
Ötéves jövőkép	3
Értékek	3
Egységtudat	3
Hitelesség	3
Gyűjtemény és kutatás	4
Tudásátadás	4
Eddigi eredményeink, büszkeségeink	4
Kihívások	5
Globális kihívások	5
Hazai kihívások	5
A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai	6
Helyzetelemzés (SWOT)	6
Célok	7
Szakemberállomány fejlesztése	7
Egységes és korszerű állományvédelmi szabályozás kialakítása	7
Állományvédelmi infrastruktúra fejlesztése	8
Preparátor képzés megvalósítása	8
Mérföldkövek	9
Cselekvési terv	11

Küldetés

A Magyar Természettudományi Múzeum a Kárpát-medence legnagyobb természettudományi és embertani gyűjteménye. Állományvédelmi tevékenységünket tudatosan alakítva a nemzeti vagyon részét képező gyűjteményeinket óvjuk a jelen és az utókor számára, a kutatás és a tanítva gyönyörködtetés érdekében. Állományvédelmi feladataink keretében gondoskodunk a műtárgyak sajátosságainak megfelelő körülmények biztosításáról, állapotuk rendszeres megfigyeléséről, illetve a környezettudatos állományvédelmi módszerek kidolgozásáról.

Jövőkép

Egyéves jövőkép

A múzeum kidolgozza korszerű állományvédelmi elveit és folyamatait, figyelembe véve a tárolt műtárgyállomány sajátosságait. Elkészíti állományvédelmi protokollját, bevezeti az IPM (Integrated Pest Management) gyakorlatát, és biztosítja a műtárgyvédelem működésének anyagi és emberi alapfeltételeit, műtárgyaink hosszú távú megőrzése, kutathatósága, hozzáférhetősége és bemutatathatósága érdekében.

Ötéves jövőkép

2026-ban a gyűjteményi tárgyak kezelése jól működik a múzeumban. Tárolókapacitásunkat növeljük, elkezdődik az új raktározási és logisztikai rendszer megtervezése és megújítása. Az állományvédelmi folyamatokat állományvédelmi referens fogja össze, aki közvetít az intézményvezető, a tárvezetők és az állományvédelemben érintett kollégák között. A szakember-utánpótlás biztosítása érdekében preparátorképzést indítunk.

Értékek

Egységtudat

Munkatársaink szervezeten, az intézmény érdekeit érvényesítve, egy csapat részeként dolgoznak az állományvédelmi terv és a kapcsolódó protokollok mentén. Folyamatosan bővítjük gyűjteményezési és állományvédelmi tudásunkat, tapasztalataink megosztásával segítjük a hazai és nemzetközi természettudományos gyűjtemények és muzeológusok munkáját.

Hitelesség

Szakszerű és a korszerű módszereken nyugvó állományvédelmi tevékenységünkkel biztosítjuk a múzeumban őrzött tárgyak hosszú távú elérhetőségét és újrazivizsgálhatóságát.

Gyűjtemény és kutatás

Megfelelő állományvédelmi tevékenységünk révén a gyűjteményünk mindenkor hozzáférhető, kutatható és bemutatható marad.

Tudásátadás

A tárgyak állagmegóvása által hozzájárulunk a gyűjtemény minél szélesebb körű bemutathatóságához. Az állományvédelmi tevékenységünk során figyelembe vesszük a környezetvédelmi szempontokat, nyitottak vagyunk a környezet- és egészségkímélő anyagok és szelíd módszerek alkalmazására. A preparátorképzés révén többek között az állományvédelmi tudásátadást valósítjuk meg.

Az állományvédelem szükségességét alátámasztó előzmények

A Nemzeti Múzeum alapításakor már természettudományos tárgyak, úgymint ásványok, csigák, kagylók, növények is kerültek a gyűjteményekbe. A köz tulajdonába került tárgyak elhelyezése, gondozása, az első múzeumőr kinevezése már a mai értelemben vett állományvédelmi tevékenység kezdetét jelentette. A gyarapodó gyűjtemény gazdái a kezdetekkor is törekedtek a tárgyak ideális elhelyezésére, és a károsodási folyamatok felismerésével a kor adta lehetőségeket kihasználva - azok elhárítására. Az akkor használatos vegyszerek elsősorban az erősen mérgező szénkéneg és az arzén voltak. Ma ezeket az anyagokat veszélyességük miatt megpróbáljuk kiküszöbölni.

A gyűjteményeket a 19. és a 20. században elemi csapások, háborús helyzetek sújtották és gondatlan kezelésből adódóan is jelentős károk érték. A káresemények közül a legelső kétségtelenül az 1838-as pesti árvíz volt. Ennek során az akkor meglévő gyűjteményeket (könyveket, érméket, rovarokat) ládába csomagolták és menekítették, de az anyagokban így is jelentős károk jelentkeztek. Amíg a második világháború során viszonylag kevés veszteségről van tudomásunk, az 1956-os események során a Múzeum körüli épületben teljesen kiégett az Ásvány- és Kőzettár, illetve részben a Föld- és Őslénytani Tár gyűjteménye, valamint az Afrika-kiállítás. A Baross utca 13. alatt található állattári gyűjtemények jelentős része is végzetesen károsodott. A rovargyűjteményekben károk nemcsak háborús helyzetekben és elemi csapások során keletkeztek, hanem gondatlan kezelés következtében is. Ez utóbbira példa az 1933-ban bekövetkezett múzeumbogár okozta kár, melynek során bogarak ezreit kellett selejtezni - ezek a rágás következtében úgyszólván megsemmisültek. A Magyar Természettudományi Múzeum mindezek hatására kezdett tudatosan állományvédelemmel foglalkozni.

A Ludovika épületegyüttesben a beköltözésnél modern terek, gyűjteményi szobák, gyűjteményi tárolóegységek kerültek kialakításra. Az épület alatti terekben két szinten szabályozott légterrel pormentesen biztonságosan tudjuk értékeinket tárolni.

Kihívások

Globális kihívások

A környezetünkre ható globális változások az állományvédelemre is hatással vannak. A melegedő klíma, a légszennyezés miatt romló raktározási körülmények, a bomlási folyamatok felgyorsulása, új kártevők megjelenése az állagvédelmi gyakorlat jelenlegi protokolljának folyamatos újragondolását követeli meg. A változó körülmények új állagvédelmi kihívások elé állítják a múzeumi szakmát. A múzeumok nemzetközi együttműködése az állagvédelem területére is kiterjed, más múzeumi intézmények jó gyakorlatának feltérképezése, honosítása hasznos lehet. A természeti környezet pusztulásának lassítása, megállítása a múzeumokban felhalmozott tárgyi anyag és tudás felhasználása nélkül nem lehetséges. Hogy ez a tárgyi anyag sokáig rendelkezésre álljon, nélkülözhetetlen az állagvédelmi tudás fenntartása, gyarapítása, kutatása. Ezt nemzetközi összefogással tehetjük hatékonyabbá.

A hatékony állagvédelem egyik legnagyobb nehézsége, hogy a korábbi gyakorlatban általánosan elterjedten használt vegyületek igen nagy részéről bebizonyosodott, hogy vagy egyéb szervezetekre is erősen toxikusak, vagy tűzveszélyesek voltak miatt nem engedélyezettek. Ezzel jelentősen szegényedett a muzeológiai vegyszerarzenál is, és előtérbe kerültek a külső tényezők szabályozásával történő preventív megoldások. Míg azonban a korábbi, vegyszeres védekezés nem rótt anyagilag nagy terhet a múzeumokra, és mert a raktárakon kívüli elhelyezés (pl. kiállítások) idejére is megfelelő védelmet biztosított, az új módszerek (folyamatos hűtés, kártétel észlelésekor széndioxiddal történő elárasztás, stb.) használata jelentős beruházási és fenntartási költségeket jelent.

A nemzetközi együttműködésekben mind a muzeológusok, mind a kiállításrendezési szakemberek számára nagy kihívás a kulturális javak nagy távolságon keresztül történő sérülésmentes szállítása. Az egyre magasabb költségek és az állagvédelmi kockázatok miatt a múzeumok egyre erősebben képviselik a műtárgyak mozgatás nélküli kutathatóságának biztosítását. A modern digitalizálási módszerek alkalmazása segítheti ezt a folyamatot.

Hazai kihívások

A hazai természettudományos gyűjtemények raktározási, állományvédelmi szemlélete és gyakorlata nem egységes. Az intézmények lehetőségeikhez képest megpróbálnak optimális körülményeket biztosítani a gondjaikra bízott gyűjtemények számára. Természetesen a gyűjteményi feltételek egy intézményen belül is erősen különbözhetnek egymástól. A Magyar Természettudományi Múzeum feladata, hogy általánosságban kidolgozza, felügyelje a hazai természettudományos gyűjtemények állományvédelmét, javaslatot tegyen a körülmények javítására. Országos szinten állagvédelmi protokoll kidolgozásával javíthatja az országban található természettudományos gyűjtemények helyzetét, ezzel hangsúlyozva az állományvédelem fontosságát. A természettudományos muzeológia állományvédelmi szakembereinek képzése színvonalát és presztízsét tekintve is messze elmarad a hazai restaurátorképzéstől. Az állományvédelmi szakemberképzés megújítása elengedhetetlen a korszerű technológiák, módszerek meghonosítása érdekében.

Az ember számára is egyértelműen káros hatású szereket célszerű volna olyan szelektív hatású vegyi anyagokra lecserélni, mely csak a kártevőkre jelent veszélyt. A múltban ilyen célra nagy mennyiségben felhasznált vegyületeket más, kevésbé veszélyes anyagokkal kell helyettesíteni. Sajnálatos módon sok olyan gyűjtemény akad, ahol a dolgozószoja és a gyűjtemény egy légtérben van. Megfelelő infrastruktúra hiányában nem tűnik reálisnak a vegyszermentes védekezés, amelyet a tökéletesen záródó tárolók és a megfelelő méretű fagyasztóládák alkalmazásával lehetne csak megvalósítani.

A hazai műtárgyvédelmi szakma csak részben ad megoldást a természetrajzi gyűjtemények speciális műtárgyvédelmi problémáira. A természettudományos muzeológia reprezentáltsága hosszú ideig nem volt megfelelő a műtárgyvédelemmel foglalkozó minisztériumi bizottságokban és szakmai fórumokon.

A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai

A legtöbb gyűjtemény, beleértve tagintézményeinket is, mára helyhiánnyal küzd (már a kétezres években a Ludovika épületébe átköltözött gyűjtemények is). A Ludovika épületén kívüli telephelyek, mint a Baross utcai épület és a Tündérpalota tárolási rendszerei elavultak. Ezekbe az épületekbe az 1920-as évek végétől, több lépcsőben költöztek be a gyűjtemények. Az ezen épületekben elhelyezett gyűjtemények tárolási rendszere nem változott az utóbbi száz évben. Az elavult tárolási rendszerek megújításának feladata előttünk áll, a tárolókapacitásunk bővítése, mely a 2000-es években a ludoviceumi épületkomplexum múzeumra szabott fejlesztési törekvéseivel elindult, sajnos elakadt.

A gyarapodó anyag konzerválásához, az állományvédelem működtetéséhez kevés szakember áll rendelkezésre, akiknek továbbképzését folyamatosan biztosítani szükséges. Ahhoz, hogy a kihívásokra a megfelelő válaszokat tudja megadni az intézmény, anyagi támogatásra van szükség.

Az elmúlt években kb. 30%-kal csökkent a jelentős muzeológiai tapasztalattal rendelkező szakalkalmazottak száma, távozásukkal nehezebbé vált a muzeológiai, köztük az állományvédelmi tudás átadásának lehetősége, több területen megszűnt a folytonosság.

Helyzetelemzés (SWOT)

Erősségek - + a külvilágtól független erős pontok, amelyekre építhetünk	Gyengeségek - - a külvilágtól független gyenge pontok, amelyeket erősíteni szükséges
1. 220 éves múltra visszatekintő, 11,5 milliós példányszámú gyűjtemény 2. Rendelkezünk elkötelezett és szakmailag képzett munkatársakkal. 3. Az idősebb, tapasztalt főmuzeológusok, preparátorok tudására támaszkodhat a múzeum. 4. Van modern raktárkapacitásunk is (mélyraktárak). 5. Állományvédelemre kiemelt figyelmet	1. A gyűjtemények többsége elavult körülmények között (ingatlanállomány és műtárgykörnyezet) található. 2. Hiányos az emberi erőforrás: Nincs hivatalos szakvégtzettséggel rendelkező műtárgyvédelmi szakember gárdánk. Kevés a múzeumi preparátor. 3. Hiányzik az egységes és korszerű műtárgyvédelmi szabályozás az intézményben.

fordító múzeumvezetés, támogató fenntartói magatartás.	4. Nehézkes a logisztika: részlegek elhelyezkedése egymástól távoli.
Lehetőségek - a külvilágban körülöttünk lévő kiaknázható lehetőségek	Veszélyek - a külvilágból a működésre, tervekre leselkedő veszélyek
1. Léteznek és elérhetőek a modern műtárgyvédelmi eszközök. 2. Múzeumi preparátorképzésre van igény a múzeumi szektorban. 3. Van elérhető szakmai támogatás a hazai muzeológiában. A várható debreceni költözés kapcsán több anyagi forrás állhat rendelkezésre, több pénz juthat műtárgyvédelmre.	1. Ingó- és ingatlanállomány további romlása külső környezeti tényezők hatására 2. A műtárgyállomány költözéssel járó fizikai mozgatása. 3. Az erőforrások elosztása, a finanszírozási döntések pillanatnyi lobbiviszonyok szerint változhatnak. 4. Az állományvédelem presztízse alacsony. 5. A debreceni költözés projektje felgyorsul, nem lesz időnk felkészülni. 6. A debreceni költözés miatt a meglévő tapasztalt szakemberek távoznak.

Célok

I. A szakemberállomány fejlesztése

A korszerű állományvédelem elképzelhetetlen egy jól képzett állományvédelmi referens nélkül. Az állományvédelmi folyamatokat a referens fogja össze, aki közvetít az intézményvezető, a tárvezetők és az állományvédelemben érintett kollégák között. További cél a meglévő és a leendő szakembergárda megtartása, bővítése és továbbképzése.

A referens összehangolja a műtárgyvédelem működésének anyagi és emberi alapfeltételeit műtárgyaink hosszú távú megőrzése, kutathatósága, hozzáférhetősége és bemutathatósága érdekében. A múzeum csak jól működő állományvédelmi tevékenység (preparátumok, kiállítások készítése) alkalmazásával lehet szolgáltató intézmény.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- Állományvédelmi referens kinevezése
- Állományvédelmi és gyűjteménygyarapítási integrált humánerőforrás terv elkészítése
- Állományvédelmi feladatok ellátásért is felelős munkatársak felvétele (preparátorok, múzeumi gyűjteménykezelő szakemberek, muzeológusok)

II. Egységes és korszerű állományvédelmi szabályozás kialakítása

Az állományvédelem elveit, gyakorlatát, folyamatait és felelőseit Állományvédelmi Szabályzatban rögzítjük, figyelembe véve a műtárgyállomány sajátosságait (növény, állat, ásvány, ősmaradvány,

embertani, könyv stb.). A gyűjteményi protokollokon belül a gyűjteményenkénti szabályozás a referens és a gyűjteményért felelős muzeológus és preparátor részvételével kerül kialakításra.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- Állományvédelmi fejlesztési ütemterv készítése
- Az állományvédelmi szempontok beépítése a gyűjteményi protokollokba
- Állományvédelmi Szabályzat elkészítése

III. Az állományvédelmi infrastruktúra fejlesztése

Gyűjteményeink jelentős részében elavultak a tárolórendszerek és a munkakörülmények sem megfelelőek. Az állományvédelmi terv fontos része a tárolórendszer modernizálása. A korszerű anyagok használatának egyik feltétele a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott korszerű eljárások megismerése. Az IPM (Integrated Pest Management) által meghatározott elveket vesszük figyelembe az infrastruktúra kialakításában. Munkaegészségügyi szempontból alapvető fontosságú, hogy a munkaszobák és a gyűjteményi raktárhelyiségek elkülönüljenek.

A fenntartóval folytatandó párbeszédben kiemelt szempontként és következetesen képviseljük az állományvédelem alapvető fontosságát.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- Az állományvédelemben használt anyagok és módszerek megújítása
- A gyűjtemények infrastrukturális hiányosságainak felmérése
- A gyűjtemények infrastrukturális fejlesztése, felkészülés a költözés állományvédelmi kihívásaira

IV. Preparátorképzés megvalósítása

A Magyar Természettudományi Múzeum a korábbi sikeres, de megszűnt OKJ-s múzeumi preparátorképzés tapasztalatainak felhasználásával preparátorképzést indít, amely egyrészt szakalkalmazottaink továbbképzésének, másrészt utánpótlásunk biztosításának eszköze. A múzeumi preparátorképzés során, szakmailag hiteles oktatógárda segítségével, a jogszabályi környezetnek megfelelően minden jelentkező számára akkreditált szakképzést biztosítunk.

A preparátorképzés kialakítása során felkészülünk arra, hogy amennyiben igény mutatkozik rá, akkor a képzést piaci alapokra helyezzük, és külső intézmények és magánszemélyek számára is lehetővé tesszük.

Mindezek érdekében az alábbiakat tervezzük:

- A preparátorképzés megvalósítási tervének (tematika, oktatói gárda) készítése
- A preparátorképzés akkreditációja
- A preparátorképzés elindítása

Mérföldkövek

2022. I. negyedév	A vezetőség felkéri, kijelöli az új munkakört betöltő személyt
	Egy állományvédelmi humánerőforrás tervező munkacsoport felállítása a terv elkészítéséhez
	A stratégiai és múzeumpolitikai céloknak megfelelő felvételi folyamatok lebonyolítása
	Tárolókapacitás mennyiségi felmérése
2022. II. negyedév	Állományvédelmi humánerőforrás terv véglegesítése és elfogadása
	Felvételi folyamat lefolytatása
	Bértárgyalások megkezdése
	A modern állományvédelemhez szükséges anyagok és eszközök felmérése
	A modern állományvédelemhez szükséges anyagok és eszközök beszerzése
	A munka és gyűjteményi szobák állapotának felmérése
	Költözési terv elfogadása
	Állományvédelmi fejlesztési ütemterv elkészítése
	Tárolóegységek beszerzése
	Meglévő tárolóegységek karbantartása
	A munka és gyűjteményi szobák állapotának felújítása
	Költözési terv elkészítése
2022. III. negyedév	Állományvédelmi fejlesztési ütemterv véglegesítése és elfogadása
	Egy munkacsoport felállítása a rend kialakításához, szabályzat előkészítése
	A szabályzat elfogadása

	Elfogadott szabályzat bevezetése
2022. IV. negyedév	Egy munkacsoport felállítása a rend kialakításához, szabályzat előkészítése
	A szabályzat véglegesítése
	Szabályzat elfogadása
2023. I. negyedév	Egy állományvédelmi humánerőforrás tervező munkacsoport felállítása a terv elkészítéséhez
	Szabályzat határozatainak alkalmazása
	Preparátor képzési terv elkészítése
	Preparátor képzési terv elfogadása
2023. II. negyedév	Javaslatétel az oktatók számára és személyére
	Akkreditációs folyamat lebonyolítása
	Marketing terv elkészítése
	Marketing terv elfogadása
2023. III. negyedév	Elindul a preparátor képzés

Cselekvési terv

Az állományvédelmi feladatok ellátásához szükséges létszám biztosítása

STRATÉGIAI CÉLOK		KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNY MUTATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS (KONKRÉT SZEMÉLY)	KÖZREMŰKÖD ŐK (KONKRÉT SZEMÉLY)	ERŐFORRÁSOK
				év/hó TÓL	év/hó IG			
STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése : A szakemberállomány fejlesztése A korszerű állományvédelem elképzelhetetlen egy jól képzett állományvédelmi referens nélkül. Az állományvédelmi folyamatokat a referens fogja össze, ő közvetíti az intézményvezető, a társvezetők és az állományvédelemben érintett kollégák között. További cél a meglévő és a leendő szakemberegárda megtartása, bővítése és továbbképzése. A referens összehangolja a mútárgyvédelem működésének anyagi és emberi alapfeltételeit mútárgyaink hosszú távú megőrzése, kutathatósága, hozzáférhetősége és bemutathatósága érdekében. A múzeum csak jól működő állományvédelmi tevékenység (preparátumok, kiállítások készítése) alkalmazásával lehet szolgáltató intézmény.								
I.1. Állományvédelmi referens kinevezése		I.1.1. A vezetőség létrehozása és a kinevezett személy betölti az új munkakört	1 fő kinevezése 1 új munkakör létrehozása	2022.02.	2022.06.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	főigazgató, főigazgató-helyettesek, gazdasági vezető, személyügyi munkatárs	bétköltség
I.2. Állományvédelmi és gyűjteményi integrált humánerőforrás-terv elkészítése		I.2.1. Egy munkacsoport felállítása a terv elkészítéséhez.	5 fő, 3 alkalommal találkozik, egy fejlesztési tervet készítenek el.	2022.06.	2022.09.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	főigazgató, főigazgató-helyettesek, gazdasági vezető, személyügyi munkatárs, állományvédelmi referens	munkaidőben mérhető

	I.2.2. Állományvédelmi és gyűjteménygyarapítási stratégia alapján igényfelmérés a szükséges létszámról	1 db igényfelmérés, 68 gyűjteményre	2022.08.	2022.09.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	tárvezetők, gyűjteményvezetők, HR-munkatársak, állományvédelmi referens	munkaidőben mérhető		
	I.2.3. A terv véglegesítése és elfogadása	1 db főigazgató által elfogadott terv	2022.09.	2022.10.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	főigazgató, főigazgató-helyettesek, gazdasági vezető, személyügyi munkatárs	munkaidőben mérhető		
	I.2.4. Állományvédelmi és gyűjteményi integrált humánerőforrás-terv alapján bérfeljesztési kérelem benyújtása a fenntartóhoz	1 db EMMI-be benyújtott humánerőforrás-fejlesztési kérelem	2022.10.	2022.11.	főigazgató	főigazgató-helyettesek, gazdasági vezető, személyügyi munkatárs	munkaidőben mérhető		
I.3. Állományvédelmi és gyűjteményi feladatok ellátásért felelős munkatársak felvétele (preparátorok, múzeumi gyűjteménykezelő szakemberek, muzeológusok)	I.3.1. A humánerőforrás-tervben szereplő új állások létrehozása	min. 30 új állás létrehozása	2023.01.	2023.06.	főigazgató	főigazgató-helyettesek, gazdasági vezető, személyügyi munkatárs, állományvédelmi referens	bérköltség		
	I.3.2. A felvételi folyamat lefolytatása	sikeres felvételi folyamat, min. 30 új munkatárs felvétele	2023.01.	2023.12.	tudományos és gyűjteményi	főigazgató, főigazgató-helyettesek,	bérköltség		

						főigazgató-helyettes	gazdasági vezető, személyügyi munkatárs, állományvédelmi referens	
--	--	--	--	--	--	----------------------	---	--

STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése : Egységes és korszerű állományvédelmi szabályozás kialakítása Az állományvédelem elveit, gyakorlatát, folyamatait és feladatait Állományvédelmi Szabályzatban rögzítjük, figyelembe véve a műtárgyállomány sajátosságait (növény, állat, ásvány, ősmaradvány, könyv). A gyűjteményi protokollokon belül a gyűjteményenkénti szabályozás a referens és a gyűjteményért felelős muzeológus, könyvtáros és preparátor részvételével alakítjuk ki.							
STRATÉGIAI CELOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMUTATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS (KONKRÉT SZEMÉLY)	KÖZREMŰKÖDŐ K (KONKRÉT SZEMÉLY)	ERŐFORRÁSOK
			év/hó TÓL	év/hó IG			
II.1. Állományvédelmi fejlesztési ütemterv készítése	II.1.1. Állományvédelmi fejlesztési ütemterv elkészítése.	Elkészült az állományvédelmi fejlesztési ütemterv.	2022. 06.	2022.09.	állományvédelmi referens	főigazgató, főigazgató- helyettesek, állományvédelmi referens, muzeológus, preparátor, társvezetők	munkaidőben mérhető
	II.1.2 Állományvédelmi fejlesztési ütemterv véglegesítése és elfogadása	1 db főigazgató által elfogadott terv	2022.09.	2022.10.	tudományos és gyűjteményi főigazgató- helyettes	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	munkaidőben mérhető
II.2. Az állományvédelmi	II.2.1. IPM és állományvédelmi szempontok összegyűjtése	1 egységes szempontrendszer elkészült	2022.10.	2022.10.	állományvédelmi referens	tudományos és gyűjteményi	munkaidőben mérhető

szempontok beépítése a gyűjteményi protollokba							főigazgató-helyettes, állományvédelmi referens, muzeológus, preparátor	mérhető
	II.2.2. A gyűjteményi protollokkal kapcsolatos elvárásrendszer összeállítása	a hiányzó gyűjteményi protollok pótlása, a meglévők audija összesen 68 gyűjteményi protokoll audija	2022.10.	2023.01.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes, állományvédelmi referens, muzeológus, preparátor	munkaidőben mérhető	
II.3. Az Állományvédelmi Szabályzat elkészítése	II.3.1. Egy munkacsoport felállítása a szabályzat elkészítéséhez (törvényi szabályozás, nemzetközi gyakorlat és tapasztalatok összegzése)	Megalakul a munkacsoport - minden gyűjteménytípust képviselve - max. 10 fővel 1 munkatársi véleményezési kör 1 elfogadásra előkészített szabályzat	2022.06. 2022.10. 2022.11.	2022.10. 2022.10. 2022.11.	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes	tudományos és gyűjteményi főigazgató-helyettes, állományvédelmi referens, muzeológus, preparátor	munkaidőben mérhető	
	II.3.2. A szabályzat elfogadása	1 db elfogadott szabályzat 1 db belső képzés megvalósítása minden szakalkalmazott részvételével	2022.11. 2023.01.	2022.12. 2023.12.	főigazgató HR menedzser	főigazgató-helyettesek, állományvédelmi referens állományvédelmi referens	munkaidőben mérhető munkaidőben mérhető	

STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése : Állományvédelmi infrastruktúra fejlesztése

Gyűjteményeink jelentős részében elavultak a tárolórendszerek és a munkakörülmények sem megfelelőek. Az állományvédelmi terv fontos része a tárolórendszer modernizálása. A korszerű anyagok használatának egyik feltétele a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott korszerű eljárások megismerése. Az IPM (Integrated Pest Management) által meghatározott elveket vesszük figyelembe az infrastruktúra kialakításában. Munkaegységügyi szempontból alapvető fontosságú, hogy a munkaszobák és a gyűjteményi raktárhelyiségek elkülönüljenek.

A fenntartóval folytatandó párbeszédben kiemelt szempontként és következetesen képviseljük az állományvédelem alapvető fontosságát.

STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMUTATÓ -	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS (KONKRÉT SZEMÉLY)	KÖZREMŰKÖDŐ K (KONKRÉT SZEMÉLY)	ERŐFORRÁS OK
			év/hó TÓL	év/hó IG			
III.1. Az állományvédelemben használt anyagok és módszerek megújítása	III.1.1. A modern állományvédelemhez szükséges anyagok és eszközök felmérése	Anyag- és eszközbeszerzési lista készül	2023.01.	2023.03.	állományvéde lmi referens	szakalkalmazottak, állományvédelmi referens	munkaidőben mérhető
	III.1.2. A modern állományvédelemhez szükséges anyagok és eszközök beszerzése	Megtörténik a beszerzés	2023.04.	2024.03.	állományvéde lmi referens	gazdasági osztály, műszaki osztály	beszerzési keret
	III.1.3. Külső vállalkozóval elvégzendő kártevőmentesítési munkák felmérése	keretszerződés megkötése a vállalkozóval	2023.02.	2023.06.	főigazgató	gazdasági osztály, műszaki osztály	munkaidőben mérhető
	III.1.4. Kártevőmentesítési munkák elvégzése	teljesítési igazolás	2023.06	2026. 01.	állományvéde lmi referens	gazdasági osztály, műszaki osztály	szolgáltatási keret
III.2. A gyűjtemények infrastrukturális hiányosságainak felmérése	III.2.1 Tárolókapacitás mennyiségi és minőségi felmérése	tárolóeszközök beszerzési listája elkészül a beszerzési lista jóváhagyása	2023.01.	2023.04.	állományvéde lmi referens	szakalkalmazottak	munkaidőben mérhető

		főigazgató által	2023.05.	2023.06.	főigazgató	gazdasági igazgató, műszaki vezető, állományvédelmi referens	
	III.2.2. A munka- és gyűjteményi szobák állapotának felmérése	műszaki jelentés a helyiségek állapotáról	2023.01.	2023.04.	műszaki vezető	műszaki osztály, szakalkalmazottak	munkaidőben mérhető
III.3. A gyűjtemények infrastruktúrájának fejlesztése, felkészülés a költözés állományvédelmi kihívásaira	III.3.1. A műszaki jelentés alapján szükséges javítások és szükséges beszerzések ütemezése, megvalósítása	1 db ütemterv Az előirányzott javítások megvalósulnak	2023.05. 2023.07.	2023.06. 2024.12.	műszaki vezető	műszaki osztály	munkaidőben mérhető
		Az előirányzott beszerzések megvalósulása	2024.01.	2024.12.			eszközbeszerzések beszerzési keret

STRATÉGIAI FÓKUSZTERÜLET megnevezése: A preparátorképzés megvalósítása							
A Magyar Természettudományi Múzeum a korábbi sikeres, de megszűnt OKJ-s múzeumi preparátorképzés tapasztalatainak felhasználásával preparátorképzést valósít meg, amely egyrészt szakalkalmazottaink továbbképzésének, másrészt utánpótlásunk biztosításának eszköze. A múzeumi preparátorképzés során, szakmailag hiteles oktatógárda segítségével, a jogszabályi környezetnek megfelelően minden jelentkező számára akkreditált szakképzést biztosítunk. A preparátorképzés kialakítása során felkészülünk arra, hogy amennyiben igény mutatkozik rá, akkor a képzést piaci alapokra helyezzzük, és külső intézmények és magánszemélyek számára is lehetővé tesszük.							
STRATÉGIAI CÉLOK	KONKRÉT CSELEKVÉSI TERV	KULCS TELJESÍTMÉNYMUTATÓ - KPI	ÜTEMEZÉSI JAVASLAT		FELELŐS (KONKRÉT SZEMÉLY)	KÖZREMŰKÖDŐ K (KONKRÉT SZEMÉLY)	ERŐFORRÁS OK
			év/hó TÓL	év/hó IG			

IV. 1 A preparátorképzés megvalósítási tervének készítése	IV.1.1 A preparátorképzési terv elkészítése	1 munkacsoport összeállítása a preparátorképzés képzési tervének összeállítására 1 db képzési terv elkészül a képzés tartalmára, ütemezésére, oktatói stábjára és az alkalmazott képzési módszerekre vonatkozóan	2023.02. 2023.04.	2023.04. 2023.08.	főigazgató- helyettesek	főigazgató, főigazgató- helyettesek, muzeológusok, preparátor képzés referense, állományvédelmi referens, tárvezetők	munkaidőben mérhető
	IV.1.2 A preparátorképzési terv elfogadása	1 db elfogadott terv	2023.08.	2023.09.	főigazgató	főigazgató, főigazgató- helyettesek, muzeológus, preparátorképzési referens	munkaidőben mérhető
IV.2 A preparátorképzés akkreditációja	IV.3.1 Az akkreditációs folyamat lebonyolítása	1 db sikeres akkreditációs folyamat, akkreditációs számmal regisztrált képzés	2023.09.	2024.06.	képzési koordinátor	képzési koordinátor, főigazgató, gazdasági igazgató	Regisztrációs költség, munkaidőben mérhető
IV.3. A preparátorképzés elindítása	IV.4.1 HR és marketingterv elkészítése a képzés indításához - a résztvevői célcsoportok, toborzási csatornák, képzési feltételek meghatározásával, hirdetési tervek készítésével	1 db főigazgató által jóváhagyott marketingterv	2024.09.	2024.11.	képzési koordinátor	főigazgató, marketing csoport, HR menedzser	munkaidőben mérhető
	IV.4.2. Képzési regisztrációs folyamat kialakítása	képzési szerződés mintája A tervezett regisztrált létszámmal bizonyossá válik az első képzés elindítása	2024.10. 2024.12.	2024.12. 2025.01.	képzési referens	jogász, gazdasági igazgató	

	IV.4.3. Kiválasztott oktatókkal szerződéseket kötünk.	Sikeresen megkötött szerződések	2025.01.	2025.02.	preparátor képzési koordinátor	főigazgató, főigazgató- helyettesek, preparátorképzési referens, munkatügyi munkatársak	Munkabér vonzat
	IV.4.4 Megvalósul az első preparátorképzés	min. 10 végzett preparátor	2025.03.	2025.12.	képzési referens	muzeológusok, főigazgató, főigazgató- helyettesek, preparátorképzési referens,	Munkabér és oktatói honorarium vonzat

**A MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM
INTÉZMÉNYI STRATÉGIÁJA**

2021 - 2026

BUDAPEST, 2021. SZEPTEMBER 28.

TARTALOMJEGYZÉK

Önmegehatározás

Küldetés

Jövőkép

Egyéves jövőkép

Ötéves jövőkép

Értékek

Egységstudat

Gyűjtemény és kutatás

Hitelesség

Tudásátadás

Eddigi eredményeink, büszkeségeink

Kihívások

Globális kihívások

Hazai kihívások

A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai

Célok

Vonzó munkahelyet teremtünk

Társadalmi beágyazottságunkat növeljük

Szolgáltató szemléletű múzeumot működtetünk és fejlesztünk

Fenntartjuk és a kor kihívásainak megfelelően fejlesztjük sokszínű gyűjteményezési és tudományos tevékenységünket

Működési stabilitásunkat növeljük

Mérföldkövek

CSELEKVÉSI TERV VÁZLAT

„Nincs olyan múlt, melyet visszavárnunk szabad, de van az örök új, mely a múlt kibővült elemeiből támad.”

Goethe

Önmeghatározás

„[...] ez intézetnek hivatása, mert arra rendeltetett hogy lehetőleg universalis képét nyújtsa [...] a természet három országának is. Evvel nem kötetett sem földirati, sem politikai, sem nemzetiségi határokhoz, s így leginkább van hivatva az ismeretek közvetítésére is; s e közvetítés, [...] méltán a nemzeti intézet tiszte; sőt hivatásszerű kötelessége.”

Herman Ottó

Küldetés

A Magyar Természettudományi Múzeum a Kárpát-medence legnagyobb természettajzi és embertani gyűjteménye. Gyűjti, kutatja és bemutatja a biológiai sokféleség és a történeti embertan tárgyi emlékeit. Nyitott, család- és látogatóbarát, a hazai és nemzetközi tudományos és kulturális életbe beágyazott intézmény. Hiteles természettudományos ismeretek közvetítésével válaszokat kínál korunk kihívásaira. Elkötelezett a környezettudatos szemléletmód kialakítása mellett.

Jövőkép

Egyéves jövőkép

A múzeum átlátható folyamatokkal és hatékony belső kommunikációval rendelkező intézmény. Komplex kiállítási, kutatási, digitálizálási, állományvédelmi, gyűjteménygyarapítási és revíziós koncepciója van, és vonzó életpályamodellt kínál. Tevékenységeivel növeli társadalmi beágyazottságát és ismertségét, nyitott a folyamatos fejlődésre. Támogatja a szélesebb társadalmi részvételt a múzeum mindennapjaiban.

Öt éves jövőkép

A Magyar Természettudományi Múzeum hazai és nemzetközi szinten is ismert és elismert, stabil anyagi és emberi erőforrással rendelkező szervezet és munkahely. Helyszínt, háttér és infrastruktúrát biztosít a gyűjteményezéshez, a kutatáshoz és ezek eredményeinek megismertetéséhez. Tömegeket vonzó kiállításokat rendez. A természettudományos muzeológia és a környezeti nevelés módszeriani és oktatási központja. Minden funkciójában korszerűen és környezettudatosan működik, innovatív megoldásokat keres a mindenkori kihívásokra. Elkezdődik az új épület kivitelezése, és megújulnak a vidéki tagintézmények.

Értékek

Egységstudat

Munkatársaink szervezeten, az intézmény érdekeit érvényesítve, egy csapat részeként dolgoznak a múzeum jó hírnevének, hatékony működésének, társadalmi szerepvállalásának és beágyazottságának erősítéséért. Folyamatosan bővítjük a múzeum hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerét az oktatás, a tudomány és a kulturális élet minden területén.

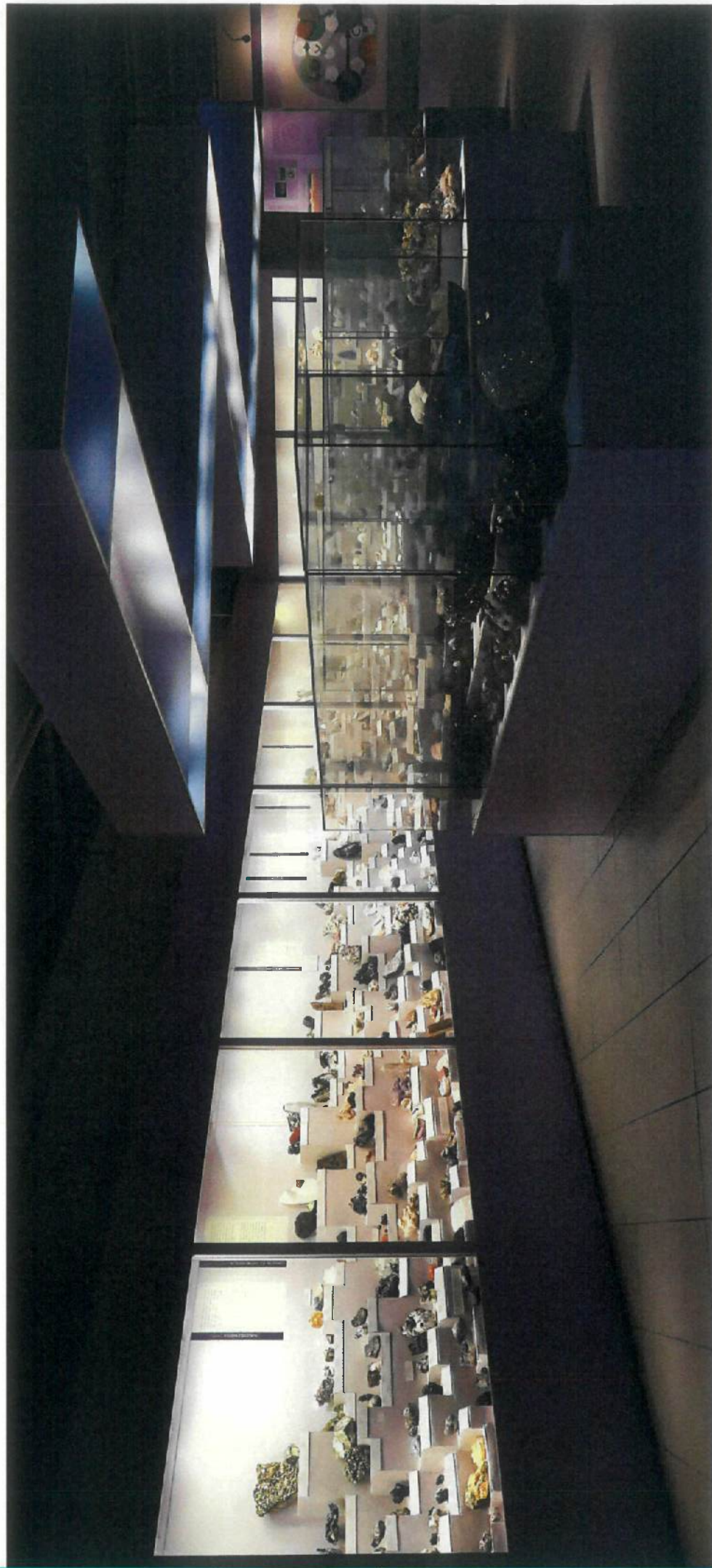
Hitelesség

Minden tevékenységünkre jellemző a tudományos megközelítés és a kritikai gondolkodás. Gyűjteményeinkbe rendezett tárgyaink elérhetők és újrazivsgálhatók. Szakembereink a hazai és a nemzetközi tudományos közélet aktív szereplői.

Gyűjtemény és kutatás

Természettajzi, embertani és tudománytörténeti gyűjteményeink a jelen és a jövő generációk örökségét képezik. Megőrzésük, tervszerű fejlesztésük és hozzáférhetővé tételük alapvető feladatunk. Gyűjteményeinkhez kötődő alapkutatásokat és a kor kihívásaira válaszokat kereső, innovatív alkalmazott kutatásokat folytatunk. Részt veszünk hazai és nemzetközi tudományos és természetvédelmi pályázatokban, valamint szakértői tevékenységet végzünk.

Magyar Természettudományi Múzeum

Tudásátadás

A természettudományos ismereteket és az intézményben több mint kétszáz éve gyarapodó tudást számos csatormán keresztül tesszük elérhetővé a társadalom minden rétege számára, a kiállításoktól a közművelődési programokon keresztül a tudományos publikációkig. Képesek vagyunk pozitív irányban befolyásolni a társadalmi értékrendet azáltal, hogy hangsúlyt fektetünk a környezeti nevelésre, a természetvédő szemlélet kialakítására.

Eddigi eredményeink, büszkeségeink

„A természettudományi szakok művelésének fontossága nem szorul indokolásra: egész létiünkkel a természethez vagyunk fűzve, s ezért a természeti ismerés a legközelebbi érdekünk.”

Herman Ottó

Múzeumunk több mint kétszáz éves története 1802-ben a Nemzeti Múzeum keretei között indult útjára. Az első száz év során több mint egymillió példánnyal gyarapodtak a gyűjteményeink.

A 20. században óriási veszteségek érték a múzeumot: a második világháború és az 1956-os tűzvész csaknem mindegyik tár anyagát érintette. Ennek ellenére az elmúlt száz évben megfizsereztek a gyűjteményeinkben őrzött természettudományos műtárgyak számát.

Napjainkban több mint tizenegyszélmillió nyilvánított tétel gazdagítja a tudományos tárák anyagát.

A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményeiben őrzött tárgyak száma alapján az ötödik legnagyobb Európában. Földrajzi tekintetben a legértékesebb anyagaink a Kárpát-medence és a Balkán-félsziget mellett, Kelet-, Délkelet- és Közép-Ázsiából, Ausztráliából, valamint Közép-Amerikából származnak. Évente kétszáznál több tudományos közlemény jelenik meg az intézményben dolgozó szakemberek tollából.

Részt veszünk a bakonyi dinoszauruszok feltárásában, az Árpád-ház Programban, a Nemzeti Biodiverzitás Monitorozó Programban, a Szigetköz kutatásában, valamint a védett vagy fokozottan védett fajok természetvédelmét célzó nemzetközi pályázatokban. Az intézmény befogad két akadémiai kutatócsoportot, és rendelkezik egy molekuláris taxonómiai laboratóriummal.

2013-ban két vidéki tagintézménnyel bővültünk: csatlakozott hozzánk a gyöngyösi Mátra Múzeum, valamint a zirci Bakonyi Természettudományi Múzeum.

Számos állandó és időszakos kiállítás sikeres megrendezésének elismeréseként 2012-ben az Év Múzeuma címet is elnyertük. 2020-ban megkaptuk a Családbarát Múzeum díjat, az MTM Mátra Múzeuma pedig múzeumpedagógiai pályázaton részesült.

Kihívások

Globális kihívások

A globális kihívásokra (biodiverzitás csökkenése, környezetszennyezés, túlnépesedés, az emberi hatás következtében felgyorsuló globális klímaváltozás) az emberiség csak a természettudományos eredmények megismerésével, szemléletváltással, illetve új, nemzeteken átvívelő társadalmi összefogással találhat válaszokat. Ehhez a politikai akarat mellett több tudományterület együttműködése, a társadalmi folyamatokra ható politikai, szakmai, és társadalmi szervezetek, tudatformálók összefogása tud előremutató megoldásokat kínálni.

A megzavart természeti környezetben lezajló, az emberiségre negatívan ható eseményekre, mint amilyen a 2019-ben indult koronavírus-járvány, vagy a szélsőséges időjárási események, az emberiségnek hatékony megoldást kell találni.

A kihívásokat felismerve a természettudományi múzeumok nemzetközi konzorciumokba tömörültek, kialakítva így a világ egyik legnagyobb kutatási infrastruktúráját. Az MTM e konzorciumok alapító tagja. Ezek a múzeumok megkerülhetetlen tárai a földtani örökség és a biodiverzitás kutatásának. A gyűjtemények tárgyaikkal és tudományos adatbázisaikkal megismerhetővé teszik a fauna és flóra változásait – akár több évszázadnyi távlatban is. Szerepük a jövő generációinak szemlélet-formálásában és a természettudományos érdeklődés kialakításában is óriási.

Hazai kihívások

Az elmúlt években egyre csökkenő tendenciát mutat Magyarországon a múzeumlátogatások száma. A múzeumi kínálat mellett megerősödtek az egyéb olyan élményalapú szolgáltatók, melyek kínálatára áttértek bizonyos múzeumok tematikájával. A szabadiidős tevékenységek versenyében való részvétel arra készteti a múzeumokat, hogy szakítsanak a hagyományos bemutató jelleggel, és egyre inkább újszerű szolgáltatásokkal, kibővült funkciókkal fogadják a látogatókat. A 21. században bővülnek a múzeumok feladatai, a megőrzés, a tájékoztatás, a kutatás és az oktatás mellett a szórakoztatás is prioritássá vált.

A múzeumokban az emberi erőforrás fejlesztésének lépést kell tartania a feladatok gyarapodásával.

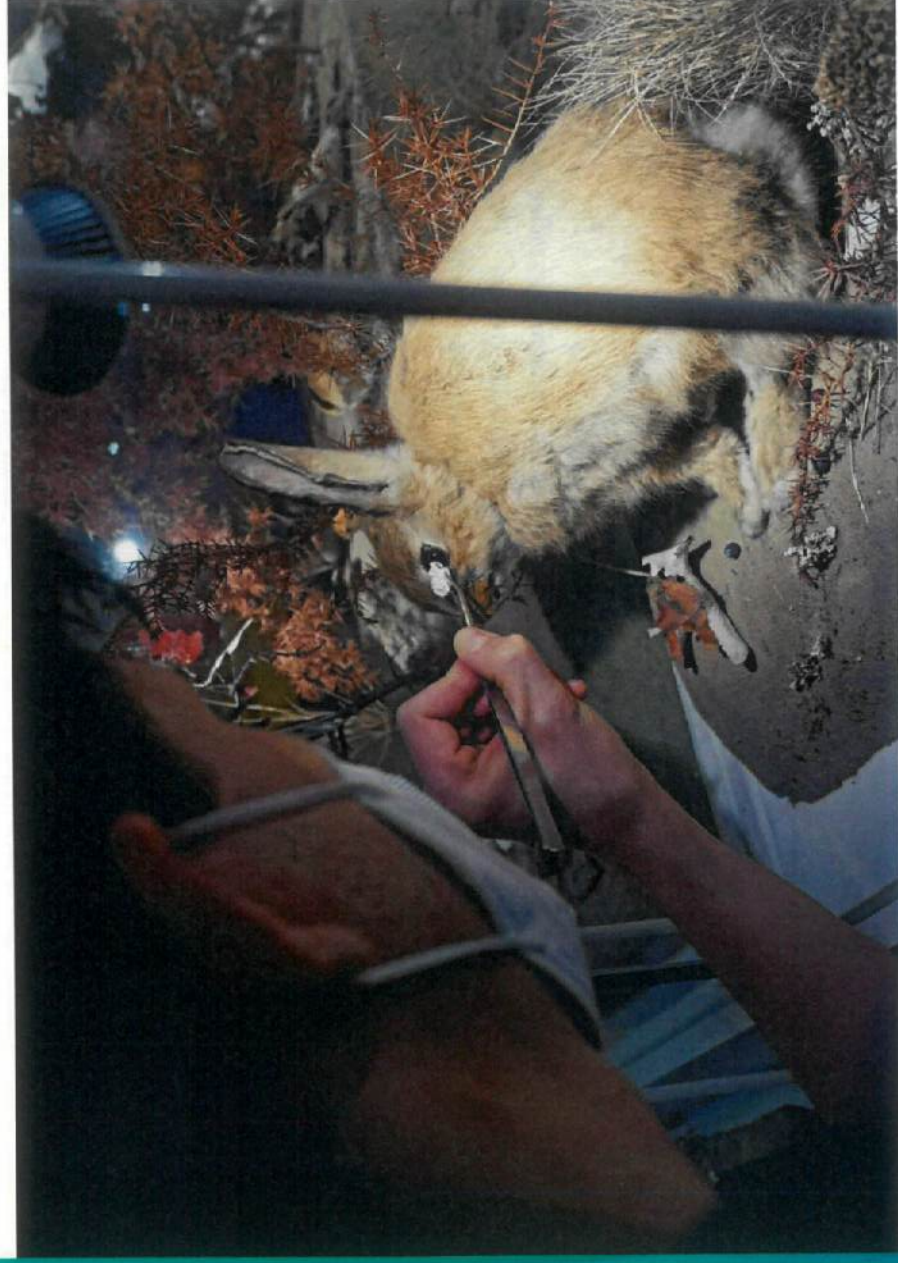
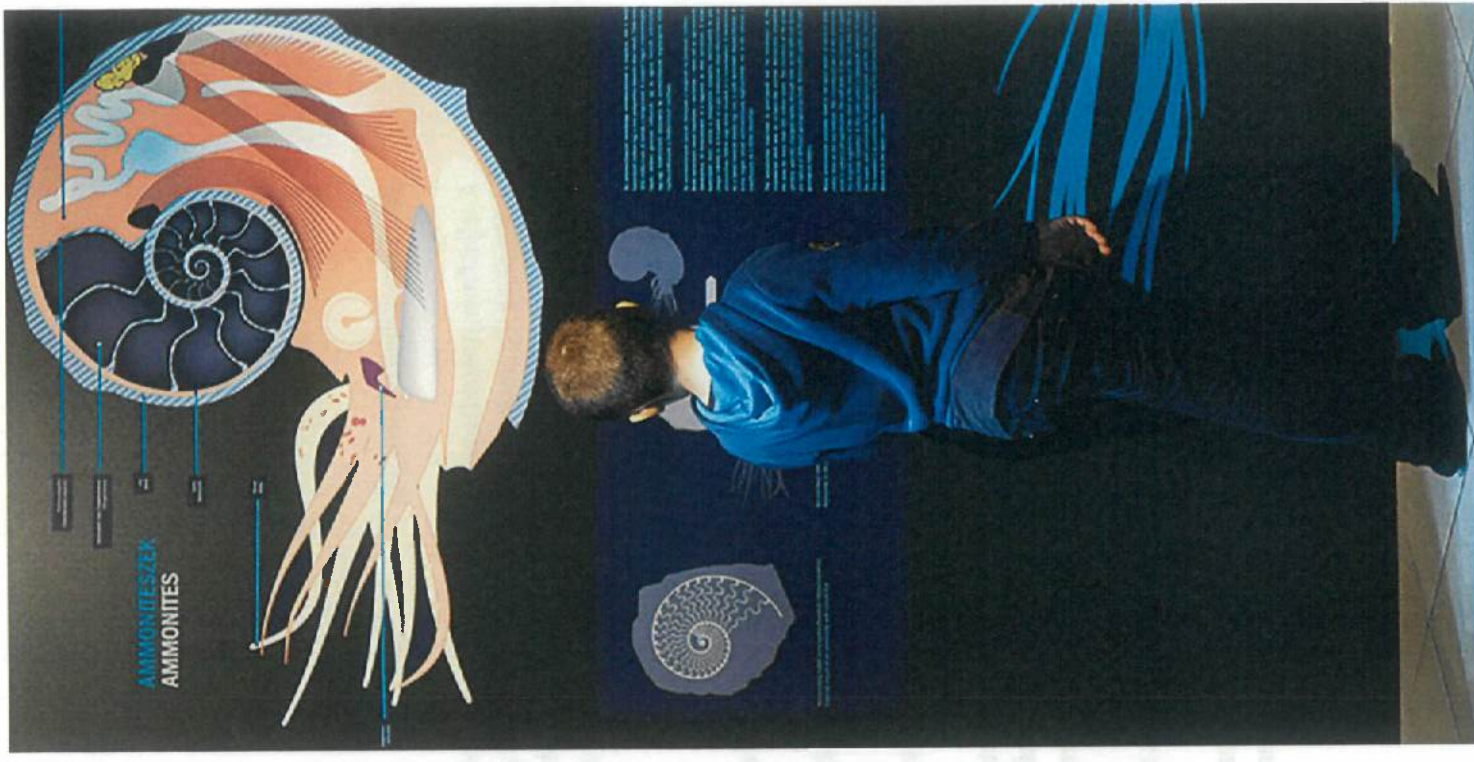
A Magyar Természettudományi Múzeum kihívásai

A Magyar Természettudományi Múzeum több mint kétszáz éve gondozza és gyarapítja a Kárpát-medence legnagyobb természettajzi gyűjteményét. Bár múltját, gyűjteményei méretét és a falai között zajló munkát tekintve nemzetközi szinten is tekintélyes intézmény, finanszírozottsága, ismertsége, beágyazottsága tekintetében messze elmarad a hazai hasonló méretű, háttérű országos múzeumokétól, közgyűjteményekétől. Az elmúlt években, évtizedekben nem sikerült az MTM-et rangjának méltó helyre pozicionálni. Kutatási, monitoring területen nemcsak más közintézmény, hanem sok magánvállalkozás, társadalmi szervezet is jelentős konkurenciát jelent, amelyeknek piaci szerepvállalását nem nehezítik a közfeladatok ellátása. Részben közpénzből megvalósult számos modern természettudományos kiállítóhely versenyez a látogatókért, ezzel nagy kihívás elé állítva az alulfinanszírozott múzeumot.

A múzeum egyik legfontosabb megoldandó feladata a szakalkalmazottak utánpótlása és képzése.

Az MTM helyzetét tovább árnyalja a 2018. évi kormányhatározat, amely az MTM Debrecenbe költöztetéséről döntött. A fenntartói kommunikáció hiánya jelentős humán-erő-fluktuációt és a munkafolyamatok lassulását eredményezte. Az MTM körüli bizonytalanságot tovább növelte, hogy 2021-ben az MTM Magyar Nemzeti Múzeumba integrálására miniszteri biztost neveztek ki.

A következő évek legfontosabb stratégiai céljai az intézmény stabilizálása, újrapozicionálása, a szélesebb társadalmi, szakmai bázis megteremtése. Emellett fenntartjuk és továbbfejlesztjük a múzeum hármask feladataiból fakadó tevékenységeinket.

Célok

Vonzó munkahelyet teremtünk

A teljesítménymenedzsment alapját képező, a munkatársak és vezetők képzését, fejlesztését és az új munkatársak beilleszkedését segítő HR stratégiát alakítottunk ki. A múzeum dolgozóinak létszámát ezzel összhangban fejlesztjük. Hatékonyan működtetjük a belső kommunikációt, őszinte, kölcsönös megbecsülést sugárzó légkört alakítottunk ki.

Célunk, hogy perspektívát, stabilitást és fejlődési lehetőséget biztosítsunk. Törekszünk a munkatársak megtartására és motiválására, célunk, hogy a szakterületeken belül fő elhelyezkedési célpontot jelentsünk a rugalmas és magasán képzett új kollégák számára. Ezek segítségével biztosítjuk szakmai céljaink elérését.

Társadalmi beágyazottságunkat növeljük

A globális problémák és a társadalmi igények figyelembevételével elkészítjük az ötéves kiállítási és közművelődési stratégiánkat. Kapcsolati hálókat kiterjesztjük, új stratégiai együttműködéseket alakítottunk ki állami szervezetekkel, oktatási intézményekkel, szakmai és civil szervezetekkel. Alkalmazkodunk a változó kultúrafogasztási szokásokhoz, múzeumspecifikus megoldásokkal színesítjük a kulturális és turisztikai palettát. Célunk, hogy a társadalom és a minisztériumok által is elismert, szemléletformáló intézménnyé váljunk.

Szolgáltató szemléletű múzeumot működtetünk és fejlesztünk

A múzeum szakmai működéséből származó ismereteket a társadalom széles rétegei számára hasznosíthatóvá tesszük. Ezért hozzáférést biztosítottunk a nálunk felhalmozott természettudományos örökséghez kiállításaink, digitalizált gyűjteményeink, adatbázisaink, könyvtárunk, génbankunk és a társadalom igényeihez igazított, folyamatosan fejlődő szolgáltatásaink segítségével. Azon dolgozunk, hogy a múzeumlátogatás komplex élménnyé, a múzeum ismert és kedvelt közösségi térévé váljon.

Fenntartjuk és a kor kihívásainak megfelelően fejlesztjük sokszínű gyűjteményezési és tudományos tevékenységünket

Gyűjteményeinkre, szaktudásunkra és tapasztalatainkra építve gyűjteményezési és kutatási stratégia alapján végezzük munkánkat. Hazai és nemzetközi együttműködéseink által tudományos pályázatokban veszünk részt. A stratégiában meghatározott ütemben gyarapítjuk gyűjteményeinket, növeljük feldolgozottságukat és hozzáférhetőségüket.

Középtávon fejlesztjük a gyűjteményezési és kutatási infrastruktúrát. Célunk, hogy a hazai és nemzetközi tudományos közélet színterén fenntartsuk és tovább szélesítsük ismertségünket és elismertségünket, és az általános műveltség részévé emeljük a természettudományos ismereteket.

Működési stabilitásunkat növeljük

A szervezeti struktúra és a folyamatok racionalizálása és újragondolása által, egy megújult SzMSz-szel, ügyrenddel és elektronikus iktatórendszerrel, továbbá külső források bevonásával stabilizáljuk az intézmény működését. Ötéves távlatban fejlesztjük az intézmény érdekérvényesítő képességét. Hozzájárulunk ezzel a múzeum konszolidációjához, és megteremtjük a jövőbeli fejlődés alapjait. Átlátható és tervezhető működési kereteket hozunk létre.

2021. IV. negyedév

Négy bizottság alakul, és támogatja a főigazgató munkáját (Kiállítási és Közművelődési, Gyűjteményi, Tudományos, Informatikai és Digitalizálási Bizottság)

Elkészülnek az intézményi stratégiához illeszkedő részstratégiák (gyűjteménygyarapítási és revíziós terv, állományvédelmi terv és digitalizálási stratégia, belső kommunikációs stratégia, kutatási stratégia, marketingstratégia)

2022. I. negyedév

A stratégia megvalósítását biztosító módon frissítjük szervezeti és működési szabályzatunkat és az ügyrendeket

Elkészül a Magyar Természettudományi Múzeum első, emberi erőforrás-gazdálkodásra irányuló stratégiája, a következő öt évre vonatkozó fejlesztési tervvel
Elkészül a múzeum home office szabályzata

Megújul a belső információáramlást támogató Intranet

Elkészül az intézmény kommunikációs szabályzata

Az intézmény pénzügyi stabilitásának erősítése érdekében bevételi lehetőségeink kiaknázását feltérképezzük, majd vállalkozási tevékenységet indítunk

2022.II. negyedév	Együttműködést indítottunk a Debreceni Egyetemmel és a MNM Régészeti Örökségvédelmi Igazgatósággal Megalakul az MTM Baráti Köre Elindul a múzeum önkéntesi programja Elkészül a múzeum kiállítási és köznevelődési terve a 2023-2026-os időszakra
2022. III. negyedév	Utánpótlás-nevelési programunkat újtjára indítjuk, így biztosítva a tudományos ismeretek kontinuitását Megújul és az ismeretek hozzáférhetőségét teljeskörűen biztosítja az MTM weboldala
2022. IV. negyedév	Elkészül a Magyar Természettudományi Múzeum továbbképzési terve a 2026-ig tartó időszakra vonatkozóan a munkatársak fejlesztése érdekében Elkészül a belteri, majd a kültéri állatpark Budapesten
2023. I. negyedév	Elindul a Magyar Természettudományi Múzeum teljesítménymenedzsment rendszerének első féléves tesztidőszaka
2023. I. negyedév	Költözési előkészítő bizottság felállítása
2023. I. negyedév	Részvétel leletmentő felárásokban, régész munkatárs alkalmazása
2023. I. negyedév	Citizen science programot indítottunk
2023. I. negyedév	Zöld múzeum koncepciójának elkészítése

2024. I. negyedév	Létrejön egy pályázatfigyelő csoport
2024. I. negyedév	Kutatási feladatok ellátására bioinformatikai-, természetrajzi hungarikumok-, illetve környezetrekonstrukciós csoport jön létre
2026. IV. negyedév	Természettudomány-történeti adatbázis létrehozása
2026. IV. negyedév	A múzeumi gyűjtemények 50%-a digitalizálva lesz
2026. IV. negyedév	Évente 5 új együttműködési megállapodást kötünk

Ásvány- és Kőzettan

1. Papp G. (2022): Szabó Anniversalia. – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* 114: IX–X, 214.
2. (Pósfai M.) & Papp G. (2022): In memoriam Dr. Nemezc Ernő. [In memoriam Dr. Ernő Nemezc] – *Földtani Közlöny* 152(4), 301–306.
3. Papp G.: A magyarországi ásványgyűjtés történetének 1945-től az 1970-es évek első feléig terjedő időszaka – áttekintés. [History of mineral collecting in Hungary from 1945 to the first half of the 1970s – an overview.] – In Szakáll S. & Hollósy F. (ed.): *A hazai szervezett ásványgyűjtés 50 éve. [50 years of organised mineral collecting in Hungary.]* (Minerofil Kiskönyvtár VI.) Magyar Minerofil Társaság, Miskolc, 9–29.
4. Papp G. (2022): Szendrei Géza. [Géza Szendrei.] – In: Tóth A. (ed.-in-chief): Magyar múzeumi arcképcsarnok II. [Biographical dictionary of the Hungarian museums II.]. Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, 324–326.
5. Papp G. & Jánosi M. (2022): A legvonzóbb ásvány. [The most attractive mineral.] – *Élet és Tudomány* 77(51–52): 1666–1670.

Őslénytan

6. Bergström A., David W. G. Stanton, Ulrike H. Taron, Laurent Frant, Mikkel-Holger S. Sinding, Erik Ersmark, Saskia Pfrengle, Molly Cassatt-Johnstone, Ophélie Lebrasseur, Linus Girdland-Flink, Daniel M. Fernandes, Morgane Ollivier, Leo Speidel, Shyam Gopalakrishnan, Michael V. Westbury, Jazmin Ramos-Madrigal, Tatiana R. Feuerborn, Ella Reiter, Joscha Gretzinger, Susanne C. Münzel, Pooja Swali, Nicholas J. Conard, Christian Carøe, James Haile, Anna Linderholm, Semyon Androssov, Ian Barnes, Chris Baumann, Norbert Benecke, Hervé Bocherens, Selina Brace, Ruth F. Carden, Dorothée G. Drucker, Sergey Fedorov, Mihály Gasparik, Mietje Germonpré, Semyon Grigoriev, Pam Groves, Stefan T. Hertwig, Varvara V. Ivanova, Luc Janssens, Richard P. Jennings, Aleksei K. Kasparov, Irina V. Kirillova, Islam Kurmaniyazov, Yaroslav V. Kuzmin, Pavel A. Kosintsev, Martina Láznicková-Galetová, Charlotte Leduc, Pavel Nikolskiy, Marc Nussbaumer, Cólín O'Driscóil, Ludovic Orlando, Alan Outram, Elena Y. Pavlova, Angela R. Perri, Małgorzata Pilot, Vladimir V. Pitulko, Valerii V. Plotnikov, Albert V. Protopopov, André Rehazek, Mikhail Sablin, Andaine Seguin-Orlando, Jan Storå, Christian Verjux, Victor F. Zaiert, Grant Zazula, Philippe Crombé, Anders J. Hansen, Eske Willerslev, Jennifer A. Leonard, Anders Götherström, Ron Pinhasi, Verena J. Schuenemann, Michael Hofreiter, M. Thomas P. Gilbert, Beth Shapiro, Greger Larson, Johannes Krause, Love Dalén & Pontus Skoglund 2022: Grey wolf genomic history reveals a dual ancestry of dogs. – *Nature* 607, 14 July 2022, <https://doi.org/10.1038/s41586-022-04824-9>
7. Bosnakoff M., Virág A., Szives O. & Főzy I. 2022: Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető. 25. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Tótvázsony, 2022. Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, ISBN 978-963-8221-87-2
8. Botfalvai G., Kocsis L., Szabó M., Király E. & Sebe K. 2022: Preliminary report on rare earth element taphonomy of a Miocene mixed age fossil vertebrate assemblage (Pécs-Danitzpuszta, Mecsek Mts., Hungary): uptake mechanism and possible separation of palaeocommunities. – *Historical Biology*, DOI: 10.1080/08912963.2022.2049771
9. Dulai A. 2022: Two new *Eucalathis* (Brachiopoda, Chlidonophoridae) species from the Pliocene of Italy and history of the genus in the Mediterranean. – *Historical Biology*, (Q1, IF: 1,942) doi: 10.1080/08912963.2022.2155150
10. Dulai A. & Hyžný M. 2022: Müller Pál badeni Decapoda-gyűjteménye a Magyar Természettudományi Múzeumban. (Pál Müller's Badenian Decapoda Collection in the Hungarian Natural History Museum, Budapest). – *Földtani Közlöny* 152(2): 147–156. (Q3)
11. Főzy I., Fodor L., Grabowski J., Lodowski G.D., Price G., Scherzinger A., Sente I., Vörös A. & Szives O. 2022: Late Jurassic–Early Cretaceous fossil localities of the Bakony Mountains, Hungary – Rocks, fossils and stratigraphy. – In: Főzy I. (ed.): *Fauna, biostratigraphy, facies and paleotectonic evolution of the Late Jurassic–Early Cretaceous formations in the Bakony Mountains (Transdanubian Range, Hungary)*. Institute of Geosciences, University of Szeged, GeoLittera Publishing House, 45–101.
12. Főzy I., Scherzinger A. & Szives O. 2022: Late Jurassic–Early Cretaceous (Kimmeridgian–Barremian) ammonites of the Bakony Mountains (Transdanubian Range, Hungary). – In: Főzy I. (ed.) *Late Jurassic–Early Cretaceous fauna, biostratigraphy and paleotectonic evolution in the Bakony Mountains (Transdanubian Range, Hungary)*. Institute of Geosciences, University of Szeged, GeoLittera Publishing House, 243–361.
13. Gasparik M. 2022: Jánossy Dénes Iván. – In: Tóth A. et al. (szerk.): *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II.*, Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, pp. 155–157.

14. Gasparik M. 2022: Az Év ősmaradványa, az óriásszarvas. – *Honismeret* 2022/2: 76–80.
15. Gasparik M. 2022: 2022-ben az Év ősmaradványa az óriásszarvas, avagy A szarvaskirály. – *Élet és Tudomány* 77(27): 870–873.
16. Görög Á., Szente I. & Szentesi Z. 2022: A köztünk élő Hantken. – *Földtani Közlöny* 152(2): 165–176.
17. Görög Á., Szinger B. & Szentesi Z. 2022: Hantken hagyatéka. – *Földtani Közlöny* 152(2): 119–138.
18. Grabowski J. (ed.), Fekete K., Lodowski D., Michalik J., Rehakova D. & Szives O. 2022: The Jurassic–Cretaceous transition in the Western Carpathians. – In: Walaszczyk I. and Todes J.P. (eds) *Cretaceous of Poland*. 11th International Cretaceous Symposium, Warsaw, Poland. Faculty of Geology University of Warsaw, 363–406.
19. Lodowski D. G., Pszczółkowski A., Szives O., Főzy I. & Grabowski J. 2022: Jurassic–Cretaceous transition in the Transdanubian Range (Hungary): integrated stratigraphy and paleomagnetic study of the Hárskút and Lókút sections. – *Newsletters on Stratigraphy* 55(1): 99–135.
20. Magyari E.K., Gasparik M., Major I., Lengyel Gy., Pál I., Virág A., Korponai J., Haliuc A., Szabó Z. & Pazonyi P. 2022: Mammal extinction facilitated biome shift and human population change during the last glacial termination in East-Central Europe. – *Scientific Reports* 12: 6796 | <https://doi.org/10.1038/s41598-022-10714-x>
21. Páll-Gergely B., Ablett J. D., Szabó M. & Neubert E. 2022: Revision of the “*Chloritis delibrata* (Benson, 1836)” group (Gastropoda, Stylommatophora, Camaenidae). – *ZooKeys* 1086: 1–31., doi:10.3897/zookeys.1086.77180
22. Pavia G., Dulai A., Festa A., Gennari R., Pavia M. & Carnevale G. 2022: Palaeontology of the Upper Pliocene marine deposits of Rio Vaccaruzza, Villalvernia (Piedmont, NW Italy). – *Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia* 128(1): 129–210. (Q2; IF: 1,561)
23. Szabó M., Hammel J. U., Harms D., Kotthoff U., Bodor E., Novák J., Kristóf K. & Ősi A. 2022: First record of the spider family Hersiliidae (Araneae) from the Mesozoic of Europe (Bakony Mts, Hungary). – *Cretaceous Research* 131, DOI: 10.1016/j.cretres.2021.105097
24. Szabó M., Kundrata R., Hoffmannova J., Németh T., Bodor E., Szenti I., Prosvirov A. S., Kukovecz Á. & Ősi A. 2022: The first mainland European Mesozoic click-beetle (Coleoptera: Elateridae) revealed by X-ray micro-computed tomography scanning of an Upper Cretaceous amber from Hungary. – *Scientific Reports*, DOI: 10.1038/s41598-021-03573-512:24
25. Szabó M., Brazidec M., Perrichot V., Szenti I., Kukovecz Á. & Ősi A. 2022: A unique record of the Late Cretaceous of East-Central Europe: The first fossil wasps (Hymenoptera: Bethyridae, Spathiapterygidae) from the ajkaite amber (Bakony Mts., western Hungary). – *Cretaceous Research* 139: 105314, DOI: 10.1016/j.cretres.2022.105314
26. Szabó M., Szabó P., Kóbor P. & Ősi A. 2022: *Alienopterix santonicus* sp. n., a metallic cockroach from the Late Cretaceous ajkaite amber (Bakony Mts, western Hungary) documents Alienopteridae within the Mesozoic Laurasia. – *Biologia*, <https://doi.org/10.1007/s11756-022-01265-7>
27. Szabó M., Kocsis L., Tóth E., Szabó P., Németh T. & Sebe K. 2022: Chondrichthyan (Holocephali, Squalomorphii and Batomorphii) remains from the Badenian of southern Hungary (Tekeres, Mecsek Mountains): the first deepwater cartilaginous fishes from the Middle Miocene of the Central Paratethys. – *Papers in Palaeontology* 2022, e1471
28. Szives O. & Főzy I. 2022: Towards the ammonite zonation of the Jurassic/Cretaceous transition: new data from ammonitico rosso/biancone sections of the Transdanubian Range (Hungary). – *Newsletters on Stratigraphy*, DOI: 10.1127/nos/2022/0679
29. Szives O., Lodowski G.D., Grabowski J., Vörös A., Szinger B., Price G. & Főzy I. 2022: The Jurassic/Cretaceous transition in the Bakony Mountains. – In: Főzy I. (ed.) *Late Jurassic–Early Cretaceous fauna, biostratigraphy and paleotectonic evolution in the Bakony Mountains (Transdanubian Range, Hungary)*. Institute of Geosciences, University of Szeged, GeoLitera Publishing House, 111–139.
30. Vörös A., Budai T., Makádi L., Bercsényi M., Földvári G., Pintér Zs. & Szabó M. 2022: Rediscovery of a classic Middle Triassic fossil site of the Balaton Highland (Transdanubian Range, Hungary): cephalopods, brachiopods and vertebrate remains from the Akol Hill at Barnag. – *Földtani Közlöny* 152(3): 233–258.

Növénytan

31. B-Béres, V., Stenger-Kovács, Cs., Buczkó, K., Padisák, J., Selmeczy, G.B., Lengyel, E., Tapolczai, K. 2022. Ecosystem services provided by freshwater and marine diatoms. *Hydrobiologia* <https://doi.org/10.1007/s10750-022-04984-9> Received: 28 March 2022 / Revised: 26 July 2022 / Accepted: 4 August 2022 IF: 2,822

32. Bálint Zs. & Bauer N. 2022: *Az Országgház növény- és állatmotívumai*. – Országgyűlés Hivatala, Budapest, 123 pp. ISBN 978-615-5948-74-9
33. Barina Z., Bauer N., Csicsek G., Csiky J., Horváth A., Mesterházy A., Molnár Cs., Szigetvári Cs. Varga I. & Virók V. 2022 (2021): *Módszertani kézikönyv a hazánkban előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok szerkezet és funkció szerinti értékeléséhez*. – Agrárminisztérium, Budapest, 252 pp. ISBN 978-615-5673.85-6
34. Batori Z., Bauer N. Erdős L. & Vojtkó A. 2022: The Vegetation of Karsts in Hungary. – In: Veress M. & Leél-Ősy Sz. (eds): *Cave and Karst Systems of Hungary*. Springer, Springer Nature Switzerland, ISBN: 978-3-030-92959-6, pp. 535–552. https://doi.org/10.1007/978-3-030-92960-2_19
35. Bauer N. & Nagy J. 2022: The distribution and conservation status of *Knautia dipsacifolia* (Caprifoliaceae, Dipsacales) in Hungary. – *Studia botanica hungarica* 53 (2): 235–247. <https://doi.org/10.17110/StudBot.2022.53.2.235>
36. Bauer N. & Verloove F. 2022: The accelerated spread of a neophyte introduced to Europe long ago – First occurrence of *Sporobolus indicus* (Poaceae) in Hungary. – *Acta Botanica Croatica* (online first 2022.11.02.) <https://doi.org/10.37427/botcro-2022-024/Q3>, IF 2021: 0,943/
37. Bauer N. 2022: Adatok a *Sorbus bakonyensis* elterjedéséhez és megőrzéséhez. (Data to the distribution and nature conservation of *Sorbus bakonyensis*) – *Kitaibelia* 27 (2): 229–233. <https://doi.org/10.17542/kit.27.025>
38. Bauer N. 2022: Dobrudzsa sztyeppéin. – *A Földgömb* 2022. őszi különszám: Klímaváltozás – Veszélyek és válaszok: 36–41.
39. Bauer N. 2022: Fekete Gábor (1930. ápr. 20. Bp. – 2016. nov. 29. Dunakeszi): botanikus, ökológus. – In: Tóth A. (főszerk.): *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Életrajzok a magyar múzeumi történetéből II.*, Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, ISBN 978-615-80043-7-4 pp.: 89–91. (Elektronikus kiadvány, publikálás időpontja 2022. dec. 15., tudományos kézikönyv, ISBN 978-615-80043-7-4, mtmt-azonosító: 33339195)
40. Bauer N. 2022: Kiegészítések Külső-Somogy és a Balaton déli partmelléke flórájához, növényföldrajzához. (Contributions to the flora and plant geography of Külső-Somogy and the southern shore of Lake Balaton, Hungary) – *Botanikai Közlemények* 109 (2): 109–164. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2022.109.2.109/Q4>, IF 2021: 0,50/
41. Bauer N., Hüvös-Récsi A., Lőkös L. & Farkas E. 2022: A new steppe element in the Vienna Basin, the first record of *Xanthoparmelia pulvinaris* (Parmeliaceae) for Austria. – *Herzogia* 35: 22–31. <https://doi.org/10.13158/heia.35.1.2022.22/Q3>, IF 2021: 0,848/
42. Bauer N., Hüvös-Récsi A., Lőkös L., Matus G., Sinigla M. & Farkas E. 2022: Distribution of *Xanthoparmelia pulvinaris* (Parmeliaceae) in Hungary. – *Studia botanica hungarica* 53 (2): 113–135. <https://doi.org/10.17110/StudBot.2022.53.2.113>
43. Buczkó K. 2022. Járainé Komlódi Magda 157-158 old. Tóth Arnold - Élesztős László (szerk.): *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Életrajzok a magyar múzeumi történetéből II.*, Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest (Elektronikus kiadvány, publikálás időpontja 2022. dec. 15., tudományos kézikönyv, ISBN 978-615-80043-7-4, mtmt-azonosító: 33339195).
44. Buczkó, K., Korponai, J., Máthé, I., Jakab, G., Tóth, M., Braun, M., Ács, É., Karátson, D., Magyar, E.K. 2022: Chapter 10: Limnological Changes in Lake Sf. Ana . In: Karátson, D., Veres, D., Gertisser, R., Magyar, E., Jánosi, C., Hambach, U. 2022 Ciomadul (Csomád), the youngest volcano in the Carpathians volcanism, palaeoenvironment, human impact. (Németország), Németország : Springer International Publishing (2022) pp.: 159-174.
45. Buczkó, K., Korponai, J., Veres, D., Karátson, D., Magyar, E.K. (2022). Use of diatoms for disentangling of climate and tectonic forcing in the development of the last volcanic lake of Carpathians during the Last Glacial Maximum and deglaciation (Lake St. Anne, Romania). Abstract book of the Joint IAL-IPA Meeting. 27 November - 1 December 2022 Bariloche, Argentina, Lakes, Memories of the Landscape P.108. doi: 10.5281/zenodo.7305148
46. Buczkó, K., Kövér, Cs., Magyar, E., Szabó, Z. & Korponai, J. (2022): First record of *Gomphonema lacunicola* Patrick et Freese (Bacillariophyta) from the Pâreng Mts (Southern Carpathians, Romania). – *Studia botanica hungarica* 53 (1): 1– 8. DOI: 10.17110/StudBot.2022.53.1.1
47. Buczkó, K., Trábert, Zs., Stenger-Kovács, Cs., Tapolczai, K., Bíró, T., Duleba, M., Földi, A., Korponai, J., Vadkerti, E., Végvári, Zs., Ács, É. 2022. Rapid expansion of an aquatic invasive species (AIS) in Central-European surface waters; a case study of *Achnanthes delmontii* – *Ecological Indicators* Volume 135, February 2022, 108547 IF: 4,958
48. Callaghan D.A., Aleffi M., Alegro A., Bisang I., Blockeel T.L., Collart F., Dragičević S., Draper I., Erdağ A., Erzberger P., Garcia C.A., Garilleti R., Hugonnot V., Lara F., Natcheva R., Németh Cs., Papp B., Sabovljević M., Sérgio C., Sim-Sim M. & Vanderpoorten A. 2022: Global geographical range and

- population size of the habitat specialist *Codonoblepharon forsteri* (Dicks.) Goffinet in a changing climate. – *J. Bryol.* 44(1): 35-50, <https://doi.org/10.1080/03736687.2022.2032541>
49. Čosić M.V., Sabovljević M.S., Papp B., Giba Z. S., Šinžar-Sekulić J. B., Sabovljević A. D. & Vujičić M. M. 2022: Micropropagation of rare bryo-halophyte *Hennediella heimii* – *Botanica Serbica* 46(2): 187–195.
 50. Csontos P., Tamás J., (Kovács Zs., Schellenberger J., Penksza K., Szili-Kovács T., Kalapos T.) Vegetation Dynamics in a Loess Grassland: Plant Traits Indicate Stability Based on Species Presence, but Directional Change When Cover Is Considered. *Plants* 11: 763. (<https://doi.org/10.3390/plants11060763>)
 51. Ellis L.T., Afonina O.M., Alia H.B., Burghardt M., Cabezudo B., Cano M.J., Cottet A.C., Csiky J., Deme J., Erzberger P., Evangelista M., Glazkova E.A., Gómez-González D., Guerra J., Jiménez J.A., Kuzmina E. Yu., Liksakova N.S., Messuti M. I., Natcheva R., Norhazrina N., Pantović J. P., Papp B., Potemkin A.D., Rodríguez-Quiel E., Sabovljević M. S., Spitale D., Ștefănuț S., Syazwana N., Tossou M.G. & Vilnet A.A. 2022: New national and regional bryophyte records, 70 – *J. Bryol.* 44(2): 175-183. DOI: 10.1080/03736687.2022.2095145
 52. Erdei B., (Hably L., Héja G. & Fodor L.) 2022: The late Oligocene macroflora of Zsámbék, Central Hungary. – *Fossil Imprint*, 78(1): 298–309.
 53. Erdős L., Kevey B., Török P., Tölgyesi Cs., Bauer N. & Batori Z. 2022: The distribution of *Ranunculus psilostachys* Griseb. in Hungary and the question of its indigeness. – *Thaiszia Journal of Botany* 32 (1): 17–27. <https://doi.org/10.33542/TJB2022-1-02/Q4>, IF 2021: 0.455/
 54. Farkas, E., A. Balogh, R., Bauer, N., Lőkös, L., Matus, G., Molnár, Cs., Papp, B., Pifkó, D. & Varga, N. 2022: Taxonomical and chorological notes 16 (164–177). – *Studia botanica hungarica* 53 (2): 249–266. <https://doi.org/10.17110/StudBot.2022.53.2.249>
 55. Farkas, E., Varga, N., Veres, K., Matus, G., Sinigla, M. & Lőkös, L. (2022): Distribution types of lichens in Hungary that indicate changing environmental conditions. – *Journal of Fungi* 8, 600.
 56. Fülöp B., Király G., Pacsai B., Bauer N. & Bódis J. 2022: A Batyki-láprét botanikai értékei. – *Botanikai Közlemények* 109 (2): 231–256. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2022.109.2.231/Q4>, IF 2021: 0.50/
 57. Guttová, A., Czarnota, P., Darmostuk, V., Fačkovcová, Z., Farkas, E., Halda, J., Lőkös, L. & Palice, Z. (2022): Lichens of the Carpathians. – In: Mráz, P. & Mrázová, V. (eds): Book of Abstracts, Biogeography of the Carpathians, The Third Interdisciplinary Symposium, 12–14 September, Prague, Czech Republic. Faculty of Science, Charles University, Prague, p. 52.
 58. Kenyeres Z., Bauer N. & Garamszegi L. Zs. 2022: Ecological predictors of human Malaria risk during different phases of the elimination: an Analysis of historical data. – *Vector-Borne and Zoonotic Diseases* 22 (1): 29–38. <https://doi.org/10.1089/vbz.2021.0064/Q2>, IF 2020: 2.523/
 59. Kenyeres Z., Bauer N., András L., Kovács P., Márkus A. & Sáringer-Kenyeres T. 2022: Fine-scale analysis of the most important drivers of the Central European mosquito harm. – *Hydrobiologia* (online first 2022.12.20.) <https://doi.org/10.1007/s00436-019-06582-6> URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10750-022-05119-w/Q1>, IF 2021: 2.822/
 60. Kondratyuk, S. Y., Lőkös, L., Kärnefelt, I., Kondratiuk, T. O., Parnikoza, I. Yu., Yamamoto, Y., Hur, J.-S. & Thell, A. (2022): New and noteworthy lichen-forming and lichenicolous fungi, 12. – *Acta Botanica Hungarica* 64(3–4): 337–368.
 61. Kondratyuk, S. Y., Lőkös, L., Kondratiuk, A. S., Kärnefelt, I., Thell, A., Farkas, E. & Hur, J.-S. (2022): Contributions to molecular phylogeny of lichens 3. New monophyletic branches of the Trapeliaceae and Xylariaceae. – *Acta Botanica Hungarica* 64(1–2): 97–135.
 62. Kondratyuk, S. Y., Persson, P.-E., Hansson, M., Lőkös, L., Kondratiuk, A. S., Fayyaz, I., Kouser, R., Afshan, N. S., Niazi, A. R., Zulfiqar, R., Khalid, A. N., Kärnefelt, I., Farkas, E., Hur, J.-S. & Thell, A. (2022): Contributions to molecular phylogeny of lichens 4. New names in the Teloschistaceae. – *Acta Botanica Hungarica* 64(3–4): 313–336.
 63. Kondratyuk, S. Y., Popova, L. P., Kondratiuk, A. S. & Lőkös, L. (2022): ‘Hot’ and ‘white’ spots of lichen diversity of the Ukrainian plains (after geobotanical subprovinces and administrative oblasts). – *Studia botanica hungarica* 53(1): 59–82.
 64. Kondratyuk, S. Y., Popova, L. P., Kondratiuk, A. S. & Lőkös, L. (2022): The first enumeration of members of the Teloschistaceae (lichen-forming Ascomycetes) status of which confirmed by three gene phylogeny. – *Studia botanica hungarica* 53(2): 137–234.
 65. Kondratyuk, S. Y., Popova, L. P., Kondratiuk, A. S., Lőkös, L. & Danylyk, I. M. (2022): Regionally unique lichens of the Ukrainian Carpathians and perspectives of their protection. – *Acta Botanica Hungarica* 64(1–2): 73–96.
 66. Korponai, J., Kövér, Cs., Méhes, N., Magyar, E., Urák, I., Vadkerti, E., Buczkó, K. (2022). How do sediment surface diatom, cladoceran and chironomid taphocoenoses of mountain lakes reflect

- environmental variability? Abstract book of the Joint IAL-IPA Meeting. 27 November - 1 December 2022 Bariloche, Argentina, Lakes, Memories of the Landscape P.107. doi: 10.5281/zenodo.7305148
67. Lengyel, E., Lázár, D., Padisák, J., Stenger-Kovács, Cs., Barreto, S., Buczkó, K. 2022 Contribution of silica-scaled chryophytes to ecosystems services: a review – *Hydrobiologia* <https://doi.org/10.1007/s10750-022-05075-5> Received: 15 April 2022 / Revised: 27 October 2022 / Accepted: 29 October 2022 IF: 2,822
 68. Locsmándi Cs. & Vasas G. 2022: *Erdők-mezők gombái*. [Mushrooms in woods and on meadows.] – Cser Kiadó. Budapest, 396 pp. Átdolgozott kiadás
 69. Locsmándi Cs. 2022: Északi tuskéslaska. [*Climacodon septentrionalis*] – *Élet és Tudomány*. LXXVII. 38: 1247-1248.
 70. Locsmándi Cs. 2022: Gombagyűjtemény – in: Matuszka A. (ed.): 220 év kincsei. A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményei. [Treasures of 220 years. Collections of the Hungarian Natural History Museum.] – Magyar Természettudományi Múzeum. Budapest, pp.126-131.
 71. Locsmándi Cs. 2022: Ízletes rizike. [*Lactarius deliciosus*] – *Élet és Tudomány*. LXXVII. 45: 1471-1472.
 72. Locsmándi Cs. 2022: Okkerszínű tinóru. [*Hemileccinum impolitum*] – *Élet és Tudomány*. LXXVII. 26: 863-864.
 73. Locsmándi Cs. 2022: Parti földicsészegomba. [*Geopora arenicola*] – *Élet és Tudomány*. LXXVII. 16: 543-544.
 74. Locsmándi Cs. 2022: Sörtés dücskögomba. [*Panus rudis*] – *Élet és Tudomány*. LXXVII. 20: 671-672.
 75. Locsmándi Cs. 2022: Tavaszi döggomba. [*Entoloma vernum*] – *Élet és Tudomány*. LXXVII. 9: 287-288.
 76. Magyari, E., Vincze, I., Tóth, M., Hubay, K., Veres, D., Hialuc, A., Molnár, M., Jakab, G., Braun, M., Schäbitz, F., Máthé, I., Buczkó, K., 2022: Chapter 9: Paleoenvironmental Changes during the Last Glacial Period in the Ciomadul Hills. In: Karátson, D., Veres, D., Gertisser, R., Magyari, E., Jánosi, C., Hambach, U. 2022 Ciomadul (Csomád), the youngest volcano in the Carpathians volcanism, palaeoenvironment, human impact. (Németország), Németország : Springer International Publishing (2022) pp.: 145–158.
 77. Magyari, E.K., Korponai, J., Haliuc, A., Veres, D., Tóth, M., Braun, M., Hubay, K., Szabó, Z., Darabos, G., Pálfi, I., Bálint M., Pató Zs., Buczkó, K. 2022: A Déli-Kárpátok szárazföldi és tavi ökoszisztéma átalakulásai a későglaciális és antropocén gyors klímaváltozások idején: kvantitatív klíma- és környezet rekonstrukciók, új molekuláris módszerek és a biztonságos működési tartomány meghatározása : Ecosystem shifts in South Carpathian terrestrial and aquatic environments during the late glacial and anthropocene: quantitative climate and environmental reconstructions, promising new molecular research directions and the safe operating space of alpine lake. In: Szigyártó, I-L; Szikszai, A (szerk.) XVII. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia = 17th Carpathian Basin Conference for Environmental Sciences, konferenciakötet = conference proceedings Kolozsvár, Románia : Ábel Kiadó (2022) pp. 14-16.
 78. Magyari, E.K., Pálfi, I., Pósfai, M., Buczkó, K., Demény, A., Czuppon, Gy., Szabó, Z., Korponai, J., Szalai, Z., Veres, D., Arnaud, F., Falus, Gy., Bihari, Á. (2022). Stable isotopes, biogenic calcite crystal composition and biotic remains were used to infer Holocene paleoenvironmental conditions in Lake Balaton, the largest shallow waterbody in Central Europe. Abstract book of the Joint IAL-IPA Meeting. 27 November - 1 December 2022 Bariloche, Argentina, Lakes, Memories of the Landscape P.157. doi: 10.5281/zenodo.7305148
 79. Molnár Cs., Schmidt D. & Bauer N. 2022: Az *Iris orientalis* Mill. Magyarországon és kiegészítések az idegenhonos fajok hazai elterjedéséhez. (*Iris orientalis* Mill. in Hungary and additions to the distribution of other alien taxa in the country) – *Botanikai Közlemények* 109 (2): 165–200. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2022.109.2.165> /Q4, IF 2021: 0,50/
 80. Papp B. & Lőkös L. 2022: Cryptogam flora (bryophytes and lichens) of Djerdap National Park. –14th Symposium on the Flora of Southeastern Serbia and Neighboring Regions, 26-29, June 2022, Kladovo, Abstracts, Department of Biology and Ecology, Faculty of Science and Mathematics, University of Niš, Institute for Nature Conservation of Serbia, p. 36.
 81. Papp B. 2022: *Lápi mohák határozója* [Handbook to the determination of bryophytes of wetlands] – Ökológiai Kutatóközpont, Budapest, 176 pp.
 82. Papp B., Ódor P. & Szurdoki E. 2022: Twenty years of the bryophyte biodiversity monitoring system in Hungary. - Book of abstracts, 10th ECCB (Conference of the European Committee for Conservation of Bryophytes) 24-27 May, Zagreb, Croatia, p. 10.
 83. Papp B., Szurdoki E., Sabovljević M.S. & Sabovljević, A. 2022: Reintroduction of *Hamatocaulis vernicosus* to Hungary. - Book of abstracts, 10th ECCB (Conference of the European Committee for Conservation of Bryophytes) 24-27 May, Zagreb, Croatia, p. 24.

84. Papp, B. & Lőkös, L. (2022): Cryptogam flora (bryophytes and lichens) of Djerdap National Park. – Book of Abstracts, 14th Symposium on the Flora of Southeastern Serbia and Neighboring Regions (SFSES), Kladovo, 26–29 June, 2022, p. 36.
85. Sabovljević M. S., Tomović G., Pantović J. P., Djurović S. Z., Buzurović U., Denchev T. T., Denchev C. M., Boycheva P., Dimitrova T., Marković A., Sabovljević A. D., Ștefănuț S., Bîrsan C.-C., Šabanović E., Djordjević V., Niketić M., Šovran S., Mašić E., Stoykov D., Papp B., Assyov B. & Slavov, M. 2022: New records and noteworthy data of plants, algae and fungi in SE Europe and adjacent regions, 9. – *Botanica Serbica* 46(2): 311-320.
86. Sinigla, M., Lőkös, L. & Farkas, E. (2022): A bakonyi zuzmókutatás új eredményei. – In: Kutasi, Cs. (ed.): 60 éves „A Bakony természeti képe” kutatóprogram. XVI. Bakony-kutató ankét, Zirc, 2022. okt. 8–9. MTM Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Köre, Zirc, p. 8.
87. Sinigla, M., Lőkös, L., Varga, N. & Farkas, E. 2022: Zuzmók biodiverzitás-vizsgálata Csákányospuszta környékén. (Biodiversity of lichen-forming and lichenicolous fungi near Csákányospuszta (Hungary)). – *BioData Hungarica* 1: 16–29.
88. Szabó, Z., Buczkó, K., Szekeres, J., Csányi, B., Cser, B., Magyari, K.E. 2022: Integratív módszerfejlesztés magyarországi folyóvizek minősítésére : Integrative method development for river water quality assessment in Hungary. In: Szigyártó, I-L; Szikszai, A (szerk.) XVII. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia = 17th Carpathian Basin Conference for Environmental Sciences, konferenciakötet = conference proceedings. Kolozsvár, Románia : Ábel Kiadó (2022) pp. 109-110.
89. Szabó, Z., Luoto, T.P., Buczkó, K., Haliuc, A., Csorba, R., Zsigmond, A., R., Pálfi, I., Korponai, J., Begy, R., Veres, D., 2022. Az árvaszűnyog alapú hőmérséklet rekonstrukciók alkalmasak az utolsó 1000 év júliusi középhőmérséklet becslésére a Kárpátokban? : Can chironomid communities reliably reconstruct July mean temperatures for the last 1000 years in the Carpathian Mountains? In: Szigyártó, I-L; Szikszai, A (szerk.) XVII. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia = 17th Carpathian Basin Conference for Environmental Sciences, konferenciakötet = conference proceedings. Kolozsvár, Románia : Ábel Kiadó (2022) pp. 111-112.
90. Szurdoki E., Ódor P. & Papp B. 2022: Vizes élőhelyek mohaközösségek vizsgálata a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében. – XIII. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencia, Pécs, 2022. augusztus 28-31, p. 108.
91. Tamás J., (Csontos P., Farkas J. Zs., Hoyk E. Hardi T.) 2022: Különböző mértékben szuburbanizálódott Kecskemét környéki falvak előkertjeiben található fásszáru növények felmérése. *Tájökológiai Lapok* 20(2): 95–113. (<https://doi.org/10.56617/tl.3445>)
92. Tombor, E., Szabó, Z., Buczkó, K., Korponai, J., Begy, R., Magyari, E.K. 2022. Antropogén hatások feltárása rövid üledékfuratok árvaszűnyog-alapú elemzése segítségével két déli-kárpáti magashegyi tó példáján: Investigation of antropogen impacts in South-Carpathian high mountain short core lake sediments using Chironomidae analysis. In: Szigyártó, I-L; Szikszai, A (szerk.) XVII. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia = 17th Carpathian Basin Conference for Environmental Sciences, konferenciakötet = conference proceedings Kolozsvár, Románia : Ábel Kiadó (2022) pp. 113-114. , 2 p.
93. Tomović G., Sabovljević M. S., Irimia I., Taşkın H., Zupan E., Boycheva P., Ivanov D., Papp B., Pantović J., Marković A., Djurović S. Z., Buzurović U., Šovran S., Mašić E., Ștefănuț S., Denchev T. T., Denchev C. M., Šabanović E., Djordjević V., Stoykov D., Niketić M., Slavova M. & Assyov B. 2022: New records and noteworthy data of plants, algae and fungi in SE Europe and adjacent regions, 10. – *Botanica Serbica* 46(2): 322-330.
94. Worobiec G. & Erdei B. 2022: The first fossil record of the anamorphic genus *Zygosporium* Mont. from the Oligocene of Csolnok (N Hungary). – *Mycological Progress*, <https://doi.org/10.1007/s11557-022-01851-8>.

Állattan

95. Kertész K., Bálint Zs., Piszter G, Horváth Z. E., Biró L. P: Multi-instrumental techniques for evaluating butterfly structural colors: A case study on *Polyommatus bellargus*. – *MFA Yearbook 2021* 27-28.
96. Piszter G., Kertész K., Sramkó G., Krizsik V., Bálint Zs., Biró L. P.: Concordance of the spectral properties of dorsal wing scales with the phylogeographic structure of European male *Polyommatus icarus* butterflies. – *MFA Yearbook 2021* 25-26.
97. Piszter G., Kertész K., Kovács D., Zámbo D., Baji Zs., Illés L., Nagy G., Papp J. S. J., Bálint Zs. & Biró L. P.: Spectral Engineering of Hybrid Biotemplated Photonic/Photocatalytic Nanoarchitectures. – *Nanomaterials* 12(4490): 1–18.
98. Piszter G, Kertész K., Sramkó G., Bálint Zs. & Biró L. P. Structural colors of blue butterflies: from photonic nanoarchitectures to DNA. – *Proceeding of SPIE* 122214(08): 1–8.

99. Piszter G., Kertész K., Nagy G., Baji Zs., Horváth Zs.E., Bálint Zs., Pap J. S. & Biró L.P. Spectral tuning of biotemplated ZnO photonic nanoarchitectures for photocatalytic applications – *Royal Society Open Science* 9(220090): 1–13.
100. Tóth B., Katona G. & Bálint Zs.: Három neotropikus lepkefaj eseti felbukkanása Magyarországon (Lepidoptera: Erebidae, Nymphalidae). (The occasional occurrence of three Neotropical Lepidoptera species in Hungary (Lepidoptera: Erebidae, Nymphalidae). – *Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici* 114: 135–146.
101. Tóth B., Katona G. & Bálint Zs.: *Eucrostes indigenata* in the collection of the Hungarian Natural History Museum (Lepidoptera: Geometridae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 91–100.
102. Benyamini D. & Bálint Zs.: Notes on *Pseudolucia jujuyensis* (Lepidoptera: Lycaenidae: Polyommatainae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 53–62.
103. Bálint Zs.: Függelék: Az új tribuszok, génuszok és fajok leírása. In: Bálint Zs. (szerk): *Pillangóvilág. Bevezetés és a teremtetett sokféleség rendje*. – Pytheas Könyvmanufaktúra, Budapest, pp 85–106.
104. Bálint Zs.: A teremtetett sokféleség rendje. In: Bálint Zs. (szerk): *Pillangóvilág. Bevezetés és a teremtetett sokféleség rendje*. – Pytheas Könyvmanufaktúra, Budapest, pp 21–83.
105. Bálint Zs.: Notes on the nomenclature of some subtribal names proposed for neotropical Eumaeini (Lepidoptera: Lycaenidae: Theclinae). – *Lepidoptera Novae*. 15(3): 111–114.
106. Bálint Zs., Boyer P., Lorenc-Brudecka J., & Pyrcz T. W.: Another new high Andean ornage species of *Thecloxurina* from Peru (Lepidoptera: Lycaenidae: Theclinae: Eumaeini). – *Lepidoptera Novae*. 15(3): 115–120.
107. Bálint Zs.: *Guide to the Butterflies of the Palearctic Region, Subfamily Polyommatainae. Lycaenidae part V*. – Omnes Artes, Milano, 106 pp.
108. Bálint Zs., Boyer P., Farfán J., Cerdana J. & Pyrcz T. W.: A new high-altitude species of *Penaincisalia* Johnson, 1990 (Lepidoptera: Lycaenidae) from the Peruvian Andes. – *Zootaxa* 5154(1): 49–59.
109. Bálint, Zs.: Nomenclatural corrections to the “Lycaenidae part V” of the “Guide to the Butterflies of the Palearctic Region” (Lepidoptera). – *Folia entomologica hungarica* 83: 21–23.
110. Bálint Zs.: Gozmány László (1921–2006). In: Tóth A. (szerk.): *Múzeumi Arcképcsarnok II.* – Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, pp. 113–115.
111. Bálint Zs.: Schmidt Antal (1880–1966). In: Tóth A. (szerk.): *Múzeumi Arcképcsarnok II.* – Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, pp. 292–293.
112. Bálint Zs.: Vojnits András (1941–2021). In: Tóth A. (szerk.): *Múzeumi Arcképcsarnok II.* – Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, pp. 391–392.
113. Cserkész T., Kiss C. & Sramkó G. 2022: Seasonal and diel activity patterns of small mammal guilds on the Pannonian Steppe: a step towards a better understanding of the ecology of the endangered Hungarian birch mouse (*Sicista trizona*) (Sminthidae, Rodentia). – *Mammal Research* 68: 13–25.
114. Lanszki Zs., Lanszki J., Tóth G.E., Cserkész T., Csorba G., Görföl T., Csathó A.I., Jakab F. & Kemenesi G. 2022: Detection and sequence analysis of Canine morbillivirus in multiple species of the Mustelidae family. – *BMC Veterinary Research* 18: 450.
115. Marsh C.J., Sica, Y.V., Burgin C.J., Dorman W.A., Anderson R.C., ... Cserkész T., ... & Jetz W.: Expert range maps of global mammal distributions harmonised to three taxonomic authorities – *Journal of Biogeography* 49: 979–992.
116. Fuisz T. I. 2022: Madárgyűjtemény. – In: Matuszka A. (ed): *220 év kincsei. A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményei*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 210–219.
117. Movalli P., Koschorreck J. Treu G., Slobodnik J., Alygizakis N., Androulakakis A., Badry A., Baltag E., Barbagli F., Bauer K., Biesmeijer K., Borgo E., Cincinelli A., Clasen D., Danielsson S., Dekker R. W. R. J. Rune Dietz R., Eens M., Espín S., Eulaers I., Frahnert S., 14, Fuisz T. I., Garcia-Fernandez A. J., Fuchs J., Gkotsis G., Glowacka N., Gomez-Ramirez P., Grotti M.7, Hosner P. A., Johansson U., Jaspers V. L. B., Koureas D., Krone O., Kubin E., Lefevre C., Leivits M., Lo Brutto S., Lopes L. J., Lourenco R., Lymberakis P., Madslie K., Martellini T., Mateo R., Nika M. C., Osborn D., Oswald P, Pauwels O., Pereira M. G., Pezzo F., Virosta P. S., Sarajlić N., Shore R. F., Soler F., Sonne C., Thomaidis N., Topfer T., Vainola R., van den Brink N., Vrezec A., 39, Walker L., Weigl S., Wernham C., Woog F, Zorrilla I. & Duke G. 2022: The role of natural science collections in the biomonitoring of environmental contaminants in apex predators in support of the EU’s zero pollution ambition. *Environmental Sciences Europe* 34:88 <https://doi.org/10.1186/s12302-022-00670-8>
118. Fuisz T. I. 2022: *Uralkodók, főúri passziók és múzeumi példányok. Ferenc József szenegáli bozótka (Centropus senegalensis) a Magyar Természettudományi Múzeum Madárgyűjteményében. A Magyar Természettudományi Múzeum blogja.* https://mtmuzeum.blog.hu/2022/11/04/uralkodok_fouri_passziok_es_muzeumi_peldanyok_i_ferenc_jozsef_szenegali_bozotkakukcja_centropus_sene

119. Bauer N., Fuisz T. I., Papp G. 2022: *Forintos természetrajz – köszöntjük az új Pénzmúzeumot!* A Magyar Természettudományi Múzeum blogja.
https://mttmuseum.blog.hu/2022/03/15/forintos_termeszettudomanyi_koszontjuk_az_uj_penzmuseumot
120. Berczki J., Sielezniew M., Verovnik R., Beshkov S., Kuznetsov G., Bonelli S. & Tóth J.P. 2022: Phylogeography reveals the origin of the two phenological forms of large blue, *Phengaris arion* (Lepidoptera: Lycaenidae). – *Biological Journal of the Linnean Society* 137(2): 359–373.
121. Görföl T., Huang J. C.-C., Csorba G., Györössy D., Estók P., Kingston T., Szabadi K. L., McArthur E., Senawi J., Furey N. M., Tu V. T., Thong V. D., Khan F. A. A., Jinggong E. R., Donnelly M., Kumaran J. V., Liu J.-N., Chen S.-F., Tuanmu M.-N., Ho Y. Y., Chang H.-C., Elias N. A., Abdullah N. I., Lim L.-S., Squire D. C. & Zsebők S. 2022. ChiroVox: A public library of bat calls. – *PeerJ* 10: e12445.
122. Furey N.M., Tu V.T., Hitch A.T., Pimsai A., Chor K., Buor V., Yim R., Chheang S., Borthwick S.A., Ch'ng L., Csorba G., Ith S., Smith G.J.D., Chheang D. & Mendenhall I. H. 2022: First records of seemingly rare bats (Mammalia: Chiroptera) in Cambodia, with a revised checklist of species for the country – *Acta Chiropterologica* 23: 345–369. <https://doi.org/10.3161/15081109ACC2021.23.2.005>
123. Csorba G. & Furey N. M. 2022: From greener times: A new species of thick-thumbed Myotis from Phnom Penh, Cambodia – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 68: 85–97.
124. Marsh C.J., Sica, Y.V., Burgin C.J., Dorman W.A., Anderson R.C., ... Cserkész T., Csorba G., ... & Jetz W. 2022: Expert range maps of global mammal distributions harmonised to three taxonomic authorities – *Journal of Biogeography* 49: 979–992. <https://doi.org/10.1111/jbi.14330>
125. Bücs Sz. & Csorba G. 2022: Blasius's Horseshoe Bat *Rhinolophus blasii* Peters, 1867. In: Hackländer K., Zachos F.E. (eds): *Handbook of the Mammals of Europe*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-65038-8_41-1
126. Saikia U., Ruedi M. & Csorba G. 2022: Out of Southeast Asia: A new species of thick-thumbed bat (Chiroptera: Vespertilionidae: Glischropus) from Meghalaya, north-eastern India – *Zootaxa* 5154:3: 355–364. <https://doi.org/10.11646/ZOOTAXA.5154.3.8> (2021 IF: 1,026)
127. Kusuminda T., Mannakkara A., Ukuwela K.D.B., Kruskop S., Amarasinghe C.J., Saikia U., Venugopal P., Karunarathna M., Gamage R., Ruedi M., Csorba G., Yapa W.P. & Patterson B.D. 2022: DNA barcoding and morphological analyses reveal a cryptic species of *Miniopterus* from India and Sri Lanka – *Acta Chiropterologica* 24: 1–17. <https://doi.org/10.3161/15081109ACC2022.24.1.001>
128. Szinetár Cs., Paulovics P., Csorba G. & Balázs G. 2022: The fauna of Karsts in Hungary. – In: Veress M. & Leél-Össy Sz. (eds): *Cave and Karst Systems of Hungary*. Springer Nature Switzerland, pp. 555–579. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-92960-2>
129. Lanszki Zs., Lanszki J., Tóth G.E., Cserkész T., Csorba G., Görföl T., Csathó A.I., Jakab F. & Kemenesi G. 2022: Detection and sequence analysis of Canine morbillivirus in multiple species of the Mustelidae family. – *BMC Veterinary Research* 18: 450. <https://doi.org/10.1186/s12917-022-03551-7>
130. Dahal D.R., Thapa S., Ghimire R., Csorba G. & Singh N.B. 2022: First records of the Hairy-winged bat (*Harpiocephalus harpia*) from Nepal – *Journal of Bat Research & Conservation* 15: 49–52. <https://doi.org/10.14709/BarbJ.15.1.2022.05>
131. Csorba G. 2022: Topál György. – In: Tóth A. (ed): *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II.* Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, pp. 355–356.
132. Makranczy, Gy. 2022: Review of the *Thinodromus signatus* species group (Insecta: Coleoptera: Staphylinidae: Oxytelinae). – *Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien*, B 124: 93–186.
133. Dózsa-Farkas K., Nagy H., Felföldi T. & Hong Y. 2022: Four new enchytraeid species (Enchytraeidae, Annelida) from a Korean mountain (Jeoksangsan). – *Zootaxa* 5094 (2): 234–260. <https://doi.org/10.11646/zootaxa.5094.2.2>
134. Gallé L., Kovács É., Csősz S., Somogyi A. Á., Tartally A., Báthori F. & Tanczos E. 2022: *Contribution to the distribution of ant species in Hungary*. – Debrecen, Magyarország: Debreceni Egyetemi Kiadó, 393 p. ISBN: 978963490996
135. Rádai Z., Kiss J., Nagy N. A., Somogyi A. Á., Fülöp A., Tóth Zs., Alexáné Babits M. & Németh Z. 2022: State and physiology behind personality in arthropods: a review. – *Behavioral Ecology and Sociobiology* 76: 1–20.
136. Szél Gy. 2022: Dr. Merkl Ottó emlékezete (1957–2021). – *Állattani Közlemények* 106(1–2): 151–158.
137. Szél Gy. 2022: Az Év Rovara, az óriás énekeskabóca. – *Honismeret* 50: 85–88.
138. Szél Gy., Podlussány A. & Vig K. 2022: Alpokja ormányosbogárfaunája (könyvismertetés). – *Vasi Szemle* 22(2): 247–249.
139. Torma A., Révész K., Gallé-Szpisjak N., Šeat J., Szél Gy., Kutasi Cs., Malenovský I., Batáry P. & Gallé R. 2022: Community response of arthropods to livestock grazing is dependent on arthropod groups and vegetation types. – *Agriculture, Ecosystems & Environment*. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4108456> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4108456>

140. Szél Gy. 2022: Merkl Ottó. – In: Tóth A. (ed): *Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II.* Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, pp. 222–223.
141. Szél Gy. 2022: Bogárgyűjtemény. – In: Matuszka A. (ed): *220 év kincsei. A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményei.* Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 146–161.
142. Retezár, I. & Szél, Gy. (2022): *The genus Carabus in the Carpathian Basin (Coleoptera, Carabidae). Systematics, faunistics and iconography.* Second, revised edition. ArtEnto Foundation, Budapest, 144 pp. + 35 Figs + 203 Plates.
143. Szőke V. 2022: First record of *Sisyra bureschi* Rausch et Weißmair, 2007 from Bosnia and Herzegovina (Neuroptera: Sisyridae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 41–44.
144. Szőke V. 2022: First record of *Micromus variegatus* (Fabricius, 1793) from Albania (Neuroptera: Hemerobiidae). (A *Micromus variegatus* (Fabricius, 1793) barnafátyolkafaj első előfordulási adata Albániából (Neuroptera: Hemerobiidae).) – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* 114: 171–175.
145. Vas Z. & Szőke V. 2022: New species and genera described in the Hungarian Natural History Museum in 2021. (A 2021. év tudományra új fajai és nemzetségei a Magyar Természettudományi Múzeumban.) – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* 114: 177–186.
146. Szöllősi-Tóth P.: Kertész Anniversalia II. A Sapromyza horvathi Kertész, 1900 holotípus példánya. The holotype specimen of *Sapromyza horvathi* Kertész, 1900. *Annales Musei historico-naturalis hungarici* 114: 176.
147. Bálint Zs., Katona G. és Tóth B.: A reménység pillangói. – *Két víz köze* 2022 (tavasz): 8–9.
148. Bálint Zs., Katona G. és Tóth B.: Váratlan kipusztulások. – *Két víz köze* 2022 (nyár): 10–11.
149. Bálint Zs., Katona G. és Tóth B.: Csodalepkék. – *Két víz köze* 2022 (tél): 10–11.
150. Benedek B. & Tóth B.: *Boursinia discordans* (Boursin, 1940), a new Noctuidae species for the fauna of Cyprus (Lepidoptera: Noctuidae). – *Annales Musei Historico-naturalis Hungarici* 114: 129–133.
151. Benedek B., Volynkin A.V., Saldaitis A. & Tóth B.: On the taxonomy of the *Conistra* generic complex with descriptions of three new genera and a new species (Lepidoptera: Noctuidae: Noctuinae). – *Zootaxa* 5141(5): 442–458.
152. Mészáros K., Sulyán P.G. & Tóth B.: Negyven év után: a *Hypenodes pannonica* Fibiger, Pekarsky & Ronkay, 2010 új megfigyelései (Lepidoptera: Erebidae, Hypenodinae). (After forty years: recent observations of *Hypenodes pannonica* Fibiger, Pekarsky & Ronkay, 2010 (Lepidoptera: Erebidae, Hypenodinae).) – *Állattani Közlemények* 107(1–2): 71–84.
153. Takács A., Szabóky Cs., Boldog G., Jordán S., Bozsó M., Fülöp D. & Tóth B.: Biology and DNA barcode analysis of *Coleophora lessinica* Baldizzone, 1980 and *Coleophora impalella* Toll, 1961 (Lepidoptera, Coleophoridae) with description of their larval cases. – *Nota Lepidopterologica* 45: 191–205.
154. Takács A., Szabóky Cs., Tóth B., Bozsó M., Kutas J., Molnár Sz., Farkas G., Erdélyi K., Tunyoginé Búzás I., Hargitai Cs., Terman N., Menyhárt A., Bodnár Sz., Gajdos É., Bogya S., Csabai J., Molnár B. & Nagy A.: Bionomics and host plants of the invasive *Cydia interscindana* (Möschler, 1866) (Lepidoptera, Tortricidae), an emerging pest in the Carpathian Lowlands. – *Nota Lepidopterologica* 45: 53–64.
155. Tóth B., Katona G. & Bálint Zs.: Három neotropikus lepkefaj eseti felbukkanása Magyarországon (Lepidoptera: Erebidae, Nymphalidae). (The occasional occurrence of three Neotropical Lepidoptera species in Hungary (Lepidoptera: Erebidae, Nymphalidae).) – *Annales Musei Historico-Naturalis Hungarici* 114: 135–146.
156. Tóth B., Katona G. & Bálint Zs.: *Eucrostes indigenata* in the collection of the Hungarian Natural History Museum (Lepidoptera: Geometridae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 91–100.
157. Tóth B., Sum Sz., Korompai T., Katona G., Kalotás Zs. & Gergely P.: Az *Amphipyra cinnamomea* (Goeze, 1781) a Kárpát-medencében (Lepidoptera: Noctuidae). (*Amphipyra cinnamomea* (Goeze, 1781) in the Carpathian Basin (Lepidoptera: Noctuidae).) – *Annales Musei Historico-naturalis Hungarici* 114: 147–170.
158. Tóth B., Szabóky Cs., Bozsó M. & Takács A.: Az *Antispila* Hübner, 1825 molylepke génusz fajai Magyarországon (Lepidoptera: Heliozelidae). (Micromoth species representing the genus *Antispila* Hübner, 1825 in Hungary (Lepidoptera: Heliozelidae).) – *Annales Musei Historico-naturalis Hungarici* 114: 9–24.
159. Tóth B.: Az Állattani Szakosztály ülései (2020. szeptember 20.–2022. október 5.). – *Állattani Közlemények* 107(1–2): 175–183.
160. Vas Z. 2022: New species and records of Afrotropical Campopleginae IV. (Hymenoptera: Ichneumonidae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 63–90.
161. Vas Z. 2022: New species and new records of ichneumon wasps from Africa (Hymenoptera: Ichneumonidae: Campopleginae, Cryptinae, Ophioninae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 25–39.
162. Vas Z. 2022: New species and new records of Afrotropical Ophioninae (Hymenoptera: Ichneumonidae). – *Folia entomologica hungarica* 83: 1–11.

163. Vas Z. 2022: Contributions to the taxonomy and biogeography of Afrotropical Eriborus Förster, 1869 (Hymenoptera: Ichneumonidae: Campopleginae). – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 68(2): 169–178.
164. Vas Z. 2022: Contributions to the taxonomy, identification, and biogeography of the Palaearctic species of Cymodusa Holmgren (Hymenoptera: Ichneumonidae: Campopleginae). – *Zootaxa* 5162(3): 268–272.
165. Vas Z., Rezaei Sh., Fallahzadeh M., Mohammadi-Khoramabadi A., Saghaei N. & Ljubomirov T. 2022: Contributions to the taxonomy, identification, and biogeography of Palaearctic Campopleginae (Hymenoptera: Ichneumonidae), with the descriptions of four new species from Iran. – *Zootaxa* 5134(2): 261–274.
166. Vas Z. & Ljubomirov T. 2022: New species and new records of Campopleginae from Bulgaria (Hymenoptera: Ichneumonidae). – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* 114: 1–8.
167. Vas Z. & Szöke V. 2022. New species and genera described in the Hungarian Natural History Museum in 2021. – *Annales Musei historico-naturalis hungarici* 114: 177–186.
168. Vörös J. 2022: Dely Olivér György. – In: Tóth A. (ed.): Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Pulszky Társaság, Budapest, pp. 65–66.
169. Thumsová B., Price S. J., González-Cascón V., Vörös J., Martínez-Silvestre A., Rosa G. M., Machordom A. & Bosch J. 2022: Climate warming triggers the emergence of endemic viruses in Iberian amphibians. – *iScience* 25(12): 105541.
170. Vörös J. 2022: Nomenclatural validation of *Ichthyosaura alpestris bakonyiensis* subsp. n. (Amphibia: Salamandridae) from Western Hungary. – *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 68(4): 393–394.
171. Vörös J., Ursenbacher S., Jelic D., Tomovic L., Crnobrnja-Isailovic J., Ajtic R., Sterijovski B., Zinenko O., Ghira I., Strugariu A., Zamfirescu S., Nagy Z. T., Péchy T., Krízsik V., Márton O. & Halpern B. 2022: Well-known species, unexpected results: high genetic diversity in declining *Vipera ursinii* in central, eastern and southeastern Europe. – *Amphibia-Reptilia* 43(4): 407–423.
172. Kiss I., Vörös J. & Hamer, A. J. 2022: Larval development and habitat usage of stream-breeding fire salamanders in an urban environment. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 68(4): 321–340.
173. Vörös J., Dias I. R., Bolaños W. & Solé M. 2022: Description of the tadpole of *Phyllodytes amadoi* (Anura: Hylidae) from its type locality in Bahia, Brazil. – *Salamandra* 58(1): 71–75.

Embertan

174. Évinger S. & Bernert Zs.: The 9th century population of Zalavár–Rezes: a physical anthropological study. – In: Szöke B.M.: *Zalavár–Rezes. Gräberfeld und Siedlungreste aus dem Frühen Mittelalter*. Bölcsészettudományi Kutatóközpont Régészeti Intézet, Magyar Nemzeti Múzeum, Martin Opitz Kiadó, Budapest.
175. Györy H., Szvák E., Scheffer K. 2022: Thoughts about a mummy head in the HNM Semmelweis Museum, Budapest - Journal of the Hellenic Institute of Egyptology 4., 94(32). pp. 181-192. DOI: 10.5281/zenodo.5775636
176. Györy H., Scheffer K., Szvák E. 2022: A Nephthys Projekt és az egyiptomi múmiakutatás. Múzeumcafé 90.(4), Kultúra 2008 Nonprofit Kft., Budapest,
177. Kiss K., Marcsik A., Molnár E., Pálfi Gy., Merczi M., Kövári I., László O., Évinger S., Libor Cs., Gyenesei K.É., Németh Cs.E., Madai Á., Gémes A., János I., Hajdu T. & Szeniczey T. 2022: One millennium (2nd–12th century AD) of the White Plague in the Carpathian Basin – New cases, expanding knowledge. – *ICEPT-3 Meeting. Tuberculosis in Evolution. Program*. pp. 5.
178. Kiss K., Mészáros B., Gyenesei K., Gémes A., Mónika K., Madai Á., Évinger S., Jászberényi M., Lovász E., Rácz Zs., Rácz T., Tóth Z., Révész L., Hajdu T. & Szeniczey T. 2022: Craniometric analysis of the 9–13th Century – Population history of the Danube-Tisza Interfluve. – *28th EAA Annual Meeting (Budapest, Hungary, 31 August – 3 September 2022) – Abstract Book*. pp. 572–573.
179. Madai Á., Rácz Zs., Szeniczey T., Marcsik A., Bálintné Tóth Á., Wilhelm, G., Hajdu, T. 2022: *Tiszaug-Országúti bevágás gepida kori népességének történeti embertani vizsgálata*. Anthropologiai Közlemények, 63. pp. 7-40. ISSN 0003-5440
180. Madai Á., Szeniczey T., Marcsik A., Bálintné Tóth Á., Wilhelm, G., Bálintné Tóth Á., Rácz Zs., Hajdu, T. 2022: Gepidák a Tisza mentén. A tiszauji populáció embertani vizsgálata. A Magyar Biológiai Társaság Embertani Szakosztályának 402. szakülése. Konferencia helye, ideje: Budapest, Magyarország 2022.05.18. - 2022.05.18. pp 3.
181. Madai Á., Szeniczey T., Rácz, Zs., Bálintné Tóth Á., Wilhelm, G., Marcsik A., Hajdu, T. Fifth-Sixth Century Artificial Cranial Deformation From The Carpathian Basin. 23rd Paleopathology Association

- European Meeting Abstract Book, August 25-29. Vilnius, Lithuania. Konferencia helye, ideje: Vilnius, Litvánia, 2022.08.25. - 2022.08.29. pp 98. (2022)
182. Madai Á., Szeniczey T., Rácz, Zs., Marcsik A., Bálintné Tóth Á., Wilhelm, G., Hajdu, T. 2022: *Csúcsfejek a gepida korból: Mesterséges koponyatorzítás egy Tisza menti temető népességének körében.* MAGYAR RÉGÉSZET, 11 (3). pp. 16-25. ISSN 2416-0288
 183. Madai Á., Kiss K., Buzár Á., Bernert Zs. 2022: *A temető embertani anyagának vizsgálata, az előzetes eredmények ismertetése.* Kisbárkány-Kukely-tanya kora Árpád-kori temetője: Egy közösségi régészeti projekt első eredményei. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, pp. 95-122. ISBN 9786155978678; 9786155978685
 184. Scott G.R., Dern L.L., Évinger S., O'Rourke D.H. & Hoffecker J.F. 2022: Multiple occurrences of the rare Uto-Aztecan premolar variant in Hungary point to ancient ties between populations of western Eurasia and the Americas. – *International Journal of Osteoarchaeology* 32(5): 1096–1104. <https://doi.org/10.1002/oa.3135>
 185. Szeniczey T., Marcsik A., Madai Á., Hajdu, T. 2022: *Emberi maradványok Tiszapüspöki és Tiszaug gepida kori temetőiből = Human remains from two Gepidic period cemeteries at Tiszapüspöki and Tiszaug.* Átkelők a túlvilágra. Damjanich János Megyei Múzeum, Szolnok, pp. 85-97. ISBN 9786156161093
 186. Szvák E., Győry H., Scheffer K., Rosendahl W., Zesch S., Zink A., Piombino-Mascoli D., Girčius R., Pálfi Gy., Pap I. 2022: On some mummy findings from the Semmelweis Museum of Medical History, Hungarian National Museum, Budapest. *Anthropologischer Anzeiger*, DOI: 10.1127/anthranz/2022/1587
 187. Szvák E., Kiss K., Győry H. 2022: Mummies in the Egyptian Collection of the National Museum of Transylvanian history. – In: Beu-Dachin E., Nemeti I., Bindea D., Kóthay K.A., Mitu M.: Gods and mortals in ancient Egypt the Egyptian Collection. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Mega Cluj-Napoca, pp. 45-51.
 188. Szvák E., Pap I., Madai Á., Girčius R., Piombino-Mascoli D. 2022: Memento and lullaby for an unborn baby from the Vác mummy crypt. – In: 10 th World Congress on Mummy Studies Bolzano, Italy, Eurac Research – Institute for Mummy Studies, Bolzano, Abstract book, pp.154.
 189. Szvák E., Pap I., Madai Á., Király K., Girčius R., Piombino-Mascoli D. 2022: Coexistence of DISH and Ankylosing Spondylitis: a possible example from the Vác mummy collection (18 th -19 th century AD) – In: Jankauskas R., Piombino-Mascoli D. 2022: 23rd Paleopathology Association European Meeting, Vilnius, Lithuania, Vilnius University Press, Vilnius, - Abstract book, pp. 156.
 190. Szvák E., Sklánitz A., Szabó L., Kiss Mészáros Zs., Béni Á., János I., Dobróné Tóth M., Szikossy I., Szikszai Z., Kertész Zs., Molnár M., Major I., Győry H., Biacs K., Molnár E., Hajdu T., Szeniczey T., Baranyai E., Sajtos Zs., László O., Scheffer K., Hölzl R., Tucom-Novak V., Szirmai L., Szőke A., Erdődi M., Rosendahl W., Zesch S., Zink A., Girčius R., Piombino-Mascoli D., Pálfi Gy., Pap I. 2022: The beginning of the Nephthys Project. – In: 10 th World Congress on Mummy Studies Bolzano, Italy, Eurac Research – Institute for Mummy Studies, Bolzano, Abstract book, pp.155-156.
 191. Váradi O.A., Spekter O., Szikossy I., Szvák E., Rakk D., Terhes G., Pap I., Maixner F., Zink A., Vágvolgyi Cs., Donoghue H., Minnikin D.E., Szekeres A., Pálfi Gy. 2022: In search of TB among the members of the Hausmann family: Mycobacteric acid-based TB diagnostics via HPLC-HRMS. – In: 10 th World Congress on Mummy Studies Bolzano, Italy, Eurac Research – Institute for Mummy Studies, Bolzano, Abstract book, pp.153.
 192. Vyas D.N., Koncz I., Modi A., Mende B.G., Tian Y., Francalacci P., Lari M., Vai S., Straub P., Gallina Zs., Szeniczey T., Hajdu T., Radzevičiūtė R., Hofmanová Z., Évinger S., Bernert Zs., Pohl W., Caramelli D., Vida T., Geary P.J. & Veeramah K.R.: Investigating community formation through dense spatial and temporal sampling of 5-6th century cemeteries in Pannonia. <https://doi.org/10.1101/2022.09.26.509582>

Muzeológia

Matuszka A. (szerk.): *220 év kincsei – A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményei. [Treasures of 220 years – Collections of the Hungarian Natural History Museum.]*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. pp. 1-293.

Szerzők: Amri Katalin, Bálint Zsolt, Bauer Norbert, Bókáné Barbacka Maria, Botfalvai Gábor, Buczkó Krisztina, Csorba Gábor, Deákné Lazányi-Bacsó Eszter, Dulai Alfréd, Erdei Boglárka, Évinger Sándor, Főzy István, Fuisz Tibor, Gasparik Mihály, Gubányi András, Locsmándi Csaba, Lőkös László, Márton Előd, Matuszka Angéla, Nagy Hajnalka, Papp Beáta, Papp Gábor, Papp Gábor Tamás, Sebestyén Réka, Somlyay Lajos, Somogyi Anna Ágnes, Szabó Márton, Szél Győző, Szentesi Zoltán, Szives Otília, Szőke Viktória Gabriella, Szöllösi-Tóth Petra, Szvák Enikő, Tamás Júlia, Tőke Andrea, Vas Zoltán.

193. Kronológia

194. Minden egész eltörött - mert megéggett

195. Memento 1956
196. Az 1956 novemberi tűz egyik áldozata: Koy Tobiás lepkegyűjteménye
197. Az ametisztgeodák királynője
198. Szürke szépség
199. Puha dárdák
200. Ametisztzárnyas
201. Mérget rejtő emléktárgy
202. Az Arany-domb zöld kincse
203. Egy szín a sok közül
204. Vaskobak a vaskalapból
205. Egy szép szelet az indián viharszellem kőgolyóbisából
206. "Kőszáli" sólyom
207. Aranyszín rézásvány
208. Kékség a tengeren túlról
209. Pompás rézrozsda egy vasbányából
210. Nagyapó a magaslati kristálypincéből
211. Kagyló az ásványgyűjteményből
212. A bolondok aranya
213. A fekete barnakő
214. Képes kővek
215. Föld alatti rózsakert
216. Csillagok a bányamélyből
217. Színpompás szilikát rubinruhában
218. Tarka téglák - egy királyi kollekció
219. Szüenír a Holdról
220. Gömbhalmaz a Földről
221. Amivel az ősemler borotválkozott
222. Egy 3D-kőkirakós Ausztráliából
223. A meteorit-szépségverseny győztese
224. Kossuth az űrből
225. Érc az ékszerészeknek (is)
226. Borsók a bauxitban
227. Emlék két évszázaddal előtről
228. Egy ásvány, ami ősnövény is
229. Egy szelet a (majdnem) 300 millió éves múltból
230. Gerinctelen és gerinctelen őslénytani gyűjteményhez bevezető
231. Csodálatos módon megőrződött tengeri őskrokodil csontváz a németországi Holzmadenből
232. A Kárpátok sárkánya
233. A világ legnagyobb tojásai
234. Varázslatos parányok
235. A legkirályibb trófea
236. Egy pazar agyar - mamut a halászhálóban
237. Magyar sárkányok láncra verve
238. A magyar páncélos dinoszaurusz állkapcsa
239. Kagylókat rágcsáló krokodilok
240. Ammon szarva
241. Tüskésbőrű szimmetria
242. Ősi szivarok
243. A legősibb ízeltlábúak
244. Ajándékba kapott tengeri hüllő
245. Egy halkülönlegesség Olaszországból
246. A Kárpát-medence legnagyobb cápafoja
247. Egy felrobbantott vízi növényevő
248. Rétegtani gyűjtemény bevezető
249. Pénzesgyőri kincsek
250. A bükkábrányi fosszilis erdő
251. Ősnövény a Lobkowitz gyűjteményből
252. A magyar flóra közel 12 000 akvarellen
253. A fák titkai fakönyvekben
254. Kossuth Lajos herbáriuma

255. Herbarium Generale
256. Xántus János természetrajzi gyűjtései
257. Haynald Lajos bíboros, kalocsai érsek herbárium
258. Herbarium Carpato-Pannonicum
259. Kitaibel Pál herbárium
260. Albach herbárium
261. A budai berkenye egy herbáriumi példánya
262. A nemzetközileg is számottevő botanikus, Ferdinand Albin Pax herbárium
263. Harasztgyűjtemény
264. Vénuszhajpáfrány szokatlan lelőhelyről
265. Mag- és Termésgyűjtemény
266. Ehető, vízben terem és szúr – a különleges kétszarvú sulyom
267. A növényvilág legnagyobb magja – maldív dió vagy más néven tengerikókusz
268. A karát, vagyis a szentjánoskenyérfa magja
269. A karát, vagyis a szentjánoskenyérfa magja
270. Mohagyűjtemény
271. A sópusztai magyar moha egy igazi hungarikum
272. Az egyik leghosszabb hajtást növesztő lombosmoha
273. Kúpos májmoha a Börzsönyből
274. Gombagyűjtemény
275. Élethű gombamúmiák
276. Aranyat érő szarvasgombák
277. Gombák az örökkévalóságnak
278. A természetből eltűnt, de mégsem pusztult ki
279. Egy kormos zuzmó a 19. századból
280. Egy kormos zuzmó a 19. századból
281. Egy ál-tölgyfazuzmó több mint kétszáz éves példánya
282. A zuzmógyűjtemény legidősebb példánya
283. Algagyűjtemény
284. Hó- és jégalgák
285. Mikrovilág: kovaalgák a pásztázó elektronmikroszkóp alatt
286. Tengeri algagyűjtemény - ugrás a Felvidékről a tengerek mélyére
287. Már a nevük is varázslatos: csillárlák...
288. Bogárkompozíció: a formák és színek csodavilága
289. A Föld legnagyobb bogara, az óriáscincér és a magyar erdők rovarkirálya, a nagy szarvasbogár
290. A szélvédőt is betörheti: keleti góliátbogár
291. Óriások óriása: a herkulesbogár
292. Nem mind arany, ami fénylik: aranybogár Közép-Amerikából
293. *Aranyos bábrabló, avagy széptestű csalfa*
294. Laosz egyik legszebb bogara a pompás Mouhot-futrinka
295. Színpompás bogár a levélen: díszes árvacsalán-levelész
296. Fából vaskarika: namíbiai fehérgyászbogár
297. A szarvasbogár kicsinyített mása: kis fémesszarvasbogár
298. Magyar virágbogár, a bókoló bogáncs albérlője
299. Fűzligetek illatos bogara, a pézsmacincér
300. Ékszernek is tökéletes a pompás díszbogár
301. Hímpora van, mégsem lepke: új-guineai türkizormányos
302. A hegyek szelleme
303. A túlélő sztyeplakó
304. A hangyák és termeszék ősi ellensége
305. Az oroszlán ugrani készül...
306. A vágótok - egy hal, amely túlélte a dinoszauruszokat
307. Harcsa az akváriumból
308. Egy barátságos cápa – a barnasávós bambuszcápa
309. Afrika „kék gyémántja”
310. A badacsonyi „repülő smaragd”
311. A rettegett óriás
312. Amazónia ékkövei
313. A száz év után is élethű namib sziklaagáma
314. A gyík, amely egy mesebeli sárkányról kapta a nevét

315. A határon fennakadt teknős
316. A rejtőzködő barna ásóbéka
317. Egy aprócska sziget óriása
318. Az első és eddigi egyetlen
319. Nőuralom
320. Élet és halál angyalszárnyakon
321. Azúrkék libbenés
322. Kétszárnyú gyűjteményi összefoglalója után
323. Az egyetlen hazai védett légyfaj
324. A beporzás művészei: a zengőlegyek
325. Az igazságügyi rovartan és az orvoslás csillogó segítői
326. Lepkegyűjtemény bevezetője
327. A zöld lepkerakéta
328. A szárnycsipkéit váltó amerikai gyászlepke
329. Az aranyos tűzlepke – a klímaváltozás jelzője
330. A szépséges kék trák királylány
331. A többször is felfedezett hungaricum
332. Az uralkodó
333. A mérgező szivárványos csoda
334. A félreismert szépség
335. A dzsungel lepkekróbusza
336. Szépséges gyöngyfüzér
337. A rózsás hajnalka
338. A jósnők köntösébe öltözött tigrislepke
339. Parádés pointillista pillangó
340. Madárgyűjtemény bevezetője
341. Szín pompás fullánkhúzó
342. Hangtalanul szárnyaló vadászok - a baglyok titkai
343. Rémitő kalapácsszerű csőr
344. Egy világ bajnok remekműve a Madárgyűjteményben
345. Szín pompás trópusi galamb Xántus János kelet-ázsiai útjáról
346. Puhatestű gyűjtemény bevezetője után
347. Óriáskagyló Jókaitól
348. Egy másik tengeri csillag
349. Kicsi, de halálos
350. A tengerek rettenthetetlen harcosai
351. Szípókás gyűjtemény bevezetője után Kompozíció: Címeres poloskák (Pentatomorpha) vagy Poloskák (Heteroptera)
352. A vízilófejű kabóca
353. A poloskák Lancelot-ja – lándzsás karimáspoloska
354. Fénytelen lámpások – lámpahordozó kabócák
355. Fénytelen lámpások – lámpahordozó kabócák
356. Ékszerpoloskák a trópusokról
357. Talajzoológia gyűjteményi bevezető (rovardoboz vagy részlete, ami az asztalon van Eszternél)
358. A százlábú, aki ezerlábú akart lenni
359. Ékszerpók
360. A talaj apró szépségei, az atkák - mikroszkópi kép
361. Parazitológiai gyűjtemény bevezetője
362. Együtt egy életen át – az ikerféreg
363. A szélesnyakú galandféreg közelről
364. Veszélyes parazita – az ember horgasfejű galandférgé
365. A neandervölgyi ember
366. Egy híres lelet – a Rudapithecus hungaricus
367. Béla macsói herceg (IV. Béla unokája)
368. Az avar vezér arca
369. III. Béla magyar király
370. Egy arc a régmúltból – az Australopithecus boisei
371. Mesterségesen torzított koponyák
372. Mesterségesen torzított koponyák
373. Halálos csigolyasérülés

- 374. Sebészi koponyalékelés a honfoglalás korában
- 375. Múmiagyűjtemény - bevezető szöveg (Kép és képaláírás: Würth Ferenc múmiája)
- 376. Damiani Terézia múmiája
- 377. Komparova Mária múmiája
- 378. Könyvgyűjtemény bevezetője
- 379. Egy ritka sorozat lenyűgöző ábrázolásai a 19. század elejéről
- 380. Lepkék tájképeken
- 381. Főliógyűjtemény bevezetője
- 382. Egy igazi könyvritkaság – Kerner örökké viruló kertjei
- 383. Magyarország ritka növényeinek leírása és képei
- 384. Régi állattani könyvek gyűjteménye - bevezető
- 385. Szörnyek és torzszülöttek a 17. századból
- 386. Valóságos és csodás lények
- 387. Tudománytörténeti gyűjtemény - bevezető
- 388. Flora Biblica – egy beteljesületlen álom emlékei
- 389. A Tudománytörténeti tárgygyűjtemény
- 390. Egy vadász és utazó asztaláról – Kittenberger Kálmán elefántos öngyűjtője
- 391. „Okosóra” a 18. századból
- 392. A Széchenyi Zsigmond Vadászati Könyvgyűjtemény - bevezető
- 393. Egy agancskiállítás a 20. század elején
- 394. Széchenyi Zsigmond puskái
- 395. Ládabontás – vadásztrófeák a múzeum udvarán